

Rapport

Achtergronden en aanpak van de onveiligheidsgevoelens in Heerhugowaard

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2020/134

Datum

juni 2020

Opdrachtgever

Gemeente Heerhugowaard

Auteurs

Wouter Andringa
Jaap Bouwmeester
Frank ten Doeschot

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Managementsamenvatting	5
1	Inleiding	10
1.1	Aanleiding	10
1.2	Onderzoeksvragen	10
1.3	Aanpak	11
1.4	Leeswijzer	12
2	Theoretisch kader	14
2.1	Verstoorde veiligheidsbeleving	14
2.2	Verklarende factoren	14
2.3	Interventies	16
3	Wijkprofielen	18
3.1	Leeswijzer	18
3.2	Rivierenwijk	19
3.3	Eerste uitbreidingswijken	24
3.3.1	Schrijverswijk	24
3.3.2	Schilderswijk	29
3.3.3	Planetenwijk	33
3.3.4	Bomen-/Recreatiewijk	37
3.3.5	Heemradenwijk	41
3.3.6	Edelstenenwijk (incl. Stadshart)	46
3.3.7	Molenwijk	51
3.4	Nieuwe wijken	56
3.4.1	Butterhuizen	56
3.4.2	Oostertocht	61
3.4.3	Zuidwijk (incl. Huijgenhoek)	66
3.4.4	Stad van de Zon	71
3.4.5	De Draai	75
3.4.6	De Noord	79
4	Objectieve en subjectieve veiligheid in Heerhugowaard	83
4.1	Geregistreerde criminaliteit	83
4.1.1	Wijktype 1: Rivierenwijk	83
4.1.2	Wijktype 2: Eerste uitbreidingswijken	84
4.1.3	Wijktype 3: Nieuwe wijken	86
4.1.4	Belangrijkste bevindingen	89
4.2	Veiligheidsbeleving	90
4.2.1	Gemeentelijke trend	90
4.2.2	Verschillen tussen wijken	93
4.3	Objectief vs. subjectief	95
4.4	Verstoorde veiligheidsbeleving	97

5	Verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel	100
5.1	Kwantitatieve benadering	100
5.1.1	Verklarende factoren op gemeenteniveau	100
5.1.2	Verklarende factoren per wijk	100
5.2	Kwalitatieve benadering	104
5.2.1	Burgerpeiling	104
5.2.2	Expertinterviews en focusgroepen	106
	Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording	108
	Bijlage 2. Clustering wijken	111
	Bijlage 3. Factoranalyse	113
	Bijlage 4. Resultaten burgerpeiling januari 2020	114
	Bijlage 5. Literatuurlijst	119

1 Managementsamenvatting

Aanleiding en onderzoeksvraag

Kijken we naar de landelijke trend, dan zien we dat de objectieve veiligheid in Nederland toeneemt, dat criminaliteitscijfers en slachtofferaantallen sterk dalen. Het subjectieve gevoel van veiligheid neemt echter niet in gelijke mate toe. Dit geldt ook voor de gemeente Heerhugowaard. Het slachtofferschap van een (of meer) delict(en) van Heerhugowaarders is bijna gehalveerd tussen 2013 en 2019. Het algemene gevoel van onveiligheid nam in deze periode eveneens af, maar niet in dezelfde mate als slachtofferschap (bron: Veiligheidsmonitor). Wat nu precies het gevoel van onveiligheid veroorzaakt kan niet direct uit deze cijfers worden opgemaakt. Landelijk onderzoek toont aan dat er diverse factoren van invloed zijn op dat veiligheidsgevoel. Zo kunnen bijvoorbeeld de mate van sociale binding, (fysieke) kenmerken, het voorkomen van overlast en individuele oorzaken dit gevoel positief dan wel negatief beïnvloeden. De samenstelling van deze set aan verklarende factoren is in elke wijk anders.

De gemeenteraad van Heerhugowaard heeft in juli 2019 via een motie de opdracht gegeven tot een verdiepend onderzoek op de ervaren veiligheid van Heerhugowaarders, om zo tot de kern van het probleem te komen. In dit verdiepende onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

“Wat veroorzaakt onveiligheidsgevoelens van Heerhugowaarders en hoe kan de gemeente het veiligheidsgevoel verbeteren?”

Werkwijze

I&O Research heeft een bestaand conceptueel model van Spithoven (zie par. 2.2) als uitgangspunt genomen om antwoord te geven op deze generieke vraag. Dat is in de eerste plaats gebeurd vanuit het concept ‘verstoorde veiligheidsbeleving’. Hiervan is sprake wanneer de veiligheidsbeleving in een bepaalde wijk significant is gedaald of veel lager is dan in vergelijkbare wijken. Verder is gekeken naar discrepantie tussen belevingscijfers en de feitelijke (geregistreerde) criminaliteit en, ten slotte, naar wijken waar het onveiligheidsgevoel opvallend hoog is. Vervolgens zijn op basis van statistische analyse op de laatste grote wijkenenquête factoren geïdentificeerd die veel samenhang hebben met de veiligheidsbeleving. Hiervoor is ook gesproken met experts en stakeholders die de wijken goed kennen, zoals politie, woningcorporatie Woonwaard en buurt- en opbouwwerk MET. Wijkbewoners zijn betrokken in de inventarisatie door middel van een burgerpeiling naar de oorzaken van onveiligheidsgevoelens die openbaar toegankelijk was, en waarvoor onder andere het gemeentelijke burgerpanel is ingezet. Voor een aantal specifieke wijken heeft verdere verdieping plaatsgevonden met behulp van focusgroepen. Tezamen geeft dit een beeld van de factoren die van invloed zijn op het onveiligheidsgevoel in de buurt. Hiertoe behoren naast de persoonlijke angst voor slachtofferschap onder meer zaken als het gebrek aan cohesie, ontbreken van sociaal kapitaal en specifieke buurtproblemen in delen van de wijk. In het verlengde van deze analyse is een prioritering gegeven voor de oplossingsrichting.

Veiligheidsbeleving in Heerhugowaard

Negen van de tien Heerhugowaarders voelen zich nooit onveilig in de eigen woonbuurt, een op de tien inwoners voelt zich wel eens onveilig. Sinds 2017 is er een scherpe daling in het onveiligheidsgevoel in de eigen buurt en deze afname is sterker dan de landelijke en regionale trend. Het voorkomen van onveiligheidsgevoelens in het algemeen bij Heerhugowaarders laat eveneens een positieve trend zien, maar deze is niet zo sterk als bij de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Heerhugowaard volgt hierin het landelijke en regionale beeld. Dit zijn onveiligheidsgevoelens in brede zin, van onveilige plekken en incidenten in de eigen buurt, tot het stadscentrum en NS-station en ook berichten in de media en algemeen maatschappelijk onbehagen.

Wijken met een problematische veiligheidsbeleving

Er zijn vier benaderingswijzen gehanteerd om wijken te markeren met een problematische of opvallende veiligheidsbeleving. Hierbij zijn de volgende drie wijken boven komen drijven: Rivierenwijk, Schrijverswijk en (delen van) Molenwijk. Hieronder is de grondslag beschreven.

- 1 Bovengemiddeld gevoel van onveiligheid (ten opzichte van vergelijkbare wijken):
  - Rivierenwijk
- 2 Negatieve ontwikkeling:
  - Schrijverswijk
- 3 Discrepantie objectief vs. subjectief (veiligheidsbeleving 'slechter' dan feitelijke beeld HIC/overlast):
  - Schrijverswijk
- 4 Expertbenadering:
  - Rivierenwijk
  - Molenwijk

In de verdere analyse van de achtergronden van onveiligheidsbeleving zijn alle wijken betrokken. Dit vanwege de vaststelling dat er uitgezonderd de Rivierenwijk, meer overeenkomsten tussen wijken zijn dan verschillen als het gaat om de frequentie van onveiligheidsgevoelens. De set aan verklarende factoren is evenwel in elke wijk anders, en daarmee ook de prioritering in de oplossingsrichting.

Verklarende factoren

De belangrijkste verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel in de buurt in Heerhugowaard zijn op gemeenteniveau (in willekeurige volgorde):

- 1 hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (hoe prettiger wonen, hoe veiliger);
- 2 fysieke kwaliteit van de woonomgeving (hoe hoger de kwaliteit, hoe veiliger), overzichtelijkheid, verlichting;
- 3 sociale cohesie (hoe meer cohesie in de buurt, hoe veiliger);
- 4 beperkingen om aan maatschappelijke leven deel te nemen, anders dan fysiek (inwoners zonder beperkingen voelen zich veiliger);
- 5 overlast van buurtbewoners (hoe minder overlast, hoe veiliger);
- 6 specifieke buurtproblemen: verward gedrag, hangjongeren, drugsoverlast, vuurwerk, geluidsoverlast, onbekende personen en auto's;
- 7 onveilige verkeerssituaties (als er geen onveilige verkeerssituaties zijn, voelen inwoners zich veiliger);

- 8 waardering zorg gemeente voor woon- en leefomgeving (hoe hoger waardering gemeente, hoe veiliger);
- 9 gebrek aan toezicht en handhaving;
- 10 incidenten in de buurt: inbraak, autobranden, vernielingen;
- 11 specifieke plekken in de buurt en drukbezochte wijkoverstijgende voorzieningen (Middenwaard, NS-station, Centrumwaard/Raadhuisplein);
- 12 individueel-psychologische oorzaken (tolerantieniveau, persoonlijk slachtofferschap en vermijdingsgedrag).

Aanknopingspunten voor interventies

Er zijn drie typen interventies te onderscheiden om het veiligheidsgevoel te vergroten (zie par. 2.3):

- 1 **Aanpakken van onveiligheid: repressief/curatief.** Dit is vooral repressief en/of curatief van aard en gericht op het tegengaan van criminaliteit, overlast en verloedering.
- 2 **Versterken van veiligheid: preventief.** Preventief beleid gericht op het versterken van sociale cohesie, bewonersparticipatie, 'de ander minder onbekend maken' (door een goed netwerk in de wijk), toezicht en de inrichting van de buurt.
- 3 **Publiek leiderschap: communicatie.** Dit heeft betrekking op de wijze van optreden van de gemeente. Dit gaat onder andere om kwaliteit van de aanpak, empathie, communicatie om op die wijze het vertrouwen van de burger (terug) te winnen.

Omdat iedere situatie (wijk) een unieke mix van factoren kent die van invloed zijn op de veiligheidsbeleving, vraagt iedere wijk om een specifieke aanpak. In iedere wijk zal aandacht moeten zijn voor de drie typen interventies, maar het accent dat wordt gegeven kan per wijk verschillen. Op basis van de oorzaken en verklaring van het onveiligheidsgevoel komen we tot een prioritering van typen interventies per wijk. In de wijken met een verstoorde veiligheidsbeleving (tabel 1) ligt het accent vooral op repressieve en curatieve maatregelen.

Tabel 1 Wijken met verstoorde veiligheidsbeleving: analyse en prioritering aanpak

WIJK	ANALYSE	PRIORITEIT 1	PRIORITEIT 2	PRIORITEIT 3
Rivierenwijk	Zwakke sociale cohesie, bovengemiddelde overlast en criminaliteit, bovengemiddeld onveiligheidsgevoel.	Repressief/curatief	Preventief	Communicatie
Schrijverswijk	Sociale cohesie staat onder druk. In delen van de wijk zorgt buurtoverlast voor verminderde veiligheidsbeleving. Dit is (nog) niet terug te zien in meldingen/aangiften.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
Molenwijk	Toename geregistreerde overlast; in 2019 vergelijkbaar met Rivierenwijk. Problematiek toegespitst op omgeving Rosmolen / Pelmolen.	Repressief/curatief	Preventief	Communicatie

Voor de andere wijken geldt dat overlast voornamelijk incident-gerelateerd is en geconcentreerd op specifieke plekken. Op wijkniveau wordt een hoge mate van veiligheid ervaren, maar situatief (op laag schaalniveau zoals straat of complex) kan dat beeld anders zijn of onder druk staan. De prioriteiten op wijkniveau liggen in eerste instantie bij preventieve maatregelen, met daarnaast gerichte inzet van repressieve/curatieve maatregelen (tabel 2). In enkele wijken komt meer aandacht voor communicatie met de wijk op de 2^e plek. Bijvoorbeeld omdat hier onvrede over is of omdat er een discrepantie is tussen objectieve en subjectieve veiligheid.

Tabel 2 Overige wijken: analyse en prioritering aanpak

WIJK	ANALYSE	PRIORITEIT 1	PRIORITEIT 2	PRIORITEIT 3
Schilderswijk	De Schilderswijk is een rustige wijk zonder grote veiligheidsproblemen. Qua sociale cohesie en vertrouwen in de maatschappij en instituties is het een doorsnee wijk. Dat kan veranderen als de oorspronkelijke bewoners wegtrekken uit de wijk.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
Planetenwijk	De Planetenwijk valt niet op en heeft geen bijzondere aandacht van instanties. Wellicht daardoor zijn bewoners relatief ontevreden over inzet voor de buurt, is er weinig vertrouwen en minder tevredenheid over hoe de buurt er in het algemeen voor staat.	Preventief	Communicatie	Repressief/curatief
Bomenwijk- / Recreatiewijk	De wijk heeft als geheel geen problematische veiligheidsbeleving. Her en der worden vooral door bewoners plekken aangewezen die zorgen voor onveiligheid en men is vrij negatief over de buurtontwikkeling.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
Heemradenwijk	Heemradenwijk is een wijk met een sterke sociale cohesie en heeft als geheel geen problematische veiligheidsbeleving. Het aantal geweldsdelicten is opvallend hoog. De omgeving Raadhuisplein in het oude stadshart wordt als bron van onveiligheidsgevoelens aangewezen en verdient een andere aanpak dan de rest van de wijk. Een deel van de bewoners ervaart problemen met AZC-bewoners.	Preventief	Communicatie	Repressief/curatief
Edelstenenwijk (incl. Stadshart)	De woonbuurten kennen geen problematische veiligheidsbeleving. Het aantal meldingen van overlast is bovengemiddeld, wellicht vanuit een hogere meldingsbereidheid want er zijn geen andere aanwijzingen voor problematiek. In de wijk liggen ook Middenwaard en het station. Deze gebieden hebben een eigen veiligheidsdynamiek met uitstraling naar de hele stad.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
Butterhuizen	Butterhuizen is een hele gemiddelde wijk wat betreft buurtkenmerken, sociale kwaliteit en problematiek. Criminaliteit komt hier minder voor dan gemiddeld in de gemeente, en overlast iets meer.	Preventief	Communicatie	Repressief/curatief
Oostertocht	Er is hier geen sprake van een problematische veiligheidsbeleving. Niettemin zijn er inwoners die zich wel eens onveilig voelen. Dit komt enerzijds voort uit incidenten in de buurt (zoals woninginbraken) en anderzijds vanuit een hoog normbesef.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
Zuidwijk	Het aantal delicten high impact crime is hier de helft van het gemiddelde in Heerhugowaard. Er is een hoge meldingsbereidheid van overlast. Deze is voornamelijk incident-gerelateerd. Hoewel er geen absolute toename van onveiligheidsbeleving is, valt op dat de positie ten opzichte van andere wijken verslechtert.	Preventief	Communicatie	Repressief/curatief
Stad van de Zon	Onveiligheidsgevoelens in de wijk zijn veelal incident-gerelateerd. De lage sociale cohesie en verkeersveiligheid in de wijk zijn punten van aandacht.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
De Draai	Binnen Heerhugowaard is het de wijk met het hoogste gevoel van veiligheid. Het is een jonge wijk waar de sociale cohesie tussen bewoners sterk is. Opvallend is dat bewoners ontmoetingsplekken zeggen te missen in de inrichting van de wijk.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie
De Noord	De Noord is een wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. De sterke sociale cohesie levert hier een positieve bijdrage.	Preventief	Repressief/curatief	Communicatie

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 2013 neemt de gemeente Heerhugowaard tweejaarlijks deel aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Resultaten hiervan laten een longitudinaal beeld zien van het veiligheidsgevoel van Heerhugowaarders, vergeleken met het landelijke en regionale beeld. Kijken we naar de landelijke trend, dan zien we dat de objectieve veiligheid in Nederland toeneemt; criminaliteitscijfers en slachtofferaantallen dalen. Het subjectieve gevoel van veiligheid neemt echter niet in gelijke mate toe. Dit geldt ook voor de gemeente Heerhugowaard. Op basis van de Veiligheidsmonitor is het slachtofferschap van een of meer delicten van Heerhugowaarders bijna gehalveerd tussen 2013 en 2019; het algemene gevoel van onveiligheid nam in deze periode eveneens af, maar niet in dezelfde mate als slachtofferschap¹.

De Veiligheidsmonitor geeft een algemeen beeld van het veiligheidsgevoel van de Heerhugowaarders. Wat nu precies het gevoel van onveiligheid veroorzaakt kan niet direct uit deze cijfers worden opgemaakt. Onderzoek toont aan dat er diverse factoren van invloed zijn op dat veiligheidsgevoel. Zo kunnen bijvoorbeeld de mate van sociale binding, (fysieke) kenmerken, het voorkomen van overlast en individuele oorzaken dit gevoel positief dan wel negatief beïnvloeden².

De gemeenteraad van Heerhugowaard heeft in juli 2019 via een motie³ de opdracht gegeven tot een verdiepend onderzoek op de ervaren veiligheid van Heerhugowaarders, om zo tot de kern van het probleem te komen. Daarbij is er een voorkeur voor aanvullend kwalitatief onderzoek, waarvan de resultaten worden meegestuurd met het nieuwe lokale veiligheidsplan en op basis waarvan concrete suggesties kunnen worden gedaan om het veiligheidsgevoel van de inwoners te verbeteren.

1.2 Onderzoeksvragen

In dit onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

“Wat veroorzaakt onveiligheidsgevoelens van Heerhugowaarders en hoe kan de gemeente het veiligheidsgevoel verbeteren?”

Als deelvragen onderscheiden we:

1. In welke wijken is sprake van een verstoorde, dan wel problematische veiligheidsbeleving?
2. Welke factoren zijn in de wijken van invloed op het veiligheidsgevoel van Heerhugowaarders?
3. Op welk vlak liggen mogelijkheden voor de gemeente om maatregelen te nemen die leiden tot een verhoging van het veiligheidsgevoel van de Heerhugowaarders?

---

¹ Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2013-2019), I&O Research, april 2020

² Onder andere: R. Spithoven (2017) Keeping trouble at a safe distance. Unravelling the significance of ‘the fear of crime’. Den Haag: Eleven International Publishing.

³ Motie Verbeteren veiligheidsgevoel, Gemeenteraad Heerhugowaard, 4 juli 2019

1.3 Aanpak

Inzicht verkrijgen in de achtergronden van onveiligheidsgevoelens is een veelomvattende en complexe opgave. Om daar richting aan te geven zijn we gestart vanuit een bestaand conceptueel model, en vervolgens zijn we op zoek gegaan naar bestaande informatiebronnen die hier invulling aan kunnen geven. Een belangrijke basis wordt gevormd door bestaande statistieken en registraties van gemeente, politie en het CBS (2015-2019), de tweejaarlijkse Veiligheidsmonitor (2013-2019) en de laatste grote wijkenenquêtes van de gemeente Heerhugowaard (Waarstaatjegemeente 2015-2017). Hiermee kan op wijkniveau goed statistisch inzicht worden verkregen in verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel. Omdat het onderzoek van enkele jaren geleden is, en veiligheidsbeleving zich niet alleen laat vangen door statistieken hebben we gezorgd voor een actueel en verdiepend beeld door in januari 2020 een online burgerpeiling uit te voeren, aangevuld met enkele focusgroepen.

Wijkindeling

Veiligheidsbeleving is bij uitstek een onderwerp dat sterk wordt bepaald door de directe woon- en leefomgeving en laat daardoor grote verschillen zien tussen wijken. Daarom wordt zoveel mogelijk ingezoomd op wijkniveau. Voor de wijkindeling is aangesloten bij de indeling met 14 wijken die wordt gehanteerd in de Waarstaatjegemeente-enquête 2017 (zie figuur B1.1 in bijlage 1).

Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek wordt in hoofdstuk 2 een beknopt theoretisch kader geschetst van de beschikbare kennis en inzichten ten aanzien van de factoren die veiligheidsgevoelens beïnvloeden.

Kwantitatieve analyse

De analyse richt zich op het vinden van verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel in de eigen buurt. Daarbij is gebruik gemaakt van beschikbare data over veiligheid en veiligheidsbeleving vanuit de Waarstaatjegemeente-enquêtes 2015 en 2017, de bevolkings- en woningstatistieken van de gemeente Heerhugowaard en meldings- en aangiftestatistieken van de politie. In hoofdstukken 4 en 5 zijn de bevindingen uitgebreid beschreven.

De wijken in Heerhugowaard zijn met elkaar vergeleken op de volgende punten:

- ontwikkeling van veiligheidsbeleving (onveiligheidsgevoel in de buurt), in vergelijking met andere vergelijkbare wijken. Hiervoor zijn clusters van wijken gemaakt (zie bijlage 2);
- samenhang van onveiligheidsgevoelens met sociale, fysieke en persoonlijke indicatoren;
- geregistreerde criminaliteit en overlastmeldingen (politiecijfers).

Expertinterviews

Er is een achttal diepte-interviews gehouden met interne en externe gebiedsexperts van de gemeente (OOV, Stedelijke Ontwikkeling en Boa's), MET Heerhugowaard, politie (drie wijkagenten) en Woonwaard (zie bijlage 1). In de eerste plaats waren ze bedoeld om vanuit expertbenadering meer inzicht te verwerven in de verklarende factoren van de veiligheidsbeleving in Heerhugowaard en de achterliggende problematiek. Daarnaast zijn de onderzoekers op zoek gegaan naar de wereld achter de cijfers die over de wijken/buurtten zijn verzameld en geanalyseerd.

Tussenrapportage en duidingssessie

De bevindingen uit het literatuuronderzoek, de kwantitatieve analyse en de expertinterviews zijn beschreven in een tussenrapportage en besproken in een duidingssessie met de betrokken ambtenaren. De uitkomsten van de duidingssessie zijn gebruikt voor de vragenlijsten voor de burgerpeiling en voor de inhoud en opzet van de focusgroepen met inwoners.

Burgerpeiling

Voor het actuele beeld en voor meer inzicht in de achtergronden bij de cijfers hebben we in januari 2020 een peiling gehouden onder burgers van Heerhugowaard. De peiling is breed uitgezet via drie onderzoekspanels (Burgerpanel Heerhugowaard, Woonwaard Panel en I&O Research Panel) en via een open link die door middel van externe communicatie door de gemeente onder de aandacht is gebracht. In totaal hebben 543 inwoners van de gelegenheid gebruik gemaakt om hun mening te geven. In bijlage 1 is de responsamenstelling opgenomen. Deze is *niet* representatief voor de Heerhugowaardse bevolking. Het doel van de burgerpeiling was actueel inzicht krijgen in de achtergronden van veiligheidsbeleving en verschillen daarin tussen wijken. Niet het meten van het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt. Daarvoor gebruiken we de Veiligheidsmonitor 2019 (gemeentelijke trend 2013-2019) en Waarstaatjegemeente 2017 (verschillen tussen wijken), waarin wel met representatieve steekproeven is gewerkt.

Focusgroepen

In twee focusgroepen zijn de uitkomsten van de burgerpeiling verder besproken met bewoners. Deelnemers aan de focusgroepen zijn geworven vanuit de respondenten op de burgerpeiling. Er is gekozen voor een opzet waarbij de ene focusgroep bestond uit bewoners van enkele van de eerste uitbreidingswijken ten noorden van Middenwaard (Planetenwijk, Schrijverswijk en Heemradenwijk) en de andere focusgroep is gehouden met bewoners van een paar 'nieuwe' wijken aan de zuidkant van Heerhugowaard (Butterhuizen en Zuidwijk).

1.4 Leeswijzer

We beginnen in hoofdstuk 2 met het theoretische kader, oftewel het conceptuele model dat het vertrekpunt is geweest voor onze analyse. Omdat veiligheidsbeleving bij uitstek een onderwerp is dat zich op wijk- en buurtniveau laat verklaren, volgen direct daarna (in hoofdstuk 3) de 14 wijkprofielen. Vanuit de brede analyse van de achtergronden van het onveiligheidsgevoel wordt een aanwijzing gegeven voor de daarbij passende type interventies. In de overige hoofdstukken, en in de bijlagen, worden vervolgens de achterliggende analyses beschreven. Deze vormen de achtergrond voor de wijkprofielen en geven daarnaast meer inzicht in het gemeentelijke beeld. Hoofdstuk 4 behandelt de objectieve en subjectieve veiligheid in Heerhugowaard en hoofdstuk 5 de verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel.

Theoretisch kader

2 Theoretisch kader

2.1 Verstoorde veiligheidsbeleving

We werken in dit onderzoek vanuit het concept verstoorde veiligheidsbeleving.

Het concept is op basis van internationale studies geïntroduceerd door Remco Spithoven als alternatieve benadering voor de aanpak van onveiligheidsgevoelens. Want middels beleid aan te pakken verklaringen zijn vooral te vinden op buurniveau. De definitie van verstoorde veiligheidsbeleving is:

“Een significant negatievere – en problematisch ervaren – veiligheidsbeleving van buurtbewoners, in vergelijking met dezelfde buurt op een eerder meetmoment en/of ten opzichte van gelijktijdige metingen van andere, vergelijkbare buurten.”⁴

2.2 Verklarende factoren

De vraag is vervolgens waardoor een verstoorde of problematische veiligheidsbeleving wordt veroorzaakt. Voor de meeste mensen wordt onveiligheidsbeleving maar in beperkte mate bepaald door de persoonlijke angst voor slachtofferschap: zelfs bewustzijn van een daadwerkelijk hogere kans op slachtofferschap in de buurt verhoogt de persoonlijke angst niet. Eerder het tegenovergestelde gebeurt, door het ophogen van vermijdingsgedrag en het loskomen van onderbewuste, psychologische processen die het risico in de beleving neutraliseren (Spithoven, 2017).

De beleving van onveiligheid wordt veel meer bepaald door de algemene gevoelens van onveiligheid. De consequentie hiervan is dat een daling in de daadwerkelijke kans op slachtofferschap waarschijnlijk ook weinig tot geen invloed heeft op het onveiligheidsgevoel.

Algemene onveiligheidsbeleving (onveiligheidsgevoelens) wordt vaak versterkt door gevoelens van verminderde persoonlijke controle en controle van het ‘probleem’ door overheidsinstanties en door associatie met een bredere set maatschappelijke problemen (zoals immigratie, werkloosheid, individualisering van de samenleving). Het onveiligheidsgevoel in de buurt wordt het meest beïnvloed door de perceptie van een gebrek aan sociale cohesie, inclusief gebrek aan sociaal kapitaal en lage betrokkenheid/participatie buurtbewoners. Naarmate men zich meer bewust is van verhoogde dreiging van criminaliteit in de buurt, vertonen mensen meer vermijdingsgedrag. In combinatie met psychologische beschermingsmechanismen zorgt dit ervoor dat het totale effect van criminaliteitsdreiging op de persoonlijke beleving van onveiligheid nagenoeg neutraal is.

Al met al is er een brede set aan factoren (figuur 2.1) die een positieve én negatieve invloed kunnen hebben op de veiligheidsbeleving in een wijk. Elke hoofdfactor bestaat uit verschillende elementen. De hoofdfactor (buurt)problematiek bestaat bijvoorbeeld uit de volgende elementen (onderverdeeld naar positieve of negatieve impact):

Negatief: donkerte, armoede, crimetalk, slecht imago, intimidatie/dreiging, verkeersonveiligheid, parkeeroverlast, vuil op straat, geluidsoverlast en specifieke locaties.

Positief: bewoners weten problematiek aan te pakken, BuurtApp, afwezigheid van problematiek, bewoners spreken elkaar aan op gedrag.

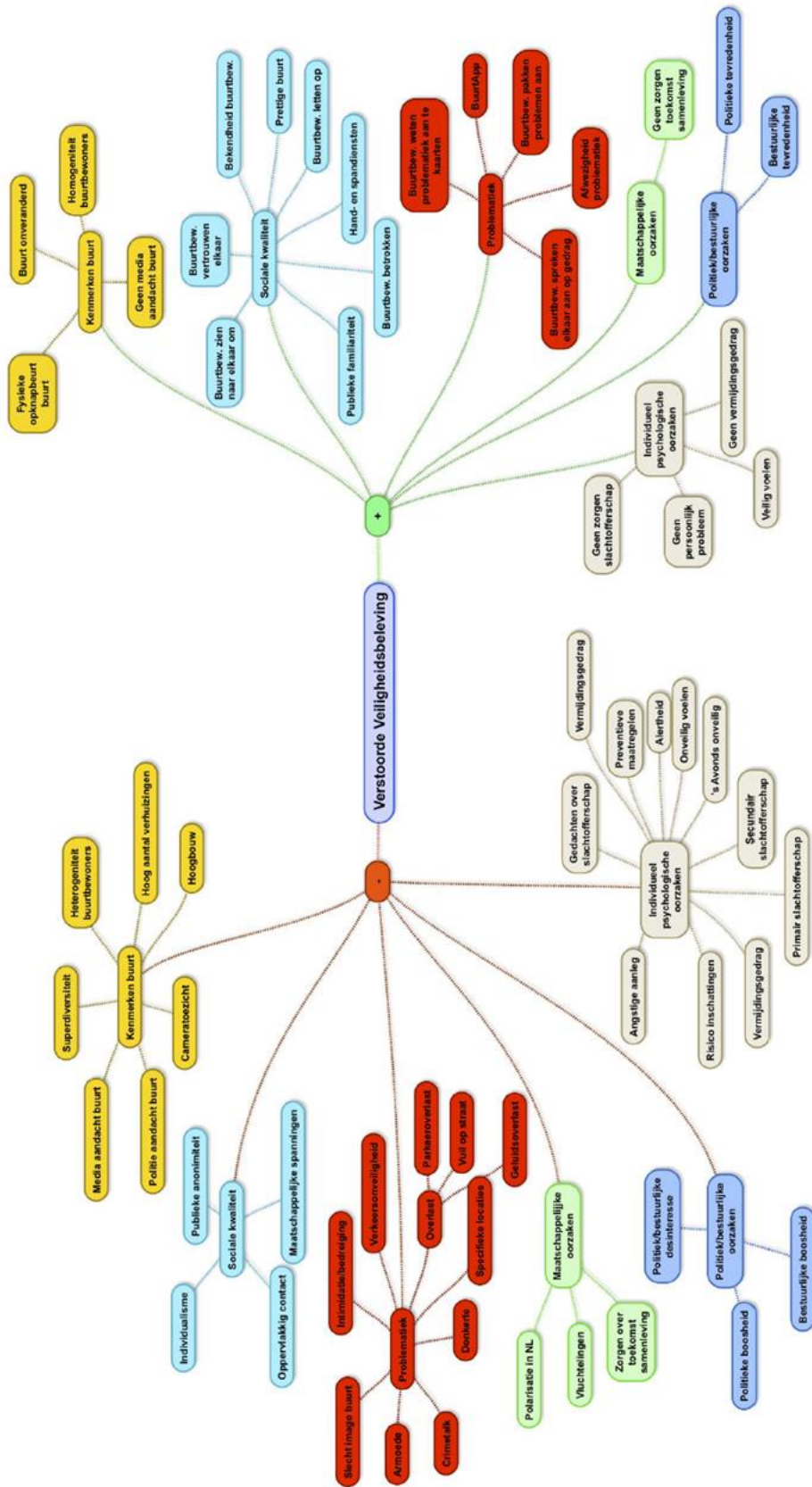
---

⁴ R. Spithoven. Verstoorde veiligheidsbeleving. In gesprek met buurtbewoners over de ‘onveiligheid’ in hun buurt naar aanleiding van gestegen ‘gevoelens van onveiligheid’. In: Tijdschrift voor Veiligheid 2017 (16) 4.

Figuur 2.1 Mindmap positieve en negatieve factoren van verstoorde veiligheidsbeleving

2.3 Interventies

Wanneer duidelijk is wat de specifieke oorzaken zijn van een verstoorde veiligheidsbeleving in de buurt, dan kunnen hier gericht acties op worden ingezet. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) hanteert hiervoor een palet van 12 factoren die zich lenen voor beïnvloeding via beleid⁵. Vier hiervan grijpen in op directe oorzaken voor onveiligheidsgevoelens in de buurt (aanpakken onveiligheid), vier hebben een meer preventief karakter en zijn gericht op het vergroten van de weerbaarheid van de buurt (versterken veiligheid) en de laatste vier hebben meer betrekking op het vergroten van vertrouwen in de wijze van handelen van overheidsorganisaties (publiek leiderschap).

Aanpakken onveiligheid: repressief/curatief

- 1 Signaalcriminaliteit en -overlast: neem op deze problemen zichtbaar en geloofwaardig actie, voor hen die dit ervaren.
- 2 Verloedering: onderhoud en beheer, zelf doen of andere organisaties/burgers betrekken.
- 3 Onbekende anderen: (jeugdgroepen, randfiguren, gemengde wijken), de ander minder onbekend maken of bewust ingrijpen op samenstelling van de buurt.
- 4 Het gesprek: hoe wordt er door bewoners zelf over veiligheid gepraat, wat is er in de media? Probeer het gesprek bij te sturen via sleutelfiguren, introductie andere invalshoeken. Bijsturen van de (onterechte) reputatie van een buurt is evenwel lastig.

Versterken veiligheid: preventief

- 5 Sociale kwaliteit: het sociaal kapitaal of de sociale cohesie in de buurt is iets om zuinig op te zijn, maar alleen het versterken hiervan is meestal niet de enige actie in vergroten veiligheidsgevoel in een buurt.
- 6 Invloed bewoners (training, coaching, burgerparticipatie): liggen er reële mogelijkheden om gevoel van invloed op situaties die angst inboezemen te versterken?
- 7 Inrichting gebouwde omgeving: ondersteunt omgeving gewenste sociale interactie en reduceert het de kans op ongewenste? Is er overzicht? Hoe is de toegankelijkheid en uitstraling?
- 8 Vertrouwenwekkend toezicht: passend maken voor situatie in vorm, inzet, bevoegdheden, aansluiting bij bewoners en verbinding met politie.

Publiek leiderschap: communicatie

- 9 Kwaliteit van de aanpak: organisaties in veiligheidszorg zijn high impact, gebrek aan kwaliteit in aanpak (samenwerking, afspraken, fouten) heeft sterke doorwerking in wantrouwen.
- 10 Reactie op schokkende incidenten: strategie nodig voor nazorg op meerdere niveaus, individu-omgeving-samenleving.
- 11 Invoelend vermogen en leiderschap: rust, empathie en daadkracht. Openstaan voor gevoel van burgers is niet hetzelfde als klakkeloos overnemen en bevestigen. Ook duidelijk kunnen maken waarom actie niet gewenst is als gevoel en feiten ver uiteen liggen.
- 12 Communicatie: het CCV hanteert 10 vuistregels voor communicatie over veiligheidsbeleving, basis is dat mate van zichtbare actie overeenstemt met probleembesef bij publiek. Zichtbare actie op iets wat niet als probleem wordt ervaren, kan onveiligheidsgevoel vergroten; niet-zichtbare actie op iets wat als probleem wordt ervaren kan zorgen voor frustratie over gebrek aan controle.

---

⁵ <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/actie/de-tafel-van-12/>

Wijkprofielen

3 Wijkprofielen

3.1 Leeswijzer

Er is van alle 14 wijken een wijkprofiel opgesteld. Daarbij zijn ze geclusterd naar: Rivierenwijk, eerste uitbreidingswijken en nieuwe wijken.⁶ Voor een toelichting op de clusterindeling zie paragraaf 4.1 en bijlage 2. Elk wijkprofiel kent de volgende structuur:

- A. **Samenvatting.** Een korte beschrijving van de opvallende punten van de wijk, een analyse van de veiligheidsbeleving en verklarende factor, samen met een prioritering van de daarbij passende type interventies.
- B. **Veiligheidsbeleving.** Is er sprake van een problematische veiligheidsbeleving? Hoe ontwikkelde het veiligheidsgevoel zich in de afgelopen jaren? En wat is op langere termijn de positie van de wijk ten opzichte van de andere wijken in Heerhugowaard? Deze vragen worden beantwoord vanuit de cijfers over subjectieve veiligheid en het beeld dat de gebiedsexperts hiervan hebben.
- C. **Verklarende factoren.** Vanuit de factoranalyse worden hier de factoren benoemd die een sterke samenhang vertonen met de veiligheidsbeleving in de wijk. Het aantal genoemde factoren zegt niets over de mate waarin onveiligheidsgevoelens in de wijk voorkomen. Voor een uitleg van de factoranalyse en de betekenis verwijzen we naar paragraaf 5.1.

De factoren uit de statistische analyse zijn getoetst en aangevuld met input van de gebiedsexperts. Verder zijn hierover gerichte vragen gesteld in de burgerpeiling en de focusgroepen, waardoor tevens inzicht is verschaft in specifieke locaties in de wijk die zorgen voor onveiligheidsgevoelens en de problematiek die met die locatie te maken heeft of een meer algemeen karakter heeft. In dit blok is in vet lettertype steeds aangegeven op welke **hoofdfactoren**⁷ van het conceptueel model de verklarende factoren betrekking hebben. Veel van de benoemde onveilige plekken in de wijk zijn zelf opgegeven door de bewoners. Het valt niet uit te sluiten dat zij locaties hebben benoemd die buiten de administratieve grenzen van de wijk liggen.

- D. **Aandachtsvelden.** Via de burgerpeiling van januari 2020 is wijkbewoners gevraagd wat de belangrijkste veiligheidsonderwerpen zijn waar de gemeente mee aan de slag moet. Dit is op twee manieren ingestoken: 1) prioritering van een lijst van 18 vooraf opgestelde onderwerpen en 2) open vraag naar eigen ideeën van wijkbewoners⁸. Deze zijn vervolgens gekoppeld aan de drie hoofdtypen interventies van het CCV: repressief/curatief, preventief en communicatie.

- E. **Kernindicatoren.** Op basis van 29 indicatoren wordt een cijfermatig beeld geschetst van de wijk. Het gemeentelijke gemiddelde fungeert daarbij als ijkpunt. De indicatoren zijn geselecteerd op basis van de factoren in het conceptueel model (hoofdstuk 2). De meeste indicatoren zijn verzameld vanuit registraties van de gemeente, politie en het CBS, of uit de laatste grote wijkenenquête in 2017. Van enkele factoren bleken geen cijfers beschikbaar. Deze zijn verzameld via de burgerpeiling in januari 2020. Deze cijfers zijn indicatief.

---

⁶ De Noord is als dorpskern in principe een cluster an sich, maar is ingedeeld bij de nieuwe wijken. Op basis van o.a. bevolkingssamenstelling en woningvoorraad past het daar beter bij dan bij de eerste uitbreidingswijken en de Rivierenwijk

⁷ De hoofdfactoren zijn: (fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit, problematiek (specifieke buurtproblemen), maatschappelijke oorzaken, politiek-bestuurlijke oorzaken, individueel-psychologische oorzaken

⁸ De antwoorden zijn in willekeurige volgorde weergegeven. Dit geeft alleen de spreiding weer in het type oplossingen en zegt niets over hoe vaak iets is genoemd

3.2 Rivierenwijk

A. Samenvatting

De Rivierenwijk is een door sociale huurwoningen gedomineerde wijk met een heterogene bevolkingssamenstelling, een zwakke sociale cohesie en bovengemiddelde overlast en criminaliteit. Het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt is meer dan het dubbele van het gemiddelde in Heerhugowaard. Sinds 2009 was de Rivierenwijk in alle bewonersonderzoeken van de gemeente de wijk waar onveiligheidsgevoelens in de buurt het meest voorkomen. Onveiligheidsgevoelens in Rivierenwijk hebben een breed palet aan oorzaken. Vrijwel alle verkende factoren (met uitzondering van politiek-bestuurlijke oorzaken) dragen in meer of mindere mate bij aan onveiligheidsbeleving bij inwoners: (fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit, specifieke buurtproblematiek, algemeen maatschappelijke oorzaken en individueel psychologische oorzaken.

Het stedenbouwkundig ontwerp van de wijk heeft negatieve invloed op de veiligheidsbeleving door de bevolkingsdichtheid (woningen staan dicht op elkaar, hoogbouw), het gebrek aan overzicht (nauwe doorgangen, onoverzichtelijke plekken) en donkerte. Naast de fysieke buurtkenmerken spelen ook sociale belemmeringen (laag inkomen, eenzaamheid en achterblijvende sociale samenhang), een gering vertrouwen in de overheid en de toekomst van de samenleving, en persoonlijk slachtofferschap van overlast en criminaliteit. Daartegenover staat een relatief hogere tolerantie bij bewoners ten opzichte van overlast. Hierdoor is er een lagere meldingsbereidheid en wordt de eigen situatie minder ongunstig ingeschat dan er van buiten de wijk naar wordt gekeken. De Rivierenwijk is al lange tijd onder de aandacht van de gemeente Heerhugowaard en haar partners in de wijk. In dat kader vindt de komende periode een upgrade plaats van de complexen (renovatie) en openbare ruimte (herinrichting) in de Rivierenwijk-Zuid (Spaarne en omgeving). Dit heeft naar verwachting op termijn ook een positief effect op de veiligheidsbeleving.

Op basis van de gevonden samenhangen en verklaringen voor onveiligheidsgevoelens in Rivierenwijk ligt het voor de hand om een integrale aanpak te kiezen met zowel repressieve als preventieve maatregelen.

- Prioriteit 1: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- Het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt is met 41 procent het hoogst van de wijken van Heerhugowaard. Het gemiddelde in Heerhugowaard ligt op 17 procent en landelijk is dat 13 procent.
- Sinds 2009 zijn onveiligheidsgevoelens in de buurt in de Rivierenwijk hoger dan in andere wijken.

	RIVIERENWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	13 (van 13)	13 (van 13)	13 (van 13)	(14 van 14) 42%	(14 van 14) 41%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit** en **individueel-psychologische kenmerken**.

Inwoners van Rivierenwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- 1 ...vinden het minder vaak prettig wonen in de buurt (woongenot);
- 2 ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners;
- 3 ...zijn vaker vrouw dan man;
- 4 ...ervaren meer belemmeringen (anders dan fysiek) om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Gebiedsexperts

Bovengenoemde factoren worden herkend door de gebiedsexperts. Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van (**fysieke**) **buurtkenmerken**, **sociale kwaliteit** en **specifieke buurtproblemen**.

- Binnen de wijk is er sprake van een concentratie van problematiek in de omgeving van Spaarne (Liede, Gouwe, Lauwers, Dinkel, Eem, Spui, Mark). Hier is er sprake van eenzijdige opbouw van de woningvoorraad: goedkope hoogbouw huurappartementen. Daardoor is het aantrekkelijk voor kwetsbare groepen (lage inkomens, statushouders) en huisvesting van bijzondere doelgroepen (begeleid wonen GGZ, 'verdienwoningen' Reigersdaal). De bewonerssamenstelling is zeer divers en daardoor is er een verhoogd risico van maatschappelijke klassen die botsen. Anderzijds past hier een bepaald type bewoners die je liever niet in de andere wijken hebt ('afvoerputje'), maar die onderling wel een 'soort van cohesie' hebben.
- De buurt Spaarne en omgeving is een dichtbebouwde (stenige) bloemkoolwijk. Door het ontwerp van de buurt zijn er veel donkere plekken en is het er onoverzichtelijk. De komende jaren worden de woningen en de openbare ruimte aangepakt. Bewoners zijn betrokken bij het ontwerp en de verwachtingen van de gebiedsexperts zijn hoog, hoewel de stedenbouwkundige opzet ongewijzigd blijft.
- Het ontwerp van de buurt kan een verklaring zijn voor het feit dat vrouwen zich er onveilig voelen. Mogelijk heeft dat ook met de bejegening van vrouwen te maken, maar daarover zijn de gebiedsexperts niet eensgezind.

- Overlast die is genoemd: burengerucht, verwarde personen, drugs-/alcoholgebruik, prostitutie, afvaldump.
- De tolerantiegraad is er relatief hoog (men kan meer overlast verdragen dan in andere wijken) en de meldingsbereidheid laag. Als er dan iets wordt gemeld, is het direct een serieus probleem qua leefbaarheid en/of veiligheid.
- Een deel van de bewoners ervaart belemmeringen om deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Dit heeft onder andere te maken met een laag inkomen.
- De beeldvorming over de wijk in de rest van Heerhugowaard (imago) is zeer negatief: de bijnaam bij inwoners van Heerhugowaard is 'Tranendal'. Men kijkt erop neer. Onderzoek in het verleden toonde aan dat in andere wijken negatiever werd geoordeeld over de leefbaarheid in de wijk, dan in de wijk zelf. Maar dit heeft volgens de gebiedsexperts ook te maken met de norm die bewoners hanteren. Bewoners van de Rivierenwijk hebben een hogere tolerantie ten aanzien van overlast in de buurt, waardoor men de overlast die er wel degelijk is niet altijd vertaalt naar een negatieve waardering van leefbaarheid en veiligheid.
- Winkelcentrum Uiterwaard (Vomar) is een aandachtspunt qua veiligheidsbeleving met veel verkeersbewegingen, rondhangende personen en fietsdiefstallen.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. Men noemt diverse (fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen en algemeen maatschappelijke oorzaken.

Algemene oorzaken:	Specifieke locaties:
***	**
<ul style="list-style-type: none"> • Hangjongeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Basketbalkooi, gymzaal, park Geul (hangjongeren, drugsoverlast, dakloze) • De Toekomst (hangjongeren) • Flats Liede, Dinkel en Gouwe (straatintimidatie) • Vomar Uiterwaard - Amstel/Spaarne (hangjongeren, rotzooi op straat, donkerte)
**	*
<ul style="list-style-type: none"> • Drugs- en alcoholoverlast • Donkerte • Agressief gedrag door buren • Verward gedrag door buren (o.a. statushouders, psychische problematiek) • Geluidsoverlast • Vernielingen • Vuurwerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Basisschool De Vaart (hangjongeren) • Bushalte Rivierenwijk naar IJssel (donkerte) • Park tussen Rivierenwijk en Zuidwijk (donkerte) • Berg bij Vecht (hangjongeren) • Stegen tussen Spaarne en Donge (donkerte)
*	
<ul style="list-style-type: none"> • Niet-Nederlands sprekenden • Rotzooi op straat • Hennepteelt • Inbraak • Autobranden • Asociaal gedrag in het verkeer • Loslopende honden • Straatoverval 	
	* minst genoemd, *** meest genoemd

“Omdat er in de flat waar ik woon agressieve mensen wonen en mensen die psychisch niet ok zijn, en asielzoekers die ook niet helemaal alles goed hebben in de bovenkamer die elk moment kunnen ontploffen, er wonen er te veel van op een hoop en die kunnen zo mijn glazen voordeur intrappen en binnen komen, ik voel mij onbeschermd tegen die lui.”

“Bij basisschool de Vaart ‘s avond hangjongeren. Grote bek geven ze. En als ik met 2 kinderen van gymzaal kom is dat niet fijn vooral als ze achter je aan lopen een stuk.”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van bewoners van de Rivierenwijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan een goede communicatie over ondernomen acties wordt door bewoners van de Rivierenwijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. Daarnaast noemen bewoners zelf vooral preventieve maatregelen gericht op het verbeteren van de veiligheid, zoals de sociale cohesie in de wijk.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	RIVIERENWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Preventief	3	4
Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)	Communicatie	4	9
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	5	3

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer politie op straat en beter reageren op meldingen (meer toezicht en handhaving)
- Meer controle door Boa's en/of beveiligers (v.b. 's avonds de hangplekken laten controleren)
- Meer controle door woningcorporatie
- Camerabeveiliging
- Sociale cohesie (oogje in het zeil houden, sociale controle)
- Buurtpreventie (buurtwacht)
- Minder statushouders en personen met verward gedrag (selectieve woningtoewijzing)
- Contact met de burens
- Straatverlichting
- Meer prullenbakken

E. Kernindicatoren

INDICATOR	RIVIERENWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON + PEILJAAR
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	36	42	Gemeente 2019
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	13	35	Gemeente 2019
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	58	28	Gemeente 2019
Gemiddelde woontijd per 16-1-2020	14,4 jaar	12,7 jaar	Gemeente 2020
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	1	2	CBS 2018
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	83	30	Gemeente 2019
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	4,0	4,3	Gemeente 2019
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	22%	22%	CBS 2018
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,1	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+22%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	6,5	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	5,6	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	11%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	22%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	13%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	21,6	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	26%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	19%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	9%	5%	CBS 2018
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	14 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	13 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	35%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	6,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	44%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	21%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/ vaak)	35%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	11,7	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	25%	14%	CBS 2018
Aantal verdachte situaties	2,1	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3 Eerste uitbreidingswijken

3.3.1 Schrijverswijk

A. Samenvatting

De Schrijverswijk had als enige wijk van Heerhugowaard te maken met een achteruitgang van de veiligheidsbeleving in de eigen buurt. De positie van de Schrijverswijk ten opzichte van de andere verslechtert al sinds 2009. Tevens is er sprake van een discrepantie tussen objectieve en subjectieve veiligheid. Dit wil zeggen dat onveiligheidsgevoelens in de wijk meer voorkomen dan je op basis van de feitelijke criminaliteit zou verwachten. In delen van de wijk zorgt buurtoverlast voor verminderde veiligheidsbeleving. Dit is (nog) niet terug te zien in meldingen/aangiften, maar kan een signaal zijn dat de wijk dreigt af te glijden. In ieder geval wijst het erop dat de oorzaken van onveiligheidsgevoel hier een breder fundament hebben dan alleen overlast, zoals de sociale kwaliteit. De sociale cohesie in de wijk staat onder druk, doordat de bewoners van het eerste uur de wijk verlaten en de achterblijvers weinig binding voelen met de nieuwkomers. Ook dat is nog niet direct terug te zien in de cijfers van sociale samenhang voor de hele wijk. De gemiddelde woonduur is korter dan in vergelijkbare wijken. Maar dit hangt ook samen met het relatief grote aandeel sociale huurwoningen (twee keer zoveel dan gemiddeld).

In de Schrijverswijk zijn geen aanwijzingen voor acute veiligheidsproblemen. Het is wel een wijk die aandacht verdient. De prioriteiten in de aanpak dienen vooral te zijn gericht op het verbeteren van de sociale structuur zodat de wijk weerbaarder wordt, met daarbij aandacht voor de aanpak van enkele specifieke locaties met overlast.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- Sinds 2009 verslechtert de positie van de Schrijverswijk qua veiligheidsbeleving in de rangorde van wijken. In de Schrijverswijk is, als enige wijk in Heerhugowaard, het onveiligheidsgevoel toegenomen tussen 2015 en 2017.
- Voor de wijk is er een discrepantie waargenomen tussen de subjectieve en objectieve veiligheid: hier ligt het aantal geregistreerde misdrijven en incidenten onder het gemeentelijke gemiddelde, terwijl het onveiligheidsgevoel groter is dan gemiddeld.
- Expertbenadering: in de wijk zijn probleemlocaties benoemd, maar de uitstraling hiervan is meestal beperkt tot de omgeving van de locaties zelf, zonder uitstraling naar de rest van de wijk.

	SCHRIJVERSWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	7 (van 13)	11 (van 13)	12 (van 13)	3 (van 14) 11%	13 (van 14) 24%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van Schrijverswijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren een lagere sociale cohesie;
- ...ervaren meer belemmeringen (anders dan fysiek) om deel te nemen aan het maatschappelijk leven;
- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners;
- ...hebben vaker een lagere opleiding;
- ...hebben vaker een lagere leeftijd.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op hetzelfde vlak als wat uit de statistische analyse naar voren kwam, namelijk de **sociale kwaliteit en specifieke buurtproblemen**.

- Problemen tussen bewoners aan de Constantijn Huygenslaan, eerst tussen de kinderen, daarna ook tussen de ouders. Er zijn succesvolle interventies gedaan, maar de verwachting is niet dat daarmee toekomstige irritaties worden voorkomen. Men kan het onderling niet oplossen en leunt op professionals. De overlast bestaat uit: parkeeroverlast, hangjongeren, scooters en burengerucht. Stichting MET heeft buurtonderzoek gedaan door middel van bewonersgesprekken.
- Verder is aan de Van Brederodestraat sprake van huisvesting bijzondere doelgroepen. Dit zorgt voor enige overlast voor de buurt.
- De sociale cohesie in de wijk is afgenomen na het vertrek van de eerste bewoners en de komst van een meer diverse bevolking qua normen en waarden, inkomen, etniciteit en geloof. Dit is al enige tijd gaande. Dat maakt onderlinge contacten lastiger. In combinatie met de verdichting van de wijk en huisvesting van bijzondere doelgroepen zien buurtbewoners steeds meer en andere bewoners in de wijk.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met (fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen, en individueel-psychologische oorzaken.

Algemene oorzaken:	Specifieke locaties:
***	***
• Hangjongeren	• Winkelcentra (hangjongeren)
**	**
• Dealers	• Bosboomstraat (vanwege een persoon)
• Onbekende (vage) personen	• Parkeerterrein H. Roland Holstlaan (dealers, onzichtbaar deel)
• Asociaal gedrag, buurtbewoners die voor overlast zorgen	• Raadhuisplein, o.a. Vomar, coffeeshop (hangjongeren)
• Berichtgeving media	*
*	• Achterzijde Erasmusflat (dealers)
• Vernielingen	• Koenenlaan (tuig)
• Geluidsoverlast	• Speeltuintje (hangjongeren)
• Opstootjes	• Stationsweg (donkere weg)
• Asociaal rijgedrag	• Voetpad richting de Bickerstraat
• (Onvoldoende) straatverlichting	• Top Naeflaan (geluidsoverlast)
• Autobranden/inbraak/diefstal	• Coolplein (donker)
	* minst genoemd, *** meest genoemd

Parkeerterrein H. Roland Holstlaan : “Een deel ervan is uit het zicht van iedereen. In het donker daar mijn auto parkeren geeft een enigszins onveilig gevoel.”

“In de straat heeft jarenlang een persoon gewoond die handelde in drugs en andere rotzooi. De politie en de gemeente hebben dit na vele jaren van het opbouwen van een boekwerk door de vele buurtbewoners goed opgelost en de bewoner is uit de koopwoning gezet.”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van Schrijverswijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte wordt in de Schrijverswijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. De eigen ideeën van bewoners zijn vooral gericht op het verbeteren van de veiligheid in de vorm van zichtbare en toegankelijke handhaving en meer sociale controle, en het aanpakken van oorzaken van onveiligheid zoals hangjongeren en drugsoverlast.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	SCHILDERSWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	2	4
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	3	3
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	4	2
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	5	6

Eigen ideeën wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer politie op straat
- Politiebureau 24/7 geopend
- Bekendheid/zichtbaarheid wijkagent en boa's
- Buurtpreventie (o.a. app)
- Burencontact
- Goede verlichting
- Reuring op straat, sociale controle
- Meer toezicht en handhaving door gemeente, politie en woningcorporatie op gedrag, vervuiling en onderhoud
- Technische preventie (v.b. goede sloten)
- Sociale preventie (opletten, plekken vermijden, zelfvertrouwen, samen fietsen)

Repressief/curatief:

- Geen persoonlijk slachtofferschap of in het eigen netwerk
- Hangplekken weg
- Coffeeshop weg

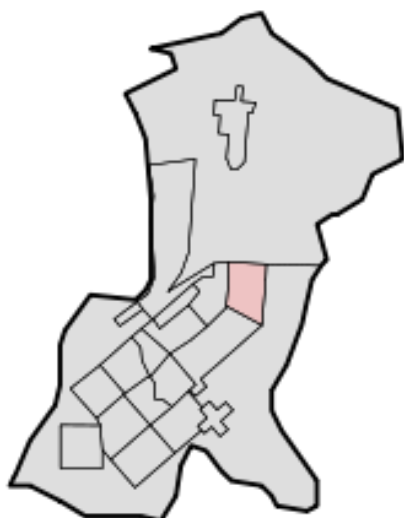

E. Kernindicatoren

INDICATOR	SCHRIJVERSWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	46	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	51	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	30	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woontijd per 16-1-2020)	18,5 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	58	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	3,1	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	22%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,9	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+30%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	7,6	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,1	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	7%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	14%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	5%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	13,7	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	7%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	26%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	5%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	5 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	8 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	52%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,0	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	34%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	37%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/ vaak)	16%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	8,8	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	19%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,2	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.2 Schilderswijk

A. Samenvatting

De Schilderswijk is een wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. Bewoners wonen vaak al lang in de wijk en zijn gemiddeld genomen wat ouder. Qua betrokkenheid en vertrouwen in de maatschappij en instituties, en onderlinge cohesie is het een doorsnee wijk. Dat kan veranderen als de oorspronkelijke bewoners wegtrekken uit de wijk. Criminaliteit en overlast komen hier minder voor dan gemiddeld in de gemeente. De overlast komt van specifieke locaties en hebben geen uitstraling naar de hele wijk.

De prioriteit kan gelegd worden bij het behoud van de cohesie en weerbaarheid van de wijk, in combinatie met gerichte aanpak van onveilige situaties:

- Prioriteit 1: Verbeteren van de veiligheid;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Schilderswijk is niet veranderd tussen 2015 en 2017. Ook wat verder teruggekeken ontwikkelt de veiligheidsbeleving de Schilderswijk zich stabiel (relatief ten opzichte van andere wijken).
- Expertbenadering: wordt benoemd als een rustige wijk en is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving.

	SCHILDERSWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	3 (van 13)	4 (van 13)	2 (van 13)	3 (van 14) 11%	7 (van 14) 15%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen**.

Inwoners van Schilderswijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren vaker verkeersonveilige situaties.

Gebiedsexperts

Uit de interviews zijn geen aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren gekomen. Wel bieden deze wat meer context bij de bevindingen.

- Verkeersonveilige situaties worden door gebiedsexperts niet direct herkend. Mogelijk nabij de supermarkten, De Dreef nabij de Pater Jan Smitsschool (waar veel kinderen uit de Schilderswijk naar toe gaan), Van Veenweg en sluipverkeer Rembrandtlaan.
- In het verleden waren er problemen rondom het winkelcentrum en was het een hotspot wat betreft woninginbraken. “Nu gebeurt er bijna niets meer.” Er is nog wel aandacht voor rondhangende jongeren rondom de supermarkten/buurthuis en in het Fabritiuspark. De woninginbraken zijn succesvol aangepakt met onder andere extra verlichting, voorlichting en buurtwhatsapp.
- Ook genoemd als een wijk waar de cohesie onder druk staat of kan komen te staan vanwege het vertrek van bewoners, onder andere doorstroming naar De Draai en oudere bewoners die op termijn hun woning verlaten.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen**.

Algemene oorzaken:

**

- Hangjongeren

*

- Weinig politie
- Vreemde auto's
- Geluidsoverlast
- Vuurwerkoverlast
- Inbraak

Specifieke locaties:

**

- Fabritiuspark (hangjongeren)

*

- Appartementen Excelsiorhof (dealers)
- Buurthuis de Ezel
- Dekamarkt - Berckheideplein
- Frans Halsstraat (hard rijden)
- Rembrandtstraat (vuurwerk)
- Jan Steenstraat (geluidsoverlast feestgangers)

* minst genoemd, *** meest genoemd

“Rondom Dekamarkt Berckheideplein. Met name als het donker is. Laat mijn dochter (14) niet alleen op straat in het donker. Ook niet als het pas 19.00 uur is.”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van Schilderswijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan het betrekken van bewoners bij leefbaarheid en veiligheid wordt in Schilderswijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. De eigen ideeën van bewoners zijn vooral gericht op het verbeteren van de veiligheid in de vorm van zichtbare handhaving.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	SCHILDERSWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	2	3
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	3	5
Bewoners betrekken bij leefbaarheid en veiligheid	Communicatie	3	8
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	3	4
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	3	2

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer politie op straat, sneller reageren en optreden
- Meer Boa's op straat
- Controle op bewoning van de appartementencomplexen (woont er iemand?)

Repressief/curatief

- Terugdringen overvallen
- Minder hangjeugd rondom speeltuinen en pleinen

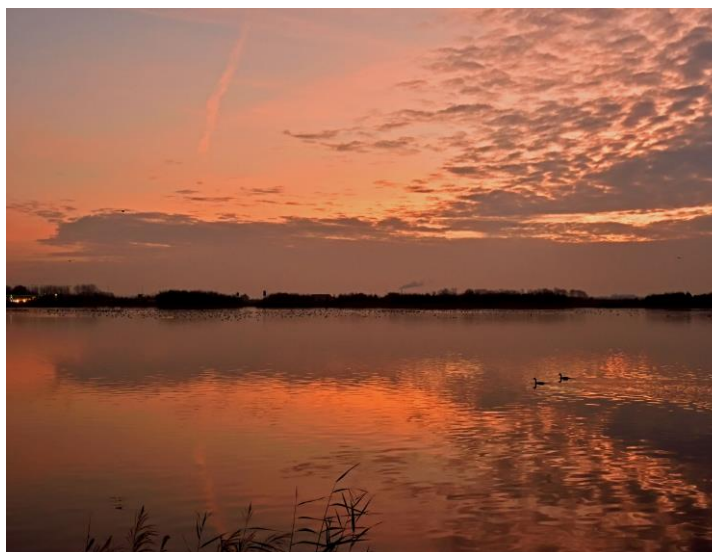
E. Kernindicatoren

INDICATOR	SCHILDERSWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	46	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	48	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	27	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woontijd per 16-1-2020)	20,4 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	3	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	26	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	3,0	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	7%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7,3	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit +/- achteruit)	+4%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,3	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	6%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	17%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	8%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	7,5	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	6%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	10,8%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	5%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	1 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	2 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	55%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	24%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	31%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	19%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	3,8	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	14%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,0	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.3 Planetenwijk

A. Samenvatting

De Planetenwijk valt niet op en heeft geen bijzondere aandacht van instanties. Wellicht daardoor zijn bewoners relatief ontevreden over inzet voor de buurt, is er weinig vertrouwen en minder tevredenheid over hoe de buurt er in het algemeen voor staat. Bewoners noemen zelf diverse specifieke buurtproblemen die voor onveiligheidsgevoel zorgen. Tussen de inzet van de gemeente voor de wijk en het voorkomen van onveiligheidsgevoel ligt in de Planetenwijk een directe relatie.

Prioriteit kan gelegd worden bij het behoud van de leefbaarheid van de wijk in combinatie met aandacht voor de wijk bij instanties:

- Prioriteit 1: Verbeteren van de veiligheid;
- Prioriteit 2: Communicatie;
- Prioriteit 3: Repressieve/curatieve maatregelen.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Planetenwijk is niet veranderd tussen 2015 en 2017. Wat verder teruggekeken lijkt de relatieve positie (rangorde) van de Planetenwijk ten opzichte van andere wijken op het vlak van de veiligheidsbeleving zich eerder negatief dan positief te ontwikkelen. De geregistreerde overlast en criminaliteit ligt iets boven het gemiddelde in Heerhugowaard.
- In de ogen van de gebiedsexperts is het in het algemeen goed gesteld met de veiligheidsbeleving in de Planetenwijk. Het is een relatief kleine rustige wijk die niet zo opvalt in de cijfers en daardoor geen bijzondere aandacht geniet.

	PLANETENWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	7 (van 13)	12 (van 13)	8 (van 13)	10 (van 14) 18%	11 (van 14) 21%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen, politiek/bestuurlijke oorzaken en individueel-psychologische oorzaken.**

Inwoners van Planetenwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...zijn minder tevreden over de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving;
- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners;
- ...voelen zich vaker wel eens eenzaam.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komen nauwelijks aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Er is er een genoemd op het vlak van **specifieke buurtproblemen**. Eenzaamheid als trigger in deze wijk voor onveiligheid (uit de statistische analyse) wordt wel herkend; benoemd is dat dit wellicht te maken heeft met geluiden over financiële problemen bij bewoners.

- Er is een aantal overlastlocaties in de vorm van drie woningen waar drugsgebruikers wonen, met de nodige aanloop en overlast.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen**.

Algemene oorzaken:

**

- Vluchtelingen/asielzoekers
- Dealers
- Vanwege burens

*

- In brand gestoken auto's
- Diefstallen
- Inbraak
- Geluidsoverlast
- Ongure personen (junkies)
- Mishandeling door burens

Specifieke locaties:

*

- Texaco (Dealers)
- Middenwaard
- Station
- Raadhuisplein (Inbraken, diefstal)
- Speeltuin Themislaan (geluidsoverlast, hangjongeren)
- Langs het water bij de Tritonlaan en de Mirandalaan
- Langs het fietspad (vluchtelingen)
- Parkeerplaatsen
- Park
- Op de hoek Westerweg/ Van Foreest

* minst genoemd, *** meest genoemd

Speeltuin achter Themislaan "Jongeren met drugs en of drank, geschreeuw, vuurwerk."

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van de Planetenwijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan aspecten rondom communicatie wordt in de Planetenwijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. De eigen ideeën van bewoners zijn – net als in de meeste wijken – vooral gericht op meer zichtbare en toegankelijke handhaving en meer sociale controle, en het gericht aanpakken van oorzaken van onveiligheid zoals hangjongeren en drugsoverlast. Daarnaast worden er verschillende ideeën genoemd voor het verbeteren van het fysieke aanzicht van de buurt.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	PLANETENWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	2	5
Bewoners betrekken bij leefbaarheid en veiligheid	Communicatie	3	8
Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)	Communicatie	4	9
Verkeersveiligheid in en om scholen	Preventief	4	7
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	4	4
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	4	2
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	4	6

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Contact met de burens, sociale controle
- Buurtpreventie
- Contact met de politie / wijkagent zichtbaar
- Meer toezicht en handhaving (o.a. vuurwerk)
- Rust en netheid
- Camera's ophangen
- Betere verlichting
- Goed hang- en sluitwerk
- Goed opletten
- Zwerfvuil opruimen

Repressief/curatief

- Meer controle in de speeltuin
- Hardere aanpak van dealers

E. Kernindicatoren

INDICATOR	PLANETENWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	42	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	45	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	29	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woontijd per 16-1-2020)	23,2 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	10	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	2,97	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	4%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,4	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+1%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	7,5	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,1	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	8%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	17%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	6%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	15,7	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	6%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	26%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	2%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	11 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	11 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	41%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	6,8	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	10%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	31%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/ vaak)	13%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	11,8	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	12%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	2,5	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.4 Bomen-/Recreatiewijk

A. Samenvatting

De Bomen- en Recreatiewijk is een wijk zonder een problematische veiligheidsbeleving. Criminaliteit en overlast komen hier net zoveel voor als gemiddeld in de gemeente. Bewoners wonen vaak al lang in de wijk en zijn gemiddeld genomen wat ouder en minder welvarend. Er staan relatief veel sociale huurwoningen in de wijk. De sociale cohesie is op dit moment op peil, al uit zich dat niet in inzet voor elkaar. De sociale cohesie kan achteruitgaan als de oorspronkelijke bewoners wegtrekken uit de wijk. En dit kan op termijn weer leiden tot meer buurtproblematiek en daardoor een afnemend gevoel van veiligheid. Her en der worden vooral door bewoners plekken aangewezen die zorgen voor onveiligheidsgevoel, en men is vrij negatief over de buurtontwikkeling.

Ten aanzien van de Bomen- en Recreatiewijk moet vooral de vinger aan de pols worden gehouden wat betreft sociale structuur in combinatie met een gerichte aanpak op bepaalde overlastvormen.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Bomen- en Recreatiewijk is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Ook wat verder teruggekeken, ontwikkelt de veiligheidsbeleving in de Bomen- en Recreatiewijk zich stabiel (relatief ten opzichte van andere wijken).
- Expertbenadering: is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving.

	BOMEN-/RECREATIEWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	11 (van 13)	7 (van 13)	10 (van 13)	11 (van 14) 20%	9 (van 14) 16%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit** en **individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van Bomen-/Recreatiewijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren een lagere sociale cohesie;
- ...ervaren meer belemmeringen (anders dan fysiek) om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **sociale kwaliteit**.

- Leefbaarheidsproblemen doen zich vooral voor op plekken met hoge concentratie sociale huur: omgeving Platanenlaan, Seringenlaan, Ribeslaan.
- Belemmeringen om deel te nemen aan het maatschappelijk leven worden herkend en deze liggen vooral op het financiële vlak, hoewel hier niet direct een relatie tot onveiligheidsgevoelens wordt gezien.
- Samenhang van onveiligheidsgevoelens met cohesie wordt onderschreven. De buurtsamenstelling verandert doordat woningen van 'de oorspronkelijke Heerhugowaarder' worden bezet door nieuwkomers, onder andere met een niet-Nederlandse achtergrond en door kwetsbare groepen.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met (**fysieke**) **buurtkenmerken**, **specifieke buurtproblemen** en **individueel-psychologische oorzaken**.

<i>Algemene oorzaken:</i>	<i>Specifieke locaties:</i>
***	**
<ul style="list-style-type: none"> • Inbraak • Hangjongeren • Drugsoverlast	<ul style="list-style-type: none"> • Speeltuinen o.a. Dennenlaan/Cypresenlaan (hangjongeren, drugsgebruik, vuurwerk) • Horeca Middenweg o.a. coffeeshop, Marlene (geluidsoverlast, verkeer) • Steegjes o.a. Platanenlaan, Larixplantsoen (donkerte) • Parkeerplaatsen o.a. SVW '27, Olmenlaan/Dennenlaan (hangjongeren, drugsoverlast, geluid)
**	*
<ul style="list-style-type: none"> • Gevaarlijk verkeer • Te weinig verlichting	<ul style="list-style-type: none"> • Hal flat (geen camerabewaking) • School/schoolplein Taxuslaan/Kamperfoelielaan (hangjongeren, drugsgebruik)
*	
<ul style="list-style-type: none"> • Ongure/vage personen • Samenscholing • Dronken personen • Agressieve burens • Bedekte vrouwen • Vuurwerkoverlast	<ul style="list-style-type: none"> • Herdenkingsmonument aan de Dreef (drugsgebruik) • Kruising Zuidagent/stationsplein/middenweg (gevaarlijke verkeerssituaties) • Larixplantsoen • Scouting (slechte verlichting) • Supermarkt Deen + snackbar • KPN-gebouw Kamperfoelielaan (hangjongeren)
	<i>* minst genoemd, *** meest genoemd</i>

Parkeerplaats SVW'27: "Wanneer er jongeren in auto's hangen. Ze gebruiken drugs. Tegenwoordig veel lachgas. Maken herrie enz."

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van bewoners van de Bomen- en Recreatiewijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Deze komt ook veel terug bij de eigen ideeën van wijkbewoners. De eigen ideeën vormen verder een palet van preventieve maatregelen en concrete maatregelen gericht op oorzaken van onveiligheid in de wijk.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	BOMEN-/ RECREATIEWIJK	HEERHUGOWAARD
Volgende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	3	4
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	4	5
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	5	3

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Betere verlichting op donkere plekken en stegen, o.a. Hertenkamp
- Snelheidsbeperkende maatregelen (o.a. schoolzone, 30 km zone)
- Wijkagent zichtbaarder
- Camera op woningen
- Verbod op gezichtsbedekking
- Serieus nemen van meldingen, meer terugkoppeling naar melder
- BuurtWhatsApp-groep
- Voorlichting jongeren over drugsgebruik (o.a. THC-houdend)

Repressief/curatief

- Meer en betere controle, strengere handhaving
- Aanpak geluidsoverlast bij sluiting horeca (2.00 uur)
- Aanpak afvaldump
- Afsluiten schoolpleinen voor hangjongeren
- Coffeshop verplaatsen naar industrieterrein
- Snelheidscontrole Middenweg

E. Kernindicatoren

INDICATOR	BOMEN-RECREATIEWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	42	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	57	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	26	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	17,9 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	42	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaar, lager=ouder)	3,3	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	21%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,6	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	-19%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,3	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	2%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	12%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	3%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	14	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	9%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	15%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	5%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	7 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	8 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	40%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	21%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	31%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	37%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	7,2	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	19%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,8	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.5 Heemradenwijk

A. Samenvatting

Heemradenwijk is een wijk met sterke sociale cohesie en heeft als geheel geen problematische veiligheidsbeleving. De wijk wordt gedomineerd door koopwoningen en valt niet op in statistieken, behalve dan dat bewoners gemiddeld wat ouder zijn en al lang in de wijk wonen. Verder is het aantal geweldsdelicten opvallend hoog. De omgeving Raadhuisplein in het oude stadshart wordt zowel door bewoners (en bezoekers uit omliggende wijken), als gebiedsexperts als bron van onveiligheidsgevoelens aangewezen. En een onbekend deel van de bewoners heeft vervelende ervaringen met bewoners van het AZC.

Het Raadhuisplein heeft een gerichte aanpak nodig om hier onveiligheid aan te pakken. In de rest van de wijk kan het beste prioriteit worden gelegd bij een algemene aanpak om de fundamentele voor een veilige wijk te bestendigen in combinatie met een goede participatie van bewoners bij veranderingen.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Communicatie;
- Prioriteit 3: Repressieve/curatieve maatregelen.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Heemradenwijk is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Over de langere termijn lijkt de positie van de Heemradenwijk ten opzichte van andere wijken op het vlak van de veiligheidsbeleving zich eerder positief dan negatief te ontwikkelen.
- Expertbenadering: is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving. Wel is er een aantal probleemlocaties benoemd, maar de uitstraling hiervan is beperkt tot de bezoekers en/of bewoners van de locaties zelf, zonder uitstraling naar de rest van de wijk.

	HEEMRADENWIJK				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	12 (van 13)	7 (van 13)	9 (van 13)	8 (van 14) 19%	3 (van 14) 11%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit**.

Inwoners van Heemradenwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...vinden het minder vaak prettig wonen in de buurt (woongenot).

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **(fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit en specifieke buurtproblemen**.

- De route naar sportpark De Vork wordt door bewoners als onveilig ervaren voor hun kinderen. Dat heeft te maken met de bewoners van Parlan Transferium en Reigersdaal (jongeren).
- De indruk is dat burgers druk op de wijk ervaren vanwege een concentratie van voorzieningen: de eerdergenoemde instanties, het AZC en huisvesting bijzondere doelgroepen in de wijk en de verdichting van de Middenweg (Centrumwaard). Er is veel veranderd in de wijk die voorheen als rustig bekend stond, dat kan zijn weerslag hebben gehad op het woongenot in bepaalde delen van de wijk.
- De objectieve veiligheid (geregistreeerde criminaliteit en overlast) is hier achteruitgegaan tegen de gemeentelijke trend in. Het aantal HIC-delicten (per 1.000) is het hoogste van alle wijken, vooral door bovengemiddeld veel geweldsdelicten.⁹
- Het oude Stadshart (Centrumwaard), met name omgeving Raadhuisplein wordt specifiek benoemd als plek waar bewoners zich onveilig kunnen voelen, onder andere vanwege de (bezoekers van de) coffeeshop en rondhangende jongeren. Verder is er sprake van een onoverzichtelijke inrichting en een divers/multicultureel publiek.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken**. Door de respondenten op de burgerpeiling is de route naar De Vork niet specifiek benoemd, wel het AZC.

---

⁹ Dit heeft niet te maken met incidenten bij De Vork (Parlan Transferium Jeugdzorg). Deze valt administratief niet onder de Heemradenwijk

Algemene oorzaken:	Specifieke locaties:
**	***
<ul style="list-style-type: none"> • Woninginbraken in de buurt • Ongure personen op straat (in groepen): onverzorgd, blowen, bier drinken • Dealen • Dichte begroeiing, groenonderhoud 	<ul style="list-style-type: none"> • Raadhuisplein (dealen, inbraak, overval, geen toezicht) • AZC (samensholling) • Middenweg
*	*
<ul style="list-style-type: none"> • Rondhangende asielzoekers • Geen politie/ buurtwacht • Overval, politiehelikopter in de lucht • Onzichtbaarheid politie • Donkere plekken • Woninginbraak in de buurt 	<ul style="list-style-type: none"> • Speeltuin Van Basiusstraat (hangjongeren) • De van Noordwijklaan • Van Foreesstraat • Rndom zorgcentrum • Het voetpad aan de Westtangent, aan de kant van het AZC: tussen het AZC en de kruising naar de Krusemanlaan.
	* minst genoemd, *** meest genoemd

Westtangent tegenover het AZC *“Ik ben daar afgelopen zomer een man tegengekomen met een mes, die zich vreemd gedroeg. Verder is niet iedereen, die in het AZC verblijft, even vriendelijk tegen vrouwen.”*
 Raadhuisplein *“'s avonds drukte rondom de coffeeshop”*

D. Aandachtvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van de Heemradenwijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan aspecten rondom communicatie wordt in de Heemradenwijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. De eigen ideeën van bewoners zijn – net als in de meeste wijken – vooral gericht op meer zichtbare en toegankelijke handhaving en meer sociale controle. Daarnaast het gericht aanpakken van oorzaken van onveiligheid zoals overlast van het AZC en de coffeeshop.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	HEEMRADENWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	2	4
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	3	5
Bewoners betrekken bij leefbaarheid en veiligheid	Communicatie	4	8
Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)	Communicatie	5	9

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Bewustzijn
- Rustig en afgeschermd
- Beveiliging huis, honden
- Sociale controle door buren
- Meer overzicht door weghalen struiken en heggen
- Politie/Boa's vaker zichtbaar op straat
- Voldoende verlichting
- Het ontbreken van incidenten
- Achterom afsluitbaar maken
- Regels handhaven (o.a. vuurwerk en zwerfvuil)
- Camerabewaking

Repressief/curatief

- Toezicht op route asielzoekers
- Coffeeshop Raadhuisplein sluiten

E. Kernindicatoren

INDICATOR	HEEMRADENWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	32	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	61	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	22	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	17,8 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	13	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	3,36	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	28%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,9	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	-4%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,4	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	10%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	30%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	7%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	17,3	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	3%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	8%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	3%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	4 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	4 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	48%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,5	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	37%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	36%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	16%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	13,8	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	12%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,6	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.6 Edelstenenwijk (incl. Stadshart)

A. Samenvatting

De woonbuurten in de Edelstenenwijk kennen geen problematische veiligheidsbeleving, uitgezonderd een hangplek aan de Jade en overlast vanuit het Luipaardpark. Het is een tamelijk vergrijsde wijk met voornamelijk eengezinswoningen. Men woont in het algemeen al lang in de wijk en de sociale cohesie is sterk. Het aantal meldingen van overlast is bovengemiddeld, wellicht vanuit een hogere meldingsbereidheid want er zijn geen andere aanwijzingen voor problematiek.

In de wijk liggen ook Middenwaard en het station. Dit zijn voorzieningen met grote aantallen bezoekers en een functie voor de gehele gemeente. Deze gebieden hebben een eigen dynamiek met uitstraling naar de hele stad.

Middenwaard en het NS-station hebben een eigen aanpak nodig om de veiligheidsbeleving te verbeteren. In de rest van de Edelstenenwijk kan prioriteit gelegd worden bij het behoud van de weerbaarheid van de wijk en gerichte aanpak van onveilige situaties:

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Edelstenenwijk is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Ook wat verder teruggekeken, ontwikkelt de veiligheidsbeleving in de Edelstenenwijk zich stabiel (relatief ten opzichte van andere wijken).
- Expertbenadering: is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving. Wel is er een probleemlocatie in de woonbuurten benoemd, maar dit heeft geen uitstraling naar de rest van de wijk. In de wijk liggen ook Middenwaard en het station. Deze locaties hebben wat betreft veiligheidsbeleving een uitstraling naar de hele stad, omdat veel inwoners er wel eens komen als bezoeker.

	EDELSTENENWIJK					HEERHUGOWAARD
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	7 (van 13)	10 (van 13)	6 (van 13)	1 (van 14) 8%	5 (van 14) 11%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen, politiek/bestuurlijke oorzaken en individueel-psychologische oorzaken.**

Inwoners van Edelstenenwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners;
- ...hebben relatief weinig vertrouwen in de gemeente;
- ...ervaren vaker belemmeringen anders dan fysiek.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken** en hebben vooral betrekking op Stadshart.

- In Middenwaard is veel reuring vanwege de aanwezige winkels, horeca, bioscoop en theater. Jongeren vanuit alle wijken spreken veel af om elkaar daar te ontmoeten.
- De route van het NS-station naar onder andere het Horizon-college geeft overlast van scholieren, onder andere aan de Stationsweg (Planetenwijk/Schrijverswijk). MET Jongerenwerk spreekt jongeren aan als er meldingen worden gedaan. Het komt voor dat zaken enorm zijn opgeblazen in een WhatsApp-groep.
- Recent zijn er vijf overvallen geweest. Omdat de voorzieningen bezoekers uit de hele stad trekken, hebben gebeurtenissen in het Stadshart gevolgen voor de veiligheidsbeleving in heel Heerhugowaard.
- Aan de Jade (Montessorischool) hangt een grote groep jeugd. De omvang van de groep in combinatie met intimiderend gedrag zorgt voor een onveilig gevoel bij ouderen, onder andere bewoners van het naastgelegen appartementencomplex.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zichzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **(fysieke) buurtkenmerken, sociale kwaliteit en specifieke buurtproblemen.**

Algemene oorzaken:

**

- Hangjongeren
- Inbraak

*

- Verwarde personen
- Diverse culturen
- Donkerte (o.a. door openbaar groen)
- Onrust (helikopters)
- Drugsoverlast
- Gevaarlijk rijgedrag / te hard rijden

Specifieke locaties:

***

- Luipaardpark/parkeerterrein Granaat (hangjongeren, verwarde personen, potloodventers)
- Middenwaard (hangjongeren, vuurwerk)

*

- Park Diamant (overlast, vervuiling, vandalisme)
- Diamant (verkeersonveilige plekken)
- Skatepark / hondenpark (onvoldoende verlichting, hangjongeren)
- Briljant (drugshandel)
- Aquamarijn (donkerte)

* minst genoemd, *** meest genoemd

Jade – “Hangjeugd met grote bekken en bedreigend gedrag, sloop en vernielacties”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van de Edelstenenwijk zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. Aan aspecten rondom communicatie wordt in de Edelstenenwijk een groter belang toegekend dan gemiddeld. De eigen ideeën van bewoners zijn – net als in de meeste wijken – vooral gericht op meer zichtbare en toegankelijke handhaving.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	EDELSTENENWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	2	3
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	3	5
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	4	4
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	5	2
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	5	6

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer politie en boa's op straat (zichtbaarheid)
- Wijkagent zichtbaar
- Bereikbaarheid politiebureau
- Betere verlichting op straat
- Meer verlichting hondenpark
- Snelheidscontroles (o.a. Westtangent)
- Minder dichte begroeiing

Repressief/curatief

- Meer controle, strenger straffen
- Loslopende poepende honden Luipaarpark
- Drugscriminaliteit parkeerplaats Granaat
- Geluidsoverlast/vernielingen jongeren Palm (fietsend naar Middenwaard)
- Meer avondcontrole op hangjeugd
- Hangjongeren Middenwaard (wegsturen, reageren op meldingen, Id vragen)

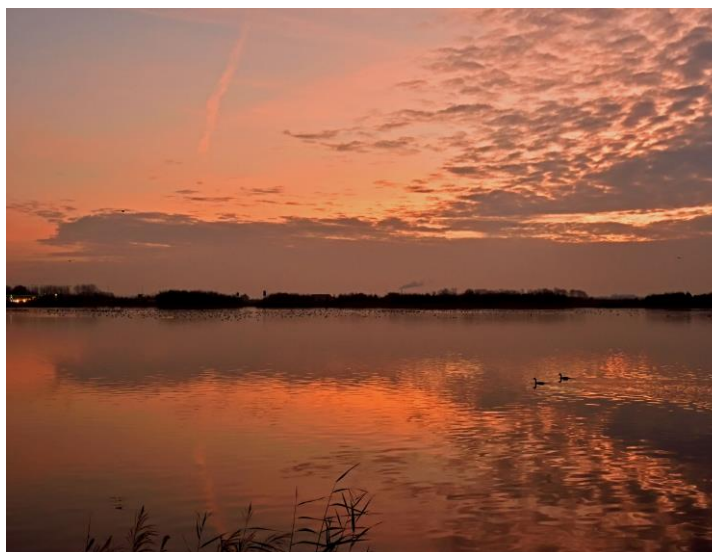

E. Kernindicatoren

INDICATOR	EDELSTENENWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	35	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	66	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	24	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	20,5 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	30	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaar, lager=ouder)	3,9	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	1%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/ achteruit)	+17%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,6	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	4%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	11%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	6%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	17,2	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	8%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	9%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	3%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	10 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	4 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	48%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,3	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	29%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	40%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	27%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	9,6	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	13%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,2	1,4	Burgerpeiling 2020

3.3.7 Molenwijk

A. Samenvatting

De gebiedsexperts wijzen erop dat de Molenwijk een wijk met twee gezichten is. Bij de huurflatjes in de omgeving Pelmolen/Rosmolen lijkt de Rivierenwijk in de Molenwijk over te lopen. In de rest van de wijk domineren koopwoningen en ‘oogt het beter’, al worden door bewoners ook hier onveilige plekken benoemd. De objectieve veiligheid (geregistreerde overlast) is in de Molenwijk als geheel achteruitgegaan tegen de gemeentelijke trend in; in 2019 is deze vergelijkbaar met Rivierenwijk. En ook voor de veiligheidsbeleving zijn er aanwijzingen voor een relatieve verslechtering. De cijfers maken niet duidelijk in hoeverre de wijk als geheel dreigt af te glijden.

Wat betreft de omgeving Rosmolen/Pelmolen ligt het meest voor de hand om prioriteit te leggen bij de aanpak van onveiligheid. In de rest van de wijk kan de aandacht in eerste instantie nog meer gericht zijn op preventieve maatregelen gericht op het versterken van de veiligheid.

- Prioriteit 1: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in de Molenwijk is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Door de jaren heen blijft de veiligheidsbeleving in de Molenwijk achter bij de meeste andere wijken. De laatste 5 jaar lijkt er eerder sprake van een relatieve verslechtering dan verbetering van de positie van de Molenwijk.
- Expertinterviews: Molenwijk is wat betreft veiligheidsbeleving een wijk met twee gezichten. Een deel van de wijk lijkt erg op de Rivierenwijk qua opbouw en problematiek, al heeft het niet de naam. In de rest van de wijk domineren koopwoningen en “oogt het beter”.

	MOLENWIJK			HEERHUGOWAARD		
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	10 (van 13)	7 (van 13)	10 (van 13)	13 (van 14) 25%	12 (van 14) 21%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit** en **individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van Molenwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...vinden het minder vaak prettig wonen in de buurt (woongenot);
- ...hebben vaker een lagere leeftijd;
- ...geven minder vaak aan voldoende contacten te hebben.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **(fysieke) buurtkenmerken**, **sociale kwaliteit** en **specifieke buurtproblemen**. Samenhang met leeftijd en eenzaamheid wordt niet direct herkend door gebiedsexperts. Dat geldt ook voor woongenot, aangezien delen van de wijk recent zijn gerenoveerd.

- De problematiek is geconcentreerd in/rondom de huurflatjes aan Rosmolen, Pelmolen en Trasmolen. Hier lijkt de Rivierenwijk in de Molenwijk over te lopen.
- Onder meer door een bewoner die voor overlast zorgt en intimiderend is naar buurtbewoners.
- Daarnaast is er concentratie van overlast bij een voormalig complex van Reigersdaal aan de Bergmolen: “bewoond door probleemgevallen”.
- De rest van de wijk bestaat veelal uit koopwoningen en “oogt daardoor beter dan de hofjes van de Rivierenwijk”.
- De objectieve veiligheid (geregistreerde overlast) is hier achteruitgegaan tegen de gemeentelijke trend in. In de politieregistratie was sprake van een toename van de meldingen overlast verwarde personen. Dat wordt wel herkend. En speelt vooral in straten waar veel goedkope sociale huurwoningen staan “die worden ingevuld als zelfstandige dependances van Reigersdaal”.
- MET krijgt veel ondersteuningsvragen vanuit deze wijk. Een aanzienlijk deel van de bewoners heeft zijn leven niet op orde vanwege een beperking of financiële problemen.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **(fysieke) buurtkenmerken**, **specifieke buurtproblemen**, en **individueel-psychologische oorzaken**.

Algemene oorzaken:	Specifieke locaties:
<p>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ongure/vreemde personen in de buurt/aan de deur • Inbraak (of pogingen tot) <p>*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen vertrouwen meer (om deur open te doen) • Criminele (en overlastgevende) burens • Onoverzichtelijke situaties 	<p>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden o.a. langs Oosttangent (incidenten, onzure personen) • Paltrokmolen (dealers, hangjongeren) • Parkeerplaatsen o.a. benzinstation <p>*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amstel (onveilige verkeerssituatie) • Rustenburgerweg (hard rijden) • Park Waterschapsheuvel (donker, honden) • Pelmolen (criminele burens) • Bergmolen (dealers) • Bushalte Molenwijk (hangjongeren) • Kruising Rosmolen/Snuifmolen (overlast alcohol, vuurwerk) • Park Molenwijk/Rivierenbuurt (tuig) • Fietsoversteek Haringvliet <p>* minst genoemd, *** meest genoemd</p>

kruising Rosmolen Schuifmolen en in park erachter: *“Kruising: dronken schreeuwende mensen, ruziemakend nachts en vuurwerkbommen buiten oud en nieuw. In park: mensen met drank en muziek op bankjes hangen”*

D. Aandachtvelden

Inwoners geven net als in de rest van Heerhugowaard vooral prioriteit aan meer toezicht op straat en de aanpak van probleemjongeren. Meer dan in andere wijken wordt gepleit voor aanpak van drugs-/alcoholgerelateerde overlast en woninginbraken. Aanpak van drugsoverlast komt ook terug in de eigen ideeën van bewoners. Zij noemen ook preventieve maatregelen gericht op jongerenoverlast.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	MOLENWIJK	HEERHUGOWAARD
Volgende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	3	5
Overlast van alcohol- en/of drugsgebruikers op straat	Repressief/curatief	3	10
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	3	6

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Buurtvaders
- Wijkagent
- Veiligheid wegen vergroten
- Straatverlichting
- Controleren jongeren op school en op straat
- Meer politie en boa's op straat
- Controle op vuurwerk

Repressief/curatief

- Uithuisplaatsen buurman
- Surveilleren op parkeerplaatsen waar wordt gedeald
- Overzichtelijkheid Paltrokmolen vergroten (snoeien) vanwege hangjeugd/dealers

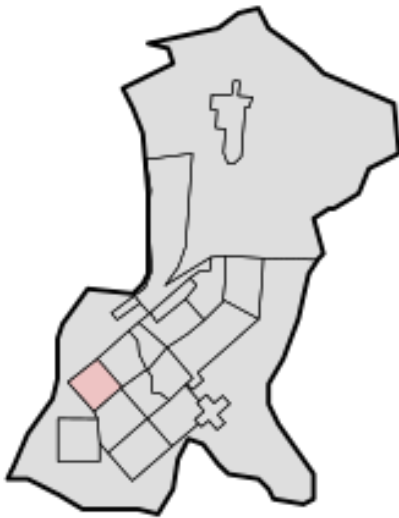
E. Kernindicatoren

INDICATOR	MOLENWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	32	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	31	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	29	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	15,7 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	39	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	3,6	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	19%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,8	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+29%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	7,6	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	6,7	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	4%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	16%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	6%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	19,2	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	6%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	18%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	7%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	6 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	14 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	51%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	43%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	33%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	26%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	8,7	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	18%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	2,3	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4 Nieuwe wijken

3.4.1 Butterhuizen

A. Samenvatting

Butterhuizen is een rustige wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. Het is een hele gemiddelde wijk wat betreft buurtkenmerken, sociale kwaliteit en problematiek. Criminaliteit komt hier minder voor dan gemiddeld in de gemeente, en overlast iets meer. Onder andere jongerenoverlast vanuit de omgeving van de Roze Flamingo en het Luipaardpark. Deze zorgen bij een deel van de inwoners voor onveiligheidsgevoel. Inwoners zijn ontevreden over de inspanningen van de gemeente voor de wijk en negatief over de buurtontwikkeling.

Prioriteit kan gelegd worden bij het behoud van de leefbaarheid en versterken van de weerbaarheid van de wijk (o.a. tegen jongerenoverlast) in combinatie met betere communicatie met bewoners en gerichte aanpak van de problematiek.

- Prioriteit 1: Verbeteren van de veiligheid;
- Prioriteit 2: Communicatie;
- Prioriteit 3: Repressieve/curatieve maatregelen.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in Butterhuizen is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Ook wat verder teruggekeken, ontwikkelt de veiligheidsbeleving in Butterhuizen zich stabiel (relatief ten opzichte van andere wijken). De wijk bevindt zich steeds in het 'linkerrijtje'.
- Expertbenadering: in de wijk zijn probleemlocaties benoemd, maar de uitstraling hiervan is meestal beperkt tot de omgeving van de locaties zelf, zonder uitstraling naar de rest van de wijk.

	BUTTERHUIZEN				HEERHUGOWAARD	
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	6 (van 13)	3 (van 13)	3 (van 13)	5 (van 14) 13%	3 (van 14) 9%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **politiek/bestuurlijke oorzaken** en **individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van Butterhuizen die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...zijn minder tevreden over de inspanningen van de gemeente voor de leefbaarheid;
- ...hebben een relatief lager opleidingsniveau.

Gebiedsexperts

In het algemeen wordt Butterhuizen beschreven als een nette wijk, waar weinig problematiek is (“veelal incident-gerelateerd en aangewakkerd door social media”), maar toch relatief veel wordt gemeld met name jongerenoverlast. Door de vele tweeverdieners is er weinig sociale controle. Uit de interviews komt een aantal specifieke verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **buurtproblematiek** die op een beperkt aantal specifieke plekken is geconcentreerd.

- Roze Flamingo (Butterhuizen): overdag winkelen, 's avonds jongeren. In de buurt is een Jongerenontmoetingsplek (JOP) en een park (Luipaardpark) waar zwervers rondhangen. Er komen meldingen over dealen en drugsgebruik, en er is een plofkraak op de pinautomaat geweest. Er is vaak reuring. Boven de winkels zijn woningen, met botsing van leefstijlen (mix van jong en oud) en waar drugsoverlast (o.a. veel aanloop en verslavingsproblematiek) wordt veroorzaakt. Uit de wijk Butterhuizen komen relatief veel meldingen bij de politie over jongerenoverlast.
- In 2019 was er een sterke stijging in HIC. En recent waren er veel woninginbraken, die voornamelijk waren toe te schrijven aan een verdachte.
- In het algemeen is er weinig te doen voor jongeren in de zuidelijke wijken. Het is lastig hier invulling aan te geven omdat zij uiteenlopende behoeften hebben. Er zijn overlastgevende groepen jongeren, maar die zijn lastig aan een bepaalde plek of wijk te koppelen. Bewoners vinden het eng, durven jongeren niet aan te spreken en hebben de aanname dat er drugs wordt gebruikt en vernielingen plaatsvinden.
- Er speelt buurtoverlast in de omgeving Walvisplein/Potvis.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen** en **individueel-psychologische oorzaken**.

Algemene oorzaken:	Specifieke locaties:
***	***
<ul style="list-style-type: none"> • Hangjongeren (o.a. schreeuwen, drugsgebruik, agressie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Albert Heijn/winkels aan Roze Flamingo (hangjongeren) • Luipaardpark (donker, diefstal, geluidsoverlast)
**	
<ul style="list-style-type: none"> • Donkerte • Ongure personen, onbekende auto's 	*
*	
<ul style="list-style-type: none"> • Drugspand • Injectienaalden • Waarschuwingbrief over inbraken • Inbraak • Mediaberichten over inbraken en overvallen • Vuurwerkoverlast (illegaal) • Onzichtbaarheid politie • Loslopende honden • Diefstal • Geluidsoverlast 	<ul style="list-style-type: none"> • McDonalds • Speeltuin • Park van Luna (hangjongeren, drugsgebruik, inbraak) • Waerdse Tempel-doodlopende weg (dealen)
	* minst genoemd, *** meest genoemd

“Stilstaande auto's met motor draaiende, met hierin duistere figuren.”

“Hangjongeren die zonder respect oudere mensen belagen.”

“Veel te donker door zeer slechte straatverlichting.”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van bewoners van Butterhuizen zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. De aanpak van inbraak in woningen, garages en schuren is relatief belangrijk. Daarnaast noemen bewoners zelf vooral preventieve maatregelen gericht op het verbeteren van de veiligheid, zoals de inrichting van de wijk; daarnaast de aanpak van enkele specifieke locaties.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	BUTTERHUIZEN	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	2	6
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	3	3
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	4	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	4	4

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer toezicht / surveillance
- Schone straten/netheid
- Overzichtelijk
- Saamhorigheid en contact buurtbewoners
- Buurtapp
- Betere verlichting
- Groenonderhoud en repareren vernielingen
- Mensen/huizen in de buurt hebben
- Inrichting (groen, bomen en ruimte)
- Koopwoningen en werkende mensen
- Politie op straat (surveillance)
- Zichtbaarheid wijkagent
- Afgeschermdde ruimten in flats
- Plekken creëren voor jongeren
- Bodycams en pepperspray voor handhaver

Repressief/curatief

- Hangjongeren aanpakken (o.a. Roze Flamingo), plekken verwijderen of verlichten
- Inbraken aanpakken door surveillance in burger
- 's Avonds meer controle bij speeltoestellen /veld bij Renhagedis
- Aanpak loslopende honden

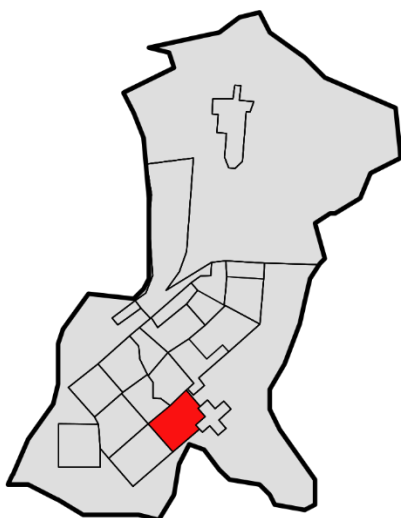
E. Kernindicatoren

INDICATOR	BUTTERHUIZEN	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	4,2	4,2	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	27	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	23	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woontijd per 16-1-2020)	10,4 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	38	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaar, lager=ouder)	5,4	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	19%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7,3	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/ achteruit)	-18%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,2	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	4,5	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	13%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	1%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	16,8	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	6%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	7%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	5%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	12 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	3 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	54%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	28%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	46%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	15%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	5,2	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	13%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,1	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4.2 Oostertocht

A. Samenvatting

De Oostertocht wordt gekarakteriseerd als een van de sociaal betere wijken van Heerhugowaard. Er is hier geen sprake van een problematische veiligheidsbeleving. Niettemin zijn er inwoners die zich wel eens onveilig voelen. Dit komt enerzijds voort uit incidenten in de buurt (zoals woninginbraken) en anderzijds vanuit een hoog normbesef: een overlastsituatie wordt niet als normaal beschouwd, er wordt melding van gedaan en men vindt dat de gemeente zich moet inspannen om het op te lossen.

De aandacht kan in eerste instantie worden gericht op het verbeteren van de veiligheid, met specifieke aandacht voor de communicatie tussen melders en hangjongeren, en de zichtbaarheid van toezichthouders en handhavers. Daarnaast verdient, voor zover dat nog niet is gebeurd, het aantal woninginbraken in deze wijk de aandacht

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in Oostertocht is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Ook wat verder teruggekeken, ontwikkelt de veiligheidsbeleving in Oostertocht zich stabiel (relatief ten opzichte van andere wijken). De wijk schommelt op de 4^e/5^e plek qua veiligheidsbeleving.
- Expertbenadering: de wijk is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving. Het wordt beschreven als “een van de sociaal betere wijken van Heerhugowaard”. 't Kruis en het buitengebied Zuid kennen een dorps karakter.

	OOSTERTOCHT			HEERHUGOWAARD		
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	4 (van 13)	5 (van 13)	4 (van 13)	9 (van 14) 17%	5 (van 14) 11%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **kenmerken buurt, sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen, politiek/bestuurlijke oorzaken en individueel-psychologische oorzaken.**

Inwoners van Oostertocht die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...zijn minder tevreden over de inspanningen van de gemeente voor de leefbaarheid;
- ...zijn vaker vrouw dan man;
- ...geven minder vaak aan voldoende contacten te hebben;
- ...voelen zich vaker wel eens eenzaam;
- ...zijn minder tevreden over de sociale cohesie in de buurt;
- ...zijn minder tevreden over de fysieke kwaliteit in de buurt.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken.**

- Er is een piek van auto- en woninginbraken geweest. In de periode 2015-2019 waren er hier gemiddeld meer woninginbraken dan gemiddeld in Heerhugowaard en dan in de andere nieuwe wijken.
- De indruk is dat het veiligheidsgevoel sterk wordt beïnvloed door lokale incidenten, al dan niet uitvergroet door aandacht in (social) media.
- Voor de politie vormt het een gebied met Rivierenwijk en Molenwijk. Veiligheidsbeleving heeft ook te maken met normen en waarden. Wat in Oostertocht als onveilig wordt ervaren, wordt geaccepteerd in Rivierenwijk.
- De relatie tussen onveiligheid en inspanningen die de gemeente voor de wijk doet die vanuit de statistische analyse naar voren is gekomen, wordt niet herkend.
- Weerelaan: hier komen relatief veel meldingen van overlast vandaan vanwege aanloop jeugd en hoge bebouwingsdichtheid (veel en kleine woningen dicht op elkaar).
- Net als in de andere zuidwijken zijn er enkele hangplekken van jongeren, zoals Burgplantsoen. Bewoners vinden het eng, durven jongeren niet aan te spreken en hebben de aannames dat er drugs worden gebruikt en er vernielingen worden gepleegd. De oplossing wordt gezien in communicatie tussen de melders en de jongeren.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken.**

Algemene oorzaken:

***

- Inbraak in de buurt
- Hangjongeren

**

- Autobranden
- Vuurwerkoverlast
- 'Gevaarlijke' dieren (pitbulls)

*

- Dealers
- Vandalisme
- Auto-inbraak
- Vuurwerk in de brievenbus
- 's avonds mensen aan de deur (zoals colporteurs)
- Te hard rijden

Specifieke locaties:

**

- Flat Burgerplantsoen (dealers)
- Omring (geparkeerde auto's en te hard rijden)
- Sluis (drugsdealers)
- Fietspad Oostertocht (donker)

*

- Woudmeer (criminaliteit, verwaarlozing)
- West-Frieslandsingel (hangjongeren)
- Schaapskuilmeer (hangjongeren)
- Neslaan (ongure types)
- Mijzenpad (hangjongeren)
- Jan Glijnisweg
- Oostertochtpad (donker)
- Bij de Vomar
- Flats Weerelaan
- Jan Glijnisweg (ongure types)
- Speeltuintjes (hangjongeren)
- Appartementen Tjaarlingermeer

* minst genoemd, *** meest genoemd

“Er is laatst ingebroken achter mijn huis en er zijn vorig jaar auto's in brand gestoken. Het maakte me toch alerter.”

“Flat Burgplantsoen. Er zit een drugsdealer waar rare figuren op afkomen. Er wordt gehandeld achter de flat.”

D. Aandachtsvelden

Inwoners geven net als in de rest van Heerhugowaard vooral prioriteit aan meer toezicht op straat en de aanpak van jongeren. Meer dan in andere wijken wordt gepleit voor aanpak van woninginbraken. Toezicht en handhaving (door politie, Boa's en Woonwaard) komt ook veel terug in de eigen ideeën van bewoners.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	OOSTERTOCHT	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	3	3
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	4	6
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	5	4

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer controle, handhaving en meldingen opvolgen
- Meer politie op straat (bijvoorbeeld om zelf vuurwerkoverlast te ervaren)
- Boa's inschakelen, bijvoorbeeld parkeren en afval
- Omring inrichten als speelstraat
- Meer controle op parkeergedrag
- In de winter straatverlichting aanlaten tot 8.30 uur (als kinderen op school zijn)
- Pokemon verzamelplekken afschaffen
- Meer straatverlichting
- Camera's
- Huismeester (toezicht door Woonwaard)
- Elke wijk een BuurtWhatsApp-groep
- Meer uitgaansgelegenheden (zodat jongeren niet op straat hoeven te zijn)
- Overlastgevers niet meer in sociale huurwoningen maar in containerwoningen aan de rand van de stad

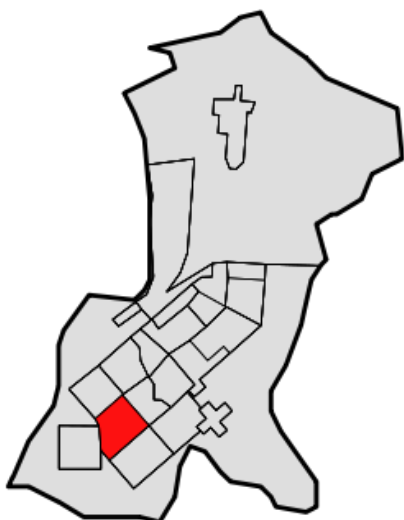

E. Kernindicatoren

INDICATOR	OOSTERTOCHT	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	40	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	29	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	20	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	10,5	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	29	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	4,8	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	30%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7,1	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+6%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,3	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	4%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	13%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	3%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	8,7	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	3%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	10%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	5%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	2 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	8 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	45%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,5	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	19%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	32%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	15%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	5,8	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	14%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,5	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4.3 Zuidwijk (incl. Huijgenhoek)

A. Samenvatting

Zuidwijk is een wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. Het aantal delicten high impact crime is hier de helft van het gemiddelde in Heerhugowaard. Hoewel er volgens gebiedsexperts weinig overlast voorkomt, ligt het aantal overlastmeldingen rond het gemeentelijke cijfer. Dit komt waarschijnlijk door de hoge meldingsbereidheid van overlast. Deze is voornamelijk incident-gerelateerd en leidt voor de wijk als geheel niet tot bovengemiddelde onveiligheidsgevoelens. Hoewel er geen absolute toename van onveiligheidsbeleving is, valt op dat de relatieve positie ten opzichte van andere wijken verslechtert. In combinatie met de sociale cohesie vormt dat een aandachtspunt.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Communicatie;
- Prioriteit 3: Repressieve/curatieve maatregelen.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in Zuidwijk is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Wat verder teruggekeken valt op dat de relatieve positie van de Zuidwijk ten opzichte van andere wijken op het vlak van de veiligheidsbeleving is verslechterd. In 2009 kwamen in Zuidwijk onveiligheidsgevoelens het minst voor van alle wijken en in 2017 deden 8 wijken het beter.
- Expertbenadering: in de wijk zijn probleemlocaties benoemd, maar de uitstraling hiervan is meestal beperkt tot de omgeving van de locaties zelf, zonder uitstraling naar de rest van de wijk. Exemplarisch is dat deelnemers van de focusgroep (deels) andere locaties benoemen dan door gebiedsexperts is gedaan. Daarnaast is aangegeven dat onveiligheidsgevoelens in Zuidwijk (net als in de meeste wijken van Heerhugowaard) veelal incident-gerelateerd zijn en na verloop van tijd wegebben. Zoals met een problematische jeugdgroep in Zuidwijk is gebeurd.

	ZUIDWIJK			HEERHUGOWAARD		
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	1 (van 13)	2 (van 13)	6 (van 13)	12 (van 14) 22%	9 (van 14) 17%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **sociale kwaliteit, specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van Zuidwijk die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...vinden het minder vaak prettig wonen in de buurt (woongenot);
- ...hebben vaker een lagere opleiding
- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen en individueel-psychologische oorzaken**.

- Autovandalisme Steigerdijk. Hier is weinig sociale controle mogelijk, omdat de woningen aan de hofjes (steigers) staan.
- Verder omschreven als nette wijk, zonder veel situaties die tot onveiligheidsgevoelens leiden. Dit wordt bevestigd door onderzoek dat Woonwaard er heeft laten uitvoeren naar aanleiding van toename overlastmeldingen in hun bezit.
- Doordat de tolerantiegrens er laag is, leiden incidenten sneller tot onvrede.
- In het verleden waren er problemen met een overlastgevende jeugdgroep die een honk in de wijk had.
- De wijk vormt in fysiek een overgang van Rivierenwijk naar de nieuwe wijken.
- Hangplekken zijn er bij Betje Wolfftuin en sporthal Zuid in Zuidwijk en schoolplein Hasselbraam en Zeppelin in Huijgenhoek.

Focusgroep

- In Zuidwijk wonen veel werkende mensen. Sociaal gezien is er weinig onderling contact in de wijk.
- Veiligheidsgevoel is perceptie en ontstaat op basis van aannames. Het is als een simultaan schaakwedstrijd. Het is schaken op verschillende borden en er komt nooit een eindwinnaar uit. Het onveiligheidsgevoel neemt toe als er veel in het nieuws is over inbraken of aanslagen. Ook BuurtWhatsApp-groepen kunnen zaken uit hun verband rukken en onveiligheidsbeleving aanwakkeren (zeker als er geen goede beheerder is, en er geen discipline is). Veiligheid kan anders zijn dan wat je in eerste instantie zit. Mensen zijn bang als ze twee/drie jongeren bij elkaar zien, terwijl ze vaak alleen maar hangen en stoer doen.
- Inbraak is niet voor niets een high impact crime. Het betekent een enorme aantasting van de integriteit waardoor je veilige thuis niet meer veilig voelt.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **(fysieke) buurtkenmerken, specifieke buurtproblemen, politiek/bestuurlijke oorzaken en individueel-psychologische oorzaken.**

<i>Algemene oorzaken:</i>	<i>Specifieke locaties:</i>
***	***
<ul style="list-style-type: none"> • Inbraak (slachtofferschap en angst) • Hangjongeren	<ul style="list-style-type: none"> • Steigerdijk (inbraak, autobranden, donker, inbraak, vernieling) • Algemeen: slecht verlichte steegjes, parkjes, speeltuinen en pleinen in de wijk (jongeren)
**	**
<ul style="list-style-type: none"> • Brandstichting (auto's) • Ongure personen die rondhangen (in groepen) • Geluidsoverlast burelen • Vernielingen • Vuurwerkoverlast (o.a. gooien naar personen) • Afwezigheid politie • Donkerte Steigerdijk • Drugsoverlast, gebruik en dealen	<ul style="list-style-type: none"> • Snackbar Zuidwijkring (hangjongeren)
*	*
<ul style="list-style-type: none"> • Zoektocht naar verdachte • Parkeeroverlast, o.a. bedrijfswagens • Niet optreden tegen 'lichte' overlast door Boa's, politie • Te hard rijden, agressief rijgedrag	<ul style="list-style-type: none"> • Zuidwijkring • Voetbalveld/speeltuin (hangjongeren, vuurwerkoverlast) • Truus Schröderplantsoen (inbraak) • Reekerkooglaan (inbraak, dealers) • Park van Luna • Willemijn Posthumustuin • Huygenhoekring (vandalisme, brandstichting) • Brug (jongeren) • NAP Kunstwerk (jongeren) • Baarsdorpermeer (inbraken 2018/2019) • Speeltuintjes met bankjes • Albert Hein • Huygenhoekring • Stad van de Zon (vuurwerkoverlast) • Helena Merciertuin (hangjongeren, geluidsoverlast, dealers) • Speeltuintje en school Vlinderwijk (jongeren)
	<i>* minst genoemd, *** meest genoemd</i>

Steigerdijk "Er werden wel eens auto's in de fik gestoken en er wordt op een onplezierige manier met vuurwerk op gegaan. Mijn zoon en vrienden werden met vuurwerk op de fiets beschoten. Mij werd het bijna voor de auto gegooid. Best eng."

"Plekken tussen huizen waar de verlichting slecht is, lopend of op de fiets. Hangjongeren in speeltuintjes, waar de volgende dag drugszakjes, naalden en condooms worden gevonden."

D. Aandachtsvelden

Inwoners geven net als in de rest van Heerhugowaard vooral prioriteit aan meer toezicht op straat en de aanpak van probleemjongeren. Meer dan in andere wijken wordt gepleit voor aanpak van woninginbraken en goed communiceren over ondernomen acties. Meer toezicht komt ook terug in de eigen ideeën van bewoners, naast andere preventieve maatregelen en de sociale en fysieke structuur van de wijk.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	ZUIDWIJK	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Inbraak in woningen, garages en schuren	Repressief/curatief	3	6
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	4	5
Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)	Communicatie	5	9

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Saamhorigheid buurt, mensen op straat, sociale controle
- Buurtapp
- Zichtbaarheid politie
- Kapotte verlichting repareren, meer verlichting (o.a. AH)
- Camera's van bewoners
- Gehoord worden door politie, gemeente benaderbaar
- Rustige woonomgeving
- Goed hang- en sluitwerk
- Gemengde buurt qua inkomen
- Overzichtelijke inrichting/straatprofiel, geen bosschages
- Hoge bebouwingsdichtheid met veel ramen
- Meer controle/handhaving en surveillance door politie (o.a. hangjongeren, fietsveiligheid, loslopende honden)
- Cameratoezicht (o.a. Steigerdijk)
- Thuisblijven
- Advies/voorlichting over inbraakpreventie
- Surveillance door beveiligingsbedrijf

Repressief/curatief

- Onderverhuur aan buitenlandse seizoenarbeiders
- Foutparkeren
- Dealen vanuit auto's (Health center)
- Aanpak groepen hangjongeren (o.a. Plaza snackbar en park), v.b. wijkagent, BOA of MET medewerkers rond laten lopen en in gesprek laten gaan
- Aanpak vuurwerkoverlast, autobranden en woninginbraken

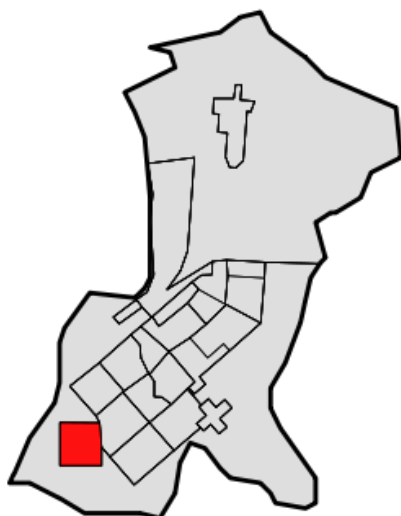

E. Kernindicatoren

INDICATOR	ZUIDWIJK	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	52	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	10	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	34	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	3,2 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	2	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	19	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	5,7	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	19%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7,0	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/ achteruit)	+8%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	7,9	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	6,9	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	5%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	19%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	5%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	10,5	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	7%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	8%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	3%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	3 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	7 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	43%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,4	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	15%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	28%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	23%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	4,5	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	14%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,5	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4.4 Stad van de Zon

A. Samenvatting

Stad van de Zon is een wijk met minder geregistreerde HIC en overlast dan gemiddeld in Heerhugowaard. Onveiligheidsgevoelens in de wijk zijn veelal incident-gerelateerd. Er is geen sprake van een problematische veiligheidsbeleving. De lage sociale cohesie en verkeersveiligheid in de wijk zijn punten van aandacht.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Repressieve/curatieve maatregelen;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in Stad van de Zon is niet significant veranderd tussen 2015 en 2017. Door de jaren heen is Stad van de Zon steeds een van de wijken waar onveiligheidsgevoelens het minst voorkomen bij inwoners. In 2017 stond de wijk op plek 2 (achter De Draai).
- Expertbenadering: de wijk is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving.

	STAD VAN DE ZON					HEERHUGOWAARD
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	2 (van 13)	1 (van 13)	1 (van 13)	7 (van 14) 14%	2 (van 14) 9%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen**.

Inwoners van Stad van de Zon die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **sociale kwaliteit**.

- Palm Beach (Stad van de Zon). Hier hebben zich in het verleden een aantal geweldsmisdrijven voorgedaan. Het pand staat nu leeg en dat trekt problemen aan. Er is sprake van verloedering en vernieling, met kans op brand of kraken.
- Stad van de Zon is voor Heerhugowaardse begrippen een relatief dure buurt, met veel inwoners van buitenaf. Veelal gaat het om tweeverdieners die weinig thuis zijn. Dit betekent dat sociale structuren nog gevormd moeten worden, er overdag weinig sociale controle is en het acceptatieniveau van elkaar laag is. Dat laatste uit zich bijvoorbeeld in parkeeroverlast. De wijk is niet ingericht op parkeren op eigen terrein, dus de wijk staat vol met auto's. Dat zorgt voor onderlinge irritaties en meldingen.
- Bovenstaande zijn geen directe oorzaken voor onveiligheidsgevoelens. Voor zover aanwezig komen die vooral van buiten de wijk. De genoemde locaties in de burgerpeiling ondersteunen dit.
- Daarnaast spelen lokale incidenten een rol (zoals een steekincident), welke, in combinatie met (social) media-aandacht, kortstondig zorgen voor een toename van onveiligheidsgevoelens.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen**.

<i>Algemene oorzaken:</i>	<i>Specifieke locaties:</i>
**	***
<ul style="list-style-type: none"> • Inbraak • Te hard rijden • Hangjongeren	<ul style="list-style-type: none"> • Brandpunt (agressieve hangjongeren, vuurwerkoverlast, weinig verlichting)
*	**
<ul style="list-style-type: none"> • Vernieling (o.a. bushalte, fietsen in het water) • Vernielingen aan en diefstal uit auto • Onbekenden in de wijk/aan de deur (o.a. colporteurs) • Berichten in de media en op social media • Luidruchtige feesten in de buurt • Geluid op straat 's nachts	<ul style="list-style-type: none"> • Vomar, kapper, apotheek (sfeerloos, ingebouwd, donker, hangjongeren)
	*
	<ul style="list-style-type: none"> • Bamboebos (hangjongeren) • Butterhuizen (te hard rijden) • School Columbus (donker pad door Park van Luna) • Steigerdijk • Schoolplein Reflector (hangjongeren, vuurwerkoverlast) • Voetbalkooi Zuiderlicht (dealers, hangjongeren) • Waerdse tempel (ongure types, dealers) • Westangent, Oostangent, Zuidtangent (onveilige verkeerssituaties) • Bushalte Stad van de Zon • Middenweg (intimiderende jeugd op brommers/fietsen)
	<i>* minst genoemd, *** meest genoemd</i>

Vomar – Stad van de Zon: “Ook hier zijn hangjongeren. 3 weken geleden staken 3 jongens een doos met papier in de fik. Gelukkig vloog niet iets anders in de fik. Er zijn daar afvalcontainers en rondom deze containers ligt altijd troep.”

“Omdat het verkeer zich niet aan de aangegeven snelheid van 30km/u houdt maar veel harder rijdt. Er zijn ook te weinig borden van 30 op het eiland alleen als je de wijk inrijdt een klein bordje.”

D. Aandachtsvelden

Inwoners geven net als in de rest van Heerhugowaard vooral prioriteit aan meer toezicht op straat. Meer dan in andere wijken wordt gepleit voor het verbeteren van verkeersveiligheid (in woonstraten en in en om scholen). Toezicht en handhaving komt veel ook terug in de eigen ideeën van bewoners en dient met name gericht te worden op hangjongeren en verkeersveiligheid.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	STAD VAN DE ZON	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	2	5
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	3	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	4	4
Verkeersveiligheid in en om scholen	Preventief	5	7

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer handhaving (o.a. verkeersveiligheid, afval op straat)
- Meer toezicht (o.a. snackbar, voetbalkooi)
- Meer en betere verlichting (v.b. oranje energiezuinige lampen vervangen door fellere lampen)
- Schoolpleinen zwaarder bewaken en camera's ophangen
- Vuurwerkvrije zone instellen rondom Brandpunt
- Controle op fietsen zonder licht, brommers op het fietspad
- Bushokjes preventief weghalen
- Snelheidsbeperkende maatregelen (bebording, drempels Zuiderlicht, fietspad naar Park van Luna)

Repressief/curatief

- Strenger toezicht op vuurwerk afsteken gedurende hele jaar
- Hangjeugd na zonsondergang wegsturen bij vaste plaatsen (zoals Brandpunt, Mercator, Mediaan)
- Snelheidscontroles
- Aanspreken van personen die 's nachts op straat zijn

E. Kernindicatoren

INDICATOR	STAD VAN DE ZON	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	53	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	15	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	35	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	3,4 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	3	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	22	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	6,1	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	34%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	7,2	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/- achteruit)	+8%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	7,9	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	6,9	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	4,7	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	9%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	5%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	9,1	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	9%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	28%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	3%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	9 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	11 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	43%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	25%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	29%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	24%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	5,9	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	11%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	0,9	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4.5 De Draai

A. Samenvatting

De Draai is een wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. Binnen Heerhugowaard is het de wijk met het hoogste gevoel van veiligheid. Het is een jonge wijk waar de sociale cohesie tussen bewoners sterk is. Opvallend is dat bewoners ontmoetingsplekken zeggen te missen in de inrichting van de wijk. Iets dat ook door een gebiedsexpert is benoemd.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Aanpakken onveiligheid;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De Draai draait pas sinds 2015 mee in de grote wijkenenquêtes van Heerhugowaard. In beide Waarstaatjégemeente-onderzoeken kwamen bij inwoners van De Draai onveiligheidsgevoelens het minst voor van alle wijken. Er was tussen 2015 en 2017 geen significante ontwikkeling hierin.
- Expertinterviews: de indruk is dat het goed gesteld is met de veiligheidsbeleving van bewoners.

	DE DRAAI			HEERHUGOWAARD		
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1 (van 14) 8%	1 (van 14) 6%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **politiek/bestuurlijke oorzaken** en **individueel-psychologische oorzaken**.

Inwoners van De Draai die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...hebben relatief weinig vertrouwen in de gemeente;
- ...hebben vaker een lagere leeftijd.

Gebiedsexperts

Uit de interviews komt daarnaast een aantal aanvullende verklaringen en achtergronden voor onveiligheidsgevoelens naar voren. Deze liggen op het vlak van **(fysieke) buurtkenmerken**.

- De Draai heeft een jonge bevolking. De kans is aanwezig dat de problematiek die zich in de Zuidwijken met jongeren voordoet zich over 10/15 jaar in De Draai manifesteert. Door MET is vanaf het ontstaan van de wijk ingezet op sociale cohesie in de buurt en jongeren om te voorkomen dat ze ‘afzakken’.
- De Draai is een wijk met weinig voorzieningen. Er zijn in de wijk weinig plekken waar burgers elkaar kunnen ontmoeten.

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen**.

Algemene oorzaken:

- Hangjeugd
- Vandalisme

Specifieke locaties:

- Sporthal De Draai (hangjongeren, brandstichting, vandalisme)
- Speeltuin Helix (hangjongeren)
- Het park (hangjongeren)
- Groenstrook in De Draai (donker, hangjongeren)

* minst genoemd, *** meest genoemd

“Rondom sporthal De Draai veel hangjongeren die afgelopen periode meerdere malen brand hebben gesticht/geprobeerd hebben te stichten”

D. Aandachtsvelden

Inwoners geven net als in de rest van Heerhugowaard vooral prioriteit aan meer toezicht op straat en de aanpak van jeugdoverlast. Meer dan in andere wijken wordt gepleit voor het verbeteren van verkeersveiligheid (in en om scholen), en voor de inrichting van de openbare ruimte. Toezicht en handhaving komt veel ook terug in de eigen ideeën van bewoners en dient met name gericht te worden op hangjongeren. Andere ideeën liggen vooral op het vlak van preventie.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	DE DRAAI	HEERHUGOWAARD
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	3	4
Inrichting van de buurt (ontmoetingsplekken, toegankelijkheid, uitstraling, etc.)	Preventief	4	11
Verkeersveiligheid in en om scholen	Preventief	5	7

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Jeugdcoaches
- Meer toezicht en controle door politie (specifiek op hangplekken)
- Buurtwacht
- Camera's aan het begin van elke straat

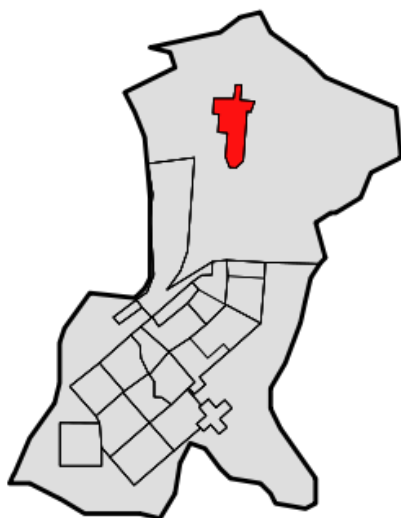

E. Kernindicatoren

INDICATOR	DE DRAAI	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	51	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	14	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	18	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	3,5 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	5	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	6	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	6,6	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	22%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	5,9	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/ achteruit)	15%	7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,8	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	7%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	18%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	15%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	-	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	8%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	21%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	1%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	8 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	4 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	52%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	6,8	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	19%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	29%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	14%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	-	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	22%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,4	1,4	Burgerpeiling 2020

3.4.6 De Noord

A. Samenvatting

De Noord is een wijk zonder problematische veiligheidsbeleving. De sterke sociale cohesie levert hier een positieve bijdrage.

- Prioriteit 1: Preventieve maatregelen;
- Prioriteit 2: Aanpakken onveiligheid;
- Prioriteit 3: Communicatie.

B. Veiligheidsbeleving

- De veiligheidsbeleving in De Noord is niet veranderd tussen 2015 en 2017. Wat verder teruggekeken lijkt de relatieve positie van De Noord ten opzichte van andere wijken op het vlak van de veiligheidsbeleving zich eerder negatief dan positief te ontwikkelen.
- Maar dat is een waarneming die niet direct wordt ondersteund vanuit de expertinterviews. De wijk is niet aangewezen als wijk waar sprake is van een problematische veiligheidsbeleving.

	DE NOORD			HEERHUGOWAARD		
	Rangorde 2009	Rangorde 2011	Rangorde 2013	Rangorde + percentage 2015	Rangorde + percentage 2017	Percentage 2017
Mate veilig voelen in de buurt (% soms/meestal niet/nooit)	4 (van 13)	6 (van 13)	4 (van 13)	6 (van 14) 14%	8 (van 14) 16%	17%

C. Verklarende factoren

Statistische analyse

De met veiligheidsbeleving samenhangende factoren die uit de statistische analyse van het WSJG-onderzoek naar voren komen liggen op het vlak van **specifieke buurtproblemen**, **maatschappelijke oorzaken** en **individueel-psychologische oorzaken**. Er is derhalve geen gemene deler.

Inwoners van De Noord die zich bovengemiddeld onveilig voelen...:

- ...ervaren relatief meer overlast van buurtbewoners;
- ...hebben vaker een lagere leeftijd;
- ...hebben een relatief lager opleidingsniveau.

Gebiedsexperts

Uit de interviews zijn geen aanvullende verklaringen en achtergronden voor veiligheidsgevoelens naar voren gekomen. De Noord heeft een ander karakter dan de rest van Heerhugowaard. Het is dorps en kent een sterke sociale cohesie. Er is weinig geregistreerde criminaliteit en overlast. Deze constatering wordt ondersteund door de statistieken (zie kernindicatoren).

Beleving van inwoners

Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waardoor zijzelf of anderen in hun buurt zich onveilig voelen. Verder is gevraagd specifieke locaties te noemen waar men zich met name onveilig voelt. De verklaringen hebben te maken met **specifieke buurtproblemen**.

<i>Algemene oorzaken:</i>	<i>Specifieke locaties:</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Onveilige verkeerssituaties • Te hard rijden • Politie niet zichtbaar in De Noord	<ul style="list-style-type: none"> • Middenweg/De Vork (onveilige verkeerssituatie) • Middenweg/Esdoornlaan (onveilige verkeerssituatie) • Middenweg/Beukenlaan (onveilige verkeerssituatie) • Sportcomplex (donker, vuurwerkoverlast)
	<i>* minst genoemd, *** meest genoemd</i>

“Politie/handhaving vrijwel nooit te vinden in de wijken in Heerhugowaard de Noord, en als je ze ziet rijden ze over de doorgaande wegen.”

D. Aandachtsvelden

De belangrijkste prioriteiten van inwoners van De Noord zijn in grote lijnen dezelfde als in de rest van Heerhugowaard, met voldoende toezicht op straat op de eerste plek. De eigen ideeën van bewoners zijn vooral gericht op verkeersveiligheid.

Top 5 veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens wijkbewoners (meer) aandacht aan moet besteden:

ONDERWERP	TYPE MAATREGEL	DE NOORD	HEERHUGOWAARD
Volgende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	Preventief	1	1
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	Repressief/curatief	2	2
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	Repressief/curatief	3	4
Verkeersveiligheid in woonstraten	Preventief	4	5
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	Repressief/curatief	5	3

Eigen ideeën van wijkbewoners:

Wat zorgt voor een veilig gevoel? Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Preventief:

- Meer blauw op straat
- Hekken plaatsen bij Hugo's sportcomplex
- Snelheidsbepalende maatregelen Middenweg en andere doorgaande wegen

E. Kernindicatoren

INDICATOR	DE NOORD	HEERHUGOWAARD	BRON (JAARTAL)
Kenmerken buurt			
Groene druk (aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar)	41	42	Gemeente
Grijze druk (aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar)	22	35	Gemeente
Diversiteit (aantal (niet-)westers per 100 autochtoon)	24	28	Gemeente
Mutaties (gemiddelde woonduur per 16-1-2020)	15,6 jaar	12,7 jaar	Gemeente
Mate van stedelijkheid 1-5 (lager=dichtbevolkt)	5	2	CBS
Woningeigendom (aantal sociale huur per 100 koopwoningen)	11	30	Gemeente
Bouwjaar (gemiddelde bouwjaarklasse, lager=ouder)	4,5	4,3	Gemeente
Hoogbouw (percentage meergezinswoningen)	4%	22%	CBS
Schaalscore fysieke kwaliteit (0-10)	6,6	6,9	WSJG 2017
Buurtontwikkeling (saldo vooruit -/ achteruit)	+9%	+7%	WSJG2017
Sociale kwaliteit			
Rapportcijfer prettig wonen	8,1	7,9	WSJG 2017
Schaalscore sociale samenhang (0-10)	7,8	7,1	WSJG 2017
Inzet voor de buurt (% intensief)	14%	6%	WSJG 2017
Vrijwilligerswerk (% intensief)	22%	16%	WSJG 2017
Hulp aan burens (% intensief)	4%	6%	WSJG 2017
Overlast (aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	4,8	13,4	Politie
Problematiek			
Overlast van buurtbewoners (% (heel) veel)	9%	8%	WSJG 2017
Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% vaak)	11%	14%	WSJG 2017
Armoede (huishoudens onder of rond sociaal minimum)	2%	5%	CBS
Maatschappelijke oorzaken			
Het gaat met Nederland de verkeerde kant op (rangorde)	13 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Vertrouwen samenleving (rangorde)	1 (van 14)		Burgerpeiling 2020
Politiek/bestuurlijke oorzaken			
Inspanningen leefbaarheid (% (zeer) tevreden)	50%	47%	WSJG 2017
Rapportcijfer zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	7,3	7,3	WSJG 2017
Voldoende betrekken van buurt door gemeente (% (helemaal) eens)	25%	26%	WSJG 2017
Vertrouwen in de gemeente (% (heel) veel)	33%	32%	WSJG 2017
Individueel psychologische oorzaken			
Eenzaamheid (% soms/vaak)	15%	22%	WSJG 2017
Slachtofferschap HIC (aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019)	6,2	8,2	Politie
Geen werk (percentage bijstand, arbeidsongeschikt, WW)	8%	14%	CBS
Aantal verdachte situaties	1,3	1,4	Burgerpeiling 2020

Objectieve en subjectieve veiligheid in Heerhugowaard

4 Objectieve en subjectieve veiligheid in Heerhugowaard

4.1 Geregistreeerde criminaliteit

In deze paragraaf worden de politiecijfers van geregistreeerde misdrijven en incidenten per wijk¹⁰ geanalyseerd. Omdat de geregistreeerde en ervaren criminaliteit samenhangt met buurtkenmerken en de sociale samenstelling van de bevolking zijn de Heerhugowaardse wijken op basis van bevolking- en woningstatistieken geclusterd (zie bijlage 2 voor een beschrijving van de clusteranalyse). Deze clusters zijn min of meer vergelijkbaar op basis van kenmerken van de buurt (leeftijdsopbouw, diversiteit, leeftijd woningvoorraad, sociale huur, hoogbouw), sociale kwaliteit (cohesie, betrokkenheid) en problematiek. We komen tot drie typen wijken (tabel 4.1).

Tabel 4.1 Clustering van wijken tot drie typen

Type 1	Multicultureel, dichtbebouwd, sociale huur domineert, deels hoogbouw	Rivierenwijk
Type 2	Eerste uitbreidingswijken, deels volksbuurten met nog 'oorspronkelijke' bewoners, woningbouw merendeels uit de jaren '70 en '80, variërend aandeel sociale huur	Schrijverswijk, Schilderswijk, Planetenwijk, Bomen-Recreatiewijk, Heemradenwijk, Edelstenenwijk (incl. Stadshart), Molenwijk
Type 3	Nieuwe wijken met veel eigen woningbezit, jonge bevolking	Butterhuizen, Oostertocht, Zuidwijk, Stad van de Zon, De Noord, De Draai

4.1.1 Wijktype 1: Rivierenwijk

De Rivierenwijk is atypisch ten opzichte van andere Heerhugowaardse wijken en vormt solitair een type wijk. Bij de analyse van de veiligheid in de wijk, vergelijken we de wijk met het gemeentelijk gemiddelde en kijken we naar de ontwikkelingen in de periode 2015-2019.

In tabel 4.2a staat het gemiddelde aantal misdrijven per 1.000 inwoners in de periode 2015 – 2019. Woninginbraak, straatroof en bedreiging zijn in die periode gemiddeld vaker voorgekomen in Rivierenwijk dan gemiddeld in de gemeente Heerhugowaard. In het gemiddelde aantal overvallen, openlijk geweld tegen personen en mishandeling is nauwelijks verschil.

Tabel 4.2a High Impact Crime, aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	RIVIERENWIJK	GEMEENTE
Woninginbraak	4,0	2,4
Straatroof	0,5	0,2
Overval	0,3	0,1
Openlijk Geweld tegen personen	0,0	0,3
Bedreiging	3,3	2,0
Mishandeling	4,1	3,3
TOTAAL	11,7	8,2

¹⁰ Deze zijn ontvangen op het geografische niveau van de 'pleegsubbuurt', met incidentsoort code BBV. De data is samengevat in een aantal incidenttypen en omgezet naar het geografische niveau dat ook voor de statistieken is gebruikt.

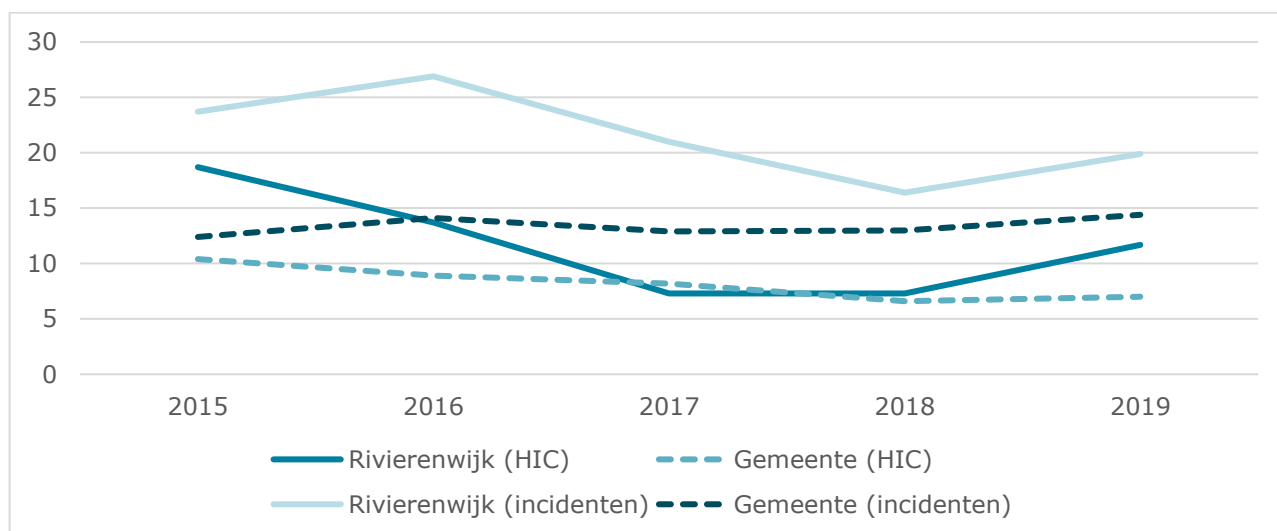
Overlast, met name van burenruzies en door verwarde of overspannen personen, kwam in de periode 2015 – 2019 gemiddeld vaker voor dan in de gemeente. Meldingen van overlast jeugd en overlast door alcohol of drugs waren er iets meer dan gemiddeld.

Tabel 4.2b Overlast, aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	RIVIERENWIJK	GEMEENTE
Burenruzie	4,9	1,9
Overlast verward/overspannen persoon	7,2	4,0
Melding overlast jeugd	7,7	6,3
Overlast door alcohol/drugs	1,7	1,2
TOTAAL	21,6	13,4

Wanneer we kijken naar de historische ontwikkeling van het aantal misdrijven High Impact Crime en incidenten overlast, dan is duidelijk te zien dat de verschillen tussen Rivierenwijk en het gemeentelijk gemiddelde na 2016 sterk zijn afgenomen (Figuur 4.1). Waar er in 2015 in Rivierenwijk relatief dubbel zo veel misdrijven en incidenten waren, zijn de verschillen in de laatste jaren kleiner geworden. Hoewel in 2019 sprake was van een toename.

Figuur 4.1 HIC en incidenten, ontwikkeling 2015-2019

4.1.2 Wijktype 2: Eerste uitbreidingswijken

De eerste uitbreidingswijken bestaan uit (volks)buurten met deels nog ‘oorspronkelijke’ bewoners. De woningbouw dateert merendeels uit de jaren ’70 en ’80, met een variërend aandeel sociale huur.

In Heerhugowaard behoren hiertoe Schrijverswijk, Schilderswijk, Planetenwijk, Bomen-Recreatiewijk, Heemradenwijk, Edelstenenwijk (incl. Stadshart) en Molenwijk.

De eerste uitbreidingswijken onderscheiden zich door een wat oudere woningvoorraad en populatie, met een lagere bezettingsgraad van de woningen. Ten aanzien van de indeling dient nog wel te worden opgemerkt dat de nieuwbouwwijk ‘De Draai’ in de politiecijfers nog tot de Schilderswijk wordt gerekend, hier heeft de politie nog geen aparte indeling voor.

Binnen dit cluster vallen de Heemradenwijk en Planetenwijk op door het relatief hoge gemiddelde aantal misdrijven HIC per 1.000 inwoners. Voor beide wijken is met name het hogere aantal mishandelingen opvallend. De Schilderswijk (incl. De Draai) valt juist op door het lage aantal misdrijven in de periode 2015 – 2019, dit wordt echter grotendeels veroorzaakt door de berekening op basis van de 2019 populatie waarin De Draai zwaar meetelt.

Tabel 4.3 Aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	SCHRIJVERS- WIJK	SCHILDERS- WIJK	PLANETEN- WIJK	BOMEN-/ RECREATIE- WIJK	HEEMRADEN- WIJK	EDELSTENEN- WIJK	MOLEN- WIJK	GEMEENTE
Woninginbraak	2,8	1,3	3,0	2,8	2,4	2,2	3,0	2,4
Straatroof	0,3	0,0	0,7	0,3	0,5	0,6	0,7	0,2
Overval	0,3	0,2	0,0	0,0	1,1	0,2	0,7	0,1
Openlijk Geweld tegen personen	0,5	0,3	1,4	0,3	1,2	0,8	1,1	0,3
Bedreiging	2,8	1,0	3,7	2,0	3,0	2,5	2,4	2,0
Mishandeling	2,8	1,5	5,4	2,1	6,4	3,7	2,6	3,3
TOTAAL	8,8	3,8	11,8	7,2	13,8	9,6	8,7	8,2

Op het gebied van overlast zitten Heemradenwijk en Planetenwijk ook wel aan de hoge kant, maar is het hoge aantal incidenten in Molenwijk het meest in het oog springend met gemiddeld 20 incidenten per 1.000 inwoners per jaar. Specifiek is de overlast van overspannen of verwarde personen hier duidelijk hoger dan in de andere wijken binnen het cluster. De Schilderswijk (incl. De Draai) valt wederom op met het lage aantal incidenten, maar wederom speelt De Draai hier een grote rol in.

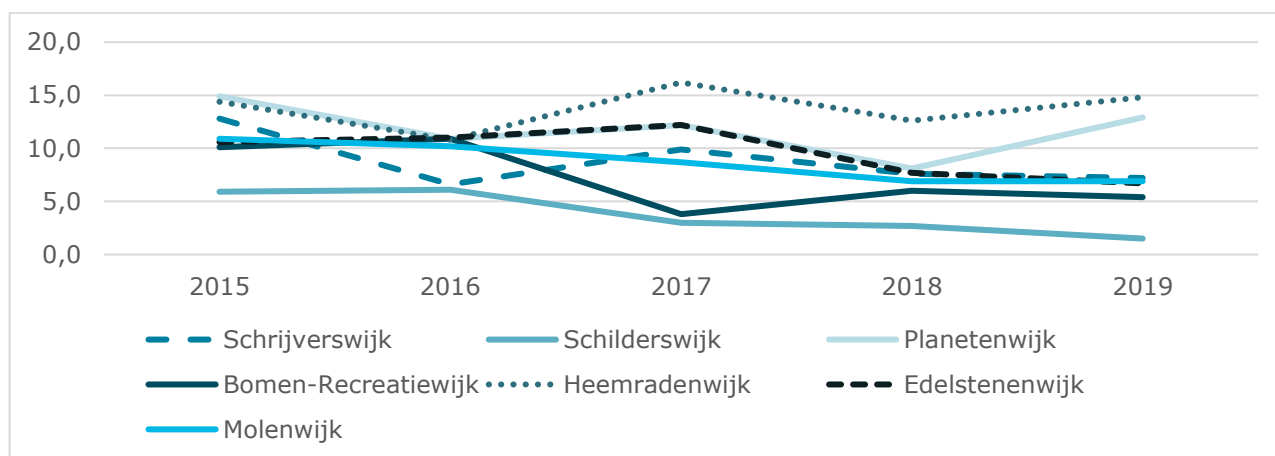
Tabel 4.4 Overlast, aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	SCHRIJVERS- WIJK	SCHILDERS- WIJK	PLANETEN- WIJK	BOMEN-/ RECREATIE- WIJK	HEEMRADEN- WIJK	EDELSTENEN- WIJK	MOLEN- WIJK	GEMEENTE
Burenruzie	3,0	1,4	2,3	1,9	1,8	1,3	2,9	1,9
Overlast verward / overspannen persoon	4,3	1,9	4,3	4,1	6,8	4,0	9,0	4,0
Melding overlast jeugd	5,3	3,9	7,3	7,2	6,6	9,9	5,7	6,3
Overlast door alcohol/drugs	1,1	0,4	2,2	0,9	2,1	2,0	1,7	1,2
TOTAAL	13,7	7,5	15,7	14,0	17,3	17,2	19,2	13,4

In Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. met de ontwikkeling van het aantal misdrijven HIC in de afgelopen vijf jaar vallen de Heemradenwijk en Planetenwijk ook op, aangezien deze twee wijken niet mee lijken te gaan in de trendmatige daling in het relatieve aantal misdrijven dat in de andere wijken wel zichtbaar is.

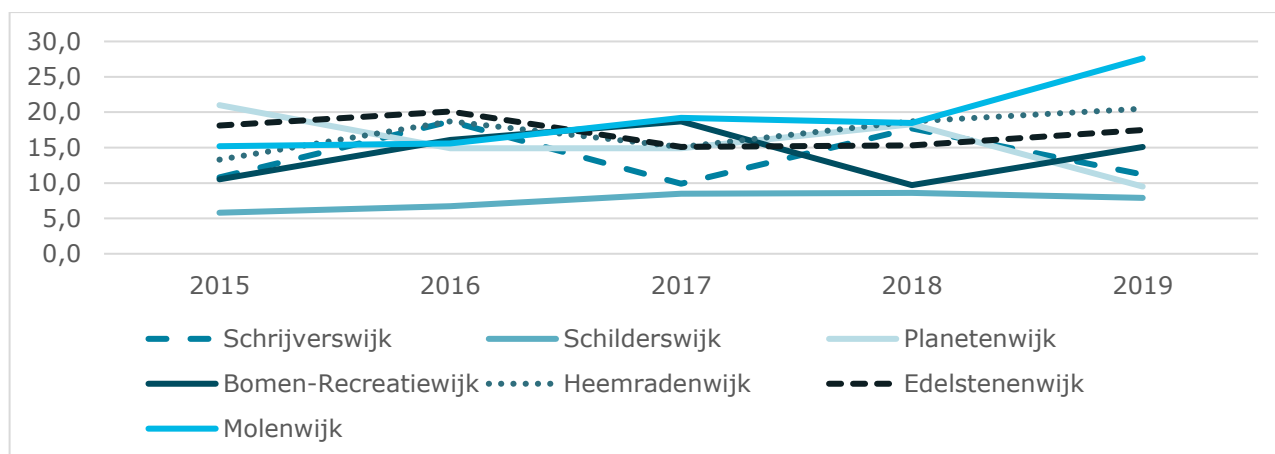

Figuur 4.2 Misdrijven HIC, ontwikkeling 2015 - 2019

In Figuur 4.33 is goed te zien dat het hoge aantal incidenten in Molenwijk vooral komt door een opvallende toename in 2019. Voor de rest is het gemiddelde aantal incidenten per wijk per jaar eigenlijk best stabiel over de langere termijn.

Figuur 4.3 Incidenten overlast, ontwikkeling 2015 - 2019

4.1.3 Wijktype 3: Nieuwe wijken

De nieuwe wijken kenmerken zich door de relatief jonge woningvoorraad en populatie, en een hogere gemiddelde woningbezetting. In Heerhugowaard behoren hiertoe Butterhuizen, Oostertocht, Zuidwijk, Stad van de Zon, De Noord en De Draai. Hierbij heeft 'De Noord' nog als bijzonder kenmerk dat het voor een groot deel uit buitengebied en bedrijventerrein bestaat en dus enigszins afwijkt van de andere vier meer op zichzelf staande wijken. Naar aanleiding van een eerste analyse is besloten om de bedrijventerreinen niet mee te nemen in de analyse van objectieve veiligheid, deze verstoren het beeld te veel en er wonen weinig mensen. In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** 4.5 zijn er eigenlijk vrij weinig verschillen binnen het cluster. Zuidwijk en Stad van de Zon hebben minder woninginbraken dan gemiddeld in het cluster, maar dat is het wel.

Tabel 4.5 Aantal misdrijven per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	BUTTERHUIZEN	OOSTERTOCHT	ZUIDWIJK	STAD VAN DE ZON	DE NOORD	GEMEENTE
Woninginbraak	2,8	3,2	1,6	2,3	3,3	2,4
Straatroof	0,5	0,2	0,1	0,0	0,4	0,2
Overval	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,1
Openlijk Geweld tegen personen	0,3	0,3	0,1	0,2	0,0	0,3
Bedreiging	0,8	0,8	0,9	1,3	0,8	2,0
Mishandeling	1,7	1,6	1,8	2,1	2,4	3,3
TOTAAL	5,2	5,8	4,5	5,9	6,2	8,2

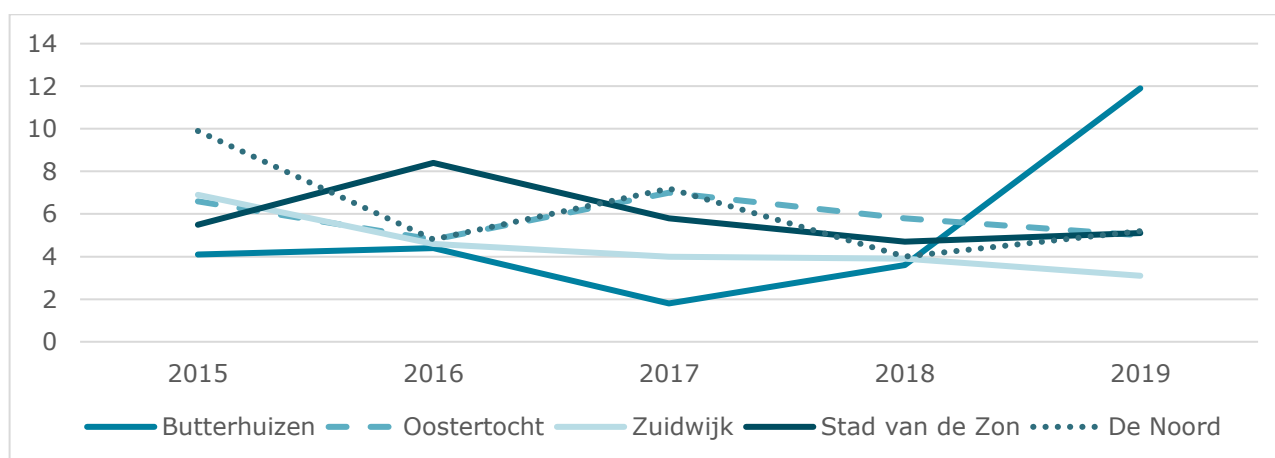
In de overlastcijfers is het hoge aantal meldingen van jeugdoverlast in Butterhuizen het meest opvallend, De Noord heeft juist een relatief laag aantal incidenten per 1.000 inwoners. Verder zijn de cijfers redelijk vergelijkbaar tussen de wijken binnen het cluster.

Tabel 4.6 Overlast, aantal incidenten per 1.000 inwoners, gemiddelde 2015-2019

	BUTTERHUIZEN	OOSTERTOCHT	ZUIDWIJK	STAD VAN DE ZON	DE NOORD	GEMEENTE
Burenruzie	1,8	1,8	1,7	1,0	1,9	1,9
Overlast verward / overspannen persoon	3,7	1,9	2,6	2,8	1,2	4,0
Melding overlast jeugd	10,0	3,5	5,8	4,7	1,4	6,3
Overlast door alcohol/drugs	1,7	1,4	0,4	0,7	0,5	1,2
TOTAAL	16,8	8,7	10,5	9,1	4,8	13,4

Wanneer we kijken naar de ontwikkeling van het aantal misdrijven HIC per 1.000 inwoners per wijk, dan valt op dat de trend in de meeste wijken stabiel of dalend is, maar dat Butterhuizen een sterke toename heeft in 2019 ten opzichte van eerdere jaren (Figuur 4.4.4).

Figuur 4.4 Misdrijven HIC, ontwikkeling 2015 - 2019

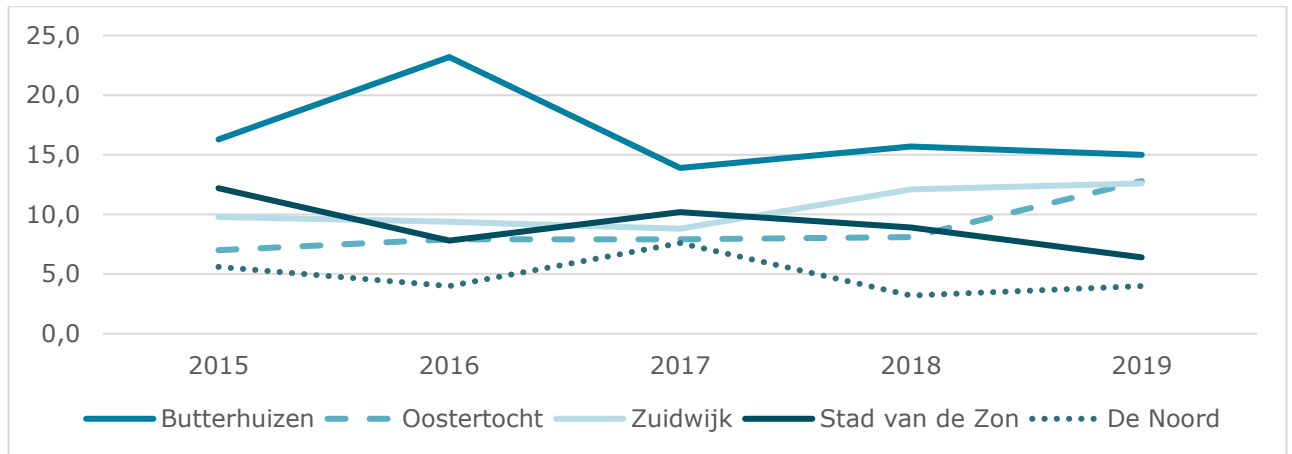

De ontwikkelingen in incidentenoverlast zijn over het algemeen beperkt (Figuur 4.5), in 2019 beweegt het aantal incidenten in Stad van de Zon duidelijk naar de onderkant van het cluster (positief). In Oostertocht en Zuidwijk is de trend in het aantal incidenten per 1.000 inwoners eerder naar boven gericht (negatief).

Figuur 4.5 Incidenten overlast, ontwikkeling 2015 - 2019

4.1.4 Belangrijkste bevindingen

- Objectieve veiligheid in Rivierenwijk is de afgelopen jaren naar het gemeentelijk gemiddelde toe bewogen, vanuit een sterk negatieve situatie in 2015/2016. Dit is een positieve ontwikkeling.
- Binnen het cluster oude wijken vallen de Heemradenwijk en Planetenwijk in negatieve zin op, het aantal misdrijven HIC is hier hoger dan gemiddeld in het cluster en de ontwikkelingen volgen niet de algemeen dalende trend in aantal misdrijven.
- Op het gebied van incidenten is er een opvallende piek in overlast (overspannen/verward persoon) in Molenwijk in 2019.
- De wijk Butterhuizen valt op door een opvallende piek in misdrijven HIC in Butterhuizen in 2019.
- Daarnaast is er relatief veel jeugdoverlast in Butterhuizen. Er lijkt geen verband tussen de overlast en de ontwikkeling in misdrijven HIC.

4.2 Veiligheidsbeleving

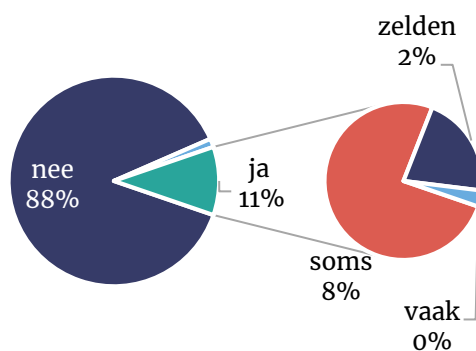
Hieronder worden relevante uitkomsten van de laatste grote wijkenenquête (Waarstaatjegemeente 2017) besproken en de trendontwikkelingen voor Heerhugowaard als geheel vanuit de Veiligheidsmonitor 2019.

4.2.1 Gemeentelijke trend

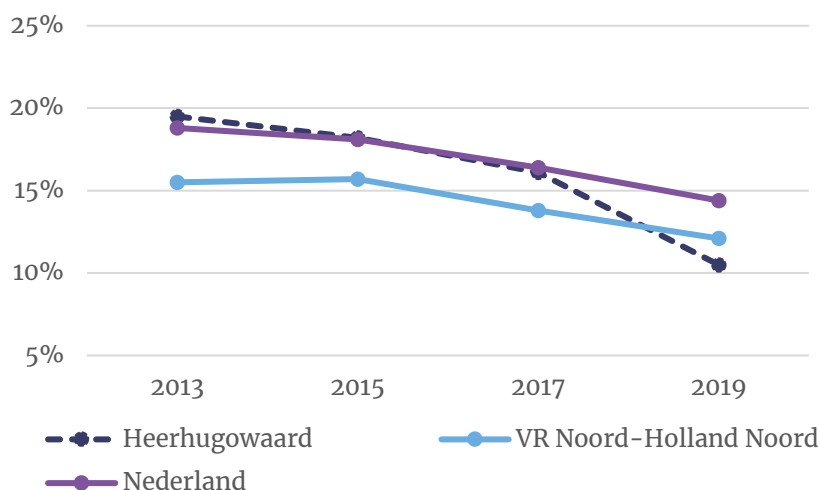
Veiligheidsbeleving in de buurt

In figuur 4.6 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Heerhugowaard voelt 11 procent van de bewoners zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. Dit percentage is vergelijkbaar met de veiligheidsregio, maar lager dan in Nederland. Het aandeel bewoners dat zich vaak onveilig voelt in de eigen woonbuurt is zeer gering in Heerhugowaard (afgerond 0 procent). Tot en met 2017 volgde Heerhugowaard de landelijke trend van een geleidelijke daling van onveiligheidsgevoel in de eigen buurt. In de laatste periode 2017 - 2019 ging de afname in Heerhugowaard sneller dan landelijk en regionaal.¹¹

Figuur 4.6a Gevoel van onveiligheid in eigen woonbuurt

Figuur 4.6b Gevoel van onveiligheid in eigen woonbuurt per meetjaar (% wel eens onveilig)

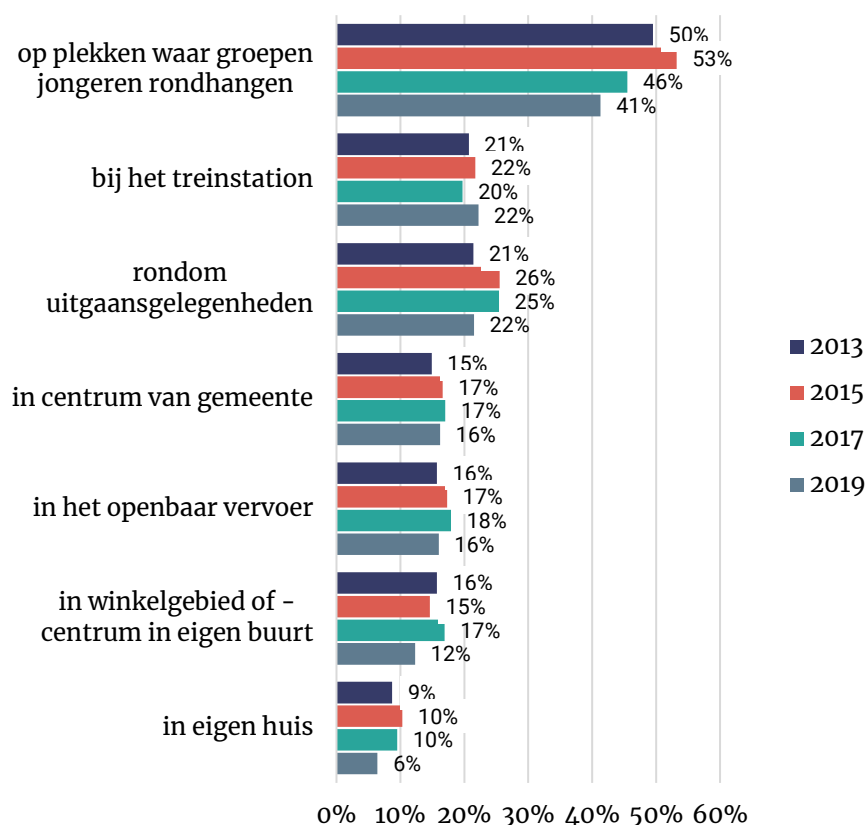
Bron: Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2019)

Figuur 4.7 geeft per plek het percentage inwoners in Heerhugowaard dat zich hier wel eens onveilig voelt. Hierbij is er in de berekening van het percentage geen rekening mee gehouden of een bepaalde plek of voorziening aanwezig is in de woonplaats en of iemand deze plek ook wel eens bezoekt.

¹¹ Deze gunstige ontwikkeling wordt ondersteund door de cijfers in de laatste Waarstaatjegemeente Burgerpeiling 2019 waar eveneens sprake is van een afname van onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt tussen 2017 en 2019. Bron: Gemeente Heerhugowaard

Figuur 4.7 Onveilige plekken (vaak/soms onveilig)

Bron: Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2019)

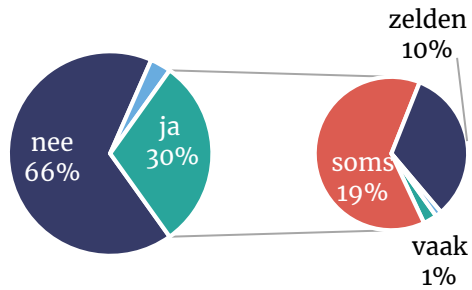
Heerhugowaarders voelen zich vooral onveilig op plekken waar jongeren rondhangen: vier op de tien voelen zich op dergelijke locaties soms tot vaak onveilig. Voor uitgaansgelegenheden en het openbaar vervoer geldt dat ongeveer een vijfde zich wel eens onveilig voelt. Het eigen huis is van deze lijst de plek waar inwoners zich het minst vaak onveilig voelen. Ten opzichte van 2015 zijn de onveiligheidsgevoelens op plekken waar groepen jongeren rondhangen afgenomen, net als het winkelcentrum in de eigen buurt en het eigen huis. Onveiligheidsgevoelens op plekken buiten de eigen buurt nemen niet af: in het openbaar vervoer, in centrum van de gemeente en treinstation.

Veiligheidsbeleving in het algemeen

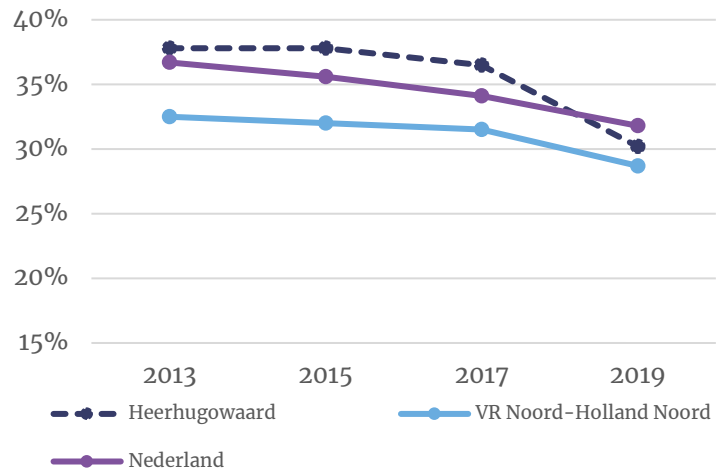
Drie van de tien Heerhugowaarders voelen zich in het algemeen wel eens onveilig. Dit zijn onveiligheidsgevoelens in brede zin, van onveilige plekken en incidenten in de eigen buurt, tot het stadscentrum en NS-station en ook berichten in de media en algemeen maatschappelijk onbehagen. Ook hier geldt dat deze onveiligheidsgevoelens zich meestal weinig frequent voordoen. Het voorkomen van onveiligheidsgevoelens in het algemeen laat eveneens een positieve trend zien, maar deze is niet zo sterk als bij de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Heerhugowaard volgt hierin het landelijke en regionale beeld.

Figuur 4.8a Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 4.8b Gevoel van onveiligheid in het algemeen per meetjaar (% wel eens onveilig)

Bron: Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2019)

Is een onveilig gevoel problematisch?

In de burgerpeiling is aan inwoners die zich wel eens onveilig voelen in eigen huis, in de eigen buurt of elders in Heerhugowaard, gevraagd of ze dit problematisch vinden. Met andere woorden: zit men ermee dat ze zich wel eens onveilig voelen? Dat blijkt voor bijna de helft van de inwoners die zich wel eens onveilig voelen het geval. In de vorige alinea hebben we kunnen lezen dat drie op de tien inwoners zich wel eens onveilig voelen. Grofweg kunnen we stellen dat dit voor een op de zeven inwoners problematisch is.

4.2.2 Verschillen tussen wijken

Leefbaarheid

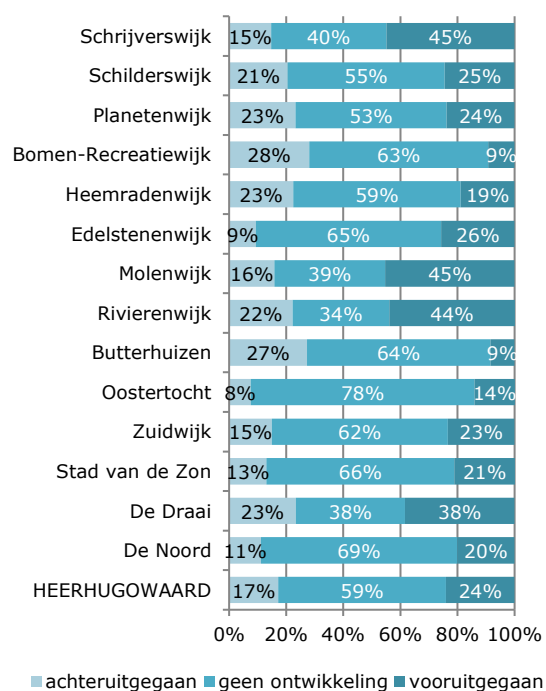
De inwoners van Heerhugowaard wonen prettig in de eigen buurt en geven hiervoor in 2017 een 7,9. Ruim negen op de tien geven een voldoende rapportcijfer (6 of hoger). Dit is vrijwel gelijk aan het cijfer in 2015 en het landelijk gemiddelde. In de wijken De Draai, De Noord, Bomen- en Recreatiewijk, Heemradenwijk, Edelstenenwijk en Schilderswijk is de waardering het grootst. Net als in 2015 is de waardering in de Rivierenwijk het laagst.

Tabel 4.7 Mate waarin men prettig woont in de buurt (rapportcijfer)

	RAPPORTCIJFER 2015	RAPPORTCIJFER 2017	VOLDOENDE (% 2017)
Rivierenwijk	6,6	6,5	75,2%
Eerste uitbreidingswijken			
Schrijverswijk	7,9	7,6	88,2%
Schilderswijk	7,9	8,1	96,1%
Planetenwijk	7,5	7,5	93,2%
Bomen- en Recreatiewijk	7,7	8,1	92,6%
Heemradenwijk	7,5	8,1	97,9%
Edelstenenwijk	8,1	8,1	97,3%
Molenwijk	7,5	7,6	89,3%
Nieuwe wijken			
Butterhuizen	7,9	8,0	95,5%
Oostertocht	7,8	8,0	97,5%
Zuidwijk	7,7	7,9	92,4%
Stad van de Zon	7,6	7,9	94,3%
De Draai	8,2	8,1	97,6%
De Noord	8,2	8,1	91,3%
HEERHUGOWAARD	7,7	7,9	92,9%

Bron: Waar staat je gemeente 2017

Figuur 4.9 Ontwikkeling van de buurt afgelopen jaren

Buurtontwikkeling

Zes op de tien inwoners van Heerhugowaard vinden dat de eigen woonbuurt de afgelopen jaren niet vooruit of achteruit is gegaan (zie figuur 4.9). Van de inwoners die wel een verandering hebben ervaren, is het aandeel dat de eigen buurt vooruit zag gaan (24%) iets groter dan het aandeel dat de eigen buurt achteruit zag gaan (17%). Netto ervaren inwoners dus een kleine vooruitgang. In Molenwijk, Rivierenwijk, De Draai en Schrijverswijk is sprake van een relatief grote netto vooruitgang. Daarentegen is in Bomen- en Recreatiewijk, Heemradenwijk en Butterhuizen volgens de inwoners een netto achteruitgang.

Mate van overlast

Zeven op de tien inwoners van Heerhugowaard ervaren weinig of geen overlast van buurtbewoners. Ruim een kwart heeft wel eens overlast van buurtbewoners, waarvan 8 procent van alle inwoners (heel) veel overlast van buurtbewoners ervaart. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Met name in de Rivierenwijk ligt het overlastpercentage relatief hoog.

Tabel 4.8 Mate van overlast (% (heel) veel)

	2015	2017
Schrijverswijk	3,2%	7,3%
Schilderswijk	2,3%	6,0%
Planetenwijk	15,2%	5,8%
Bomen- en Recreatiewijk	5,1%	9,1%
Heemradenwijk	6,1%	3,3%
Edelstenenwijk	3,3%	7,9%
Molenwijk	8,0%	6,0%
Rivierenwijk	19,2%	26,1%
Butterhuizen	2,9%	5,7%
Oostertocht	6,1%	2,8%
Zuidwijk	5,3%	7,6%
Stad van de Zon	12,0%	9,0%
De Draai	0,0%	7,9%
De Noord	2,5%	8,8%
HEERHUGOWAARD	6,3%	8,0%

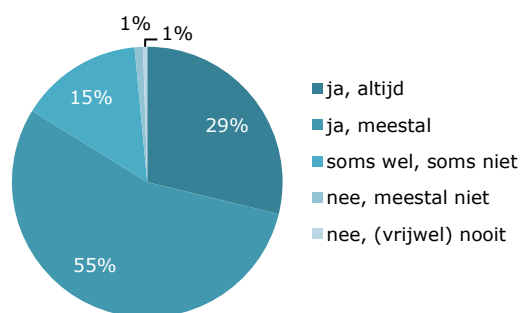
Mate ervaren overlast
buurtbewoners (2017):

- (heel) veel overlast (8%);
- niet veel/niet weinig (21%);
- weinig/geen overlast (68%)
- weet niet/geen antwoord (3%).

Veiligheidsbeleving in de buurt

Bijna zes van de zeven inwoners voelen zich meestal of altijd veilig in de eigen woonbuurt. Ruim een op de zeven voelt zich soms, meestal niet of nooit veilig in de buurt. In de Rivierenwijk voelen inwoners zich minder vaak veilig dan gemiddeld in Heerhugowaard. In de Schrijverswijk is de veiligheidsbeleving afgenomen tussen 2015 en 2017.

Figuur 4.10 Voelt u zich veilig in uw buurt? (2017)

Tabel 4.9 Voelt u zich veilig in uw buurt?

	MATE VEILIG VOELEN IN BUURT (SOMS/MEESTAL NIET/NOOIT)	
	2015	2017
Schrijverswijk	11%	24%
Schilderswijk	11%	15%
Planetenwijk	18%	21%
Bomen- en Recreatiewijk	20%	16%
Heemradenwijk	19%	11%
Edelstenenwijk	8%	11%
Molenwijk	25%	21%
Rivierenwijk	42%	41%
Butterhuizen	13%	9%
Oostertocht	17%	11%
Zuidwijk	22%	17%
Stad van de Zon	14%	9%
De Draai	8%	6%
De Noord	14%	16%
HEERHUGOWAARD	18%	17%

4.3 Objectief vs. subjectief

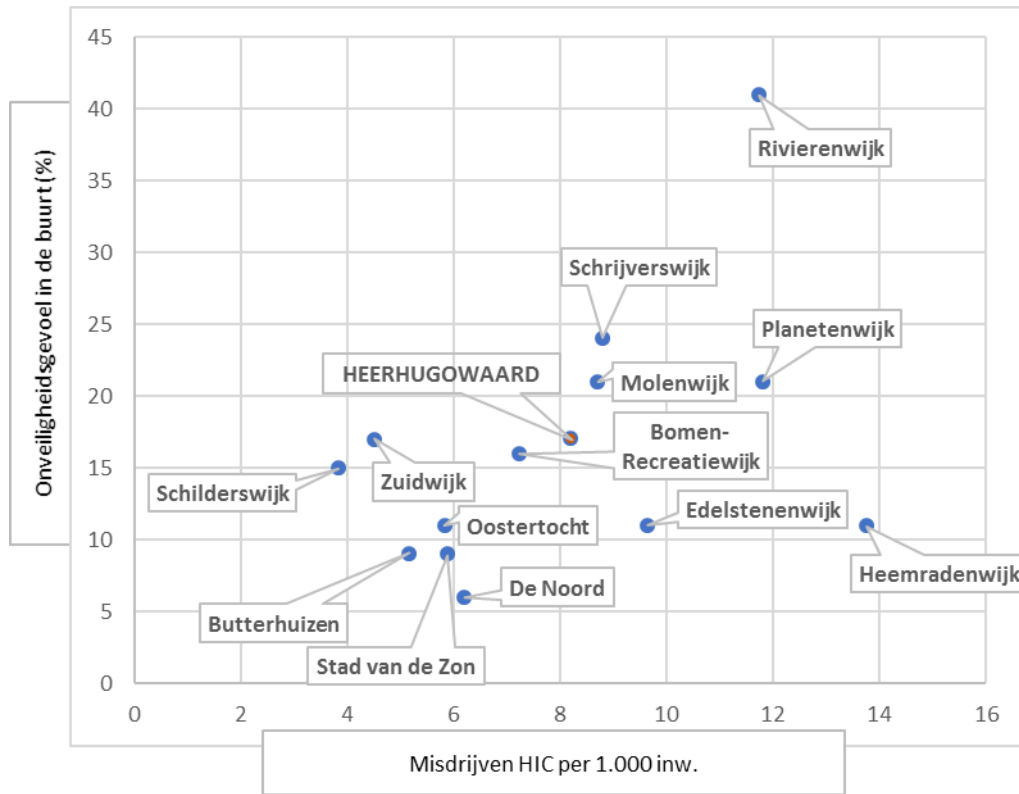
In de figuren 4.11 en 4.12 is de geregistreerde criminaliteit en overlast afgezet tegen de veiligheidsbeleving om inzicht te krijgen in mogelijke discrepanties. Dit doen we op basis van de hypothese dat er een lineair verband is tussen beide. Er zijn twee soorten discrepanties:

- 1 onveiligheidsgevoelens komen *meer* voor dan verwacht wordt op basis van geregistreerde criminaliteit en overlast. Dit is het geval in Schrijverswijk en Rivierenwijk;
- 2 onveiligheidsgevoelens komen *minder* voor dan verwacht wordt op basis van geregistreerde criminaliteit en overlast. Dit is het geval in Heemradenwijk.¹²

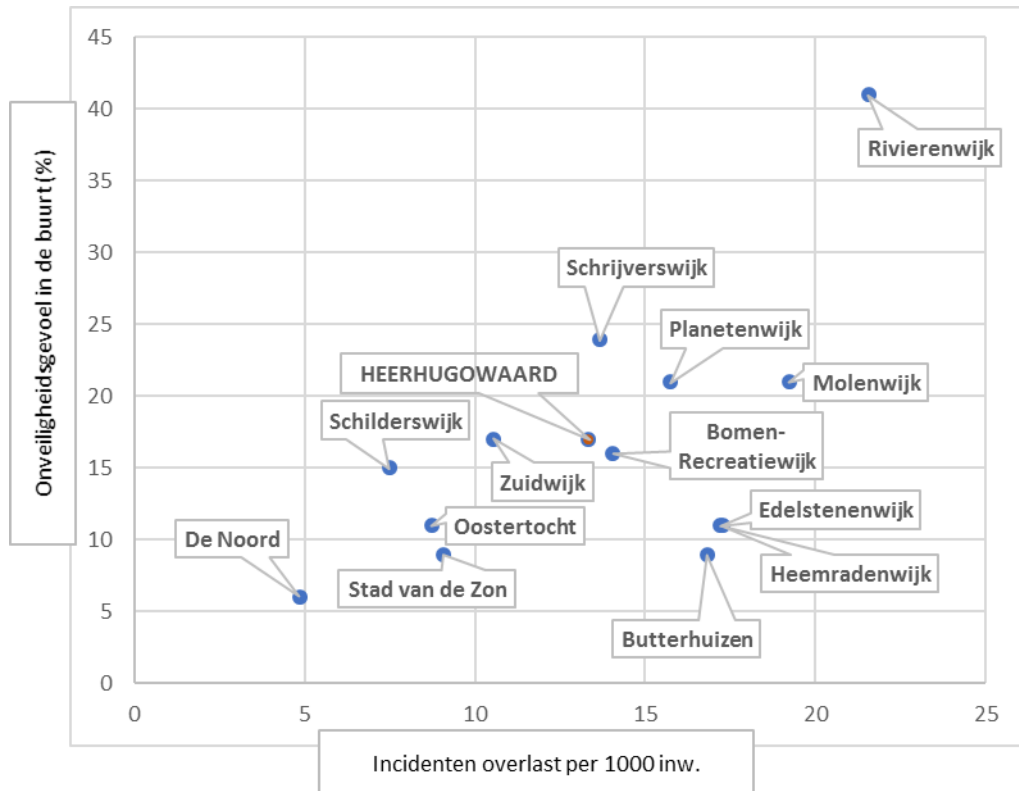
¹² Dit heeft niet te maken met incidenten bij De Vork (Parlan Transferium Jeugdzorg). Deze valt administratief niet onder de Heemradenwijk

Figuur 4.11 Geregistreeerde misdrijven HIC 2015-2019 vs. onveiligheidsgevoel 2017 (excl. De Draai)

Figuur 4.12 Geregistreeerde meldingen 2015-2019 vs. onveiligheidsgevoel 2017 (excl. De Draai)

4.4 Verstoorde veiligheidsbeleving

A. Theoretische benadering: verstoorde veiligheidsbeleving

We gaan in eerste instantie uit van het concept verstoorde veiligheidsbeleving: *“Een significant negatievere – en problematisch ervaren – veiligheidsbeleving van buurtbewoners, in vergelijking met dezelfde buurt op een eerder meetmoment en/of ten opzichte van gelijktijdige metingen van andere, vergelijkbare buurten.”*

Verstoring van beleving in de tijd

In Heerhugowaard is alleen in de **Schrijverswijk** sprake van een negatieve ontwikkeling in veiligheidsbeleving ten opzichte van eerdere meetmomenten.

Verstoring van beleving t.o.v. vergelijkbare wijken

In Heerhugowaard is een wijk met een atypische veiligheidsbeleving: **Rivierenwijk**. Vervolgens is gekeken in welke wijk(en) er sprake is van een bovengemiddeld gevoel van onveiligheid ten opzichte van de andere wijken binnen dat type. Binnen de typen eerste uitbreidingswijken en nieuwe wijken is er tussen de wijken **geen significant onderscheid** naar onveiligheidsgevoel in de eigen buurt.

B. Expertbenadering

In de expertinterviews zijn **Rivierenwijk** en **delen van de Molenwijk** aangewezen als wijken met een negatievere beleving van veiligheid en leefbaarheid dan andere wijken. Ook in andere wijken zijn probleemlocaties benoemd, maar de uitstraling hiervan is meestal beperkt tot de bewoners van de locaties zelf, zonder uitstraling naar de rest van de wijk:

- Roze Flamingo (Butterhuizen);
- Luipaardpark (Butterhuizen);
- Raadhuisplein, o.a. coffeeshop (Heemradenwijk);
- omgeving Huijgenslaan (Schrijverswijk);
- Hangplek Jade (Stadshart);
- Fietspad Huijgendijk (buitengebied);
- Palm Beach (Stad van de Zon);
- Hangplekken Betje Wolfftuin, sporthal Zuid (Zuidwijk);
- Steigerdijk (Zuidwijk);
- Schoolplein Hasselbraam/Zeppelin (Huijgenhoek);
- Veel verspreide locaties van burenoverlast als gevolg van huisvesting bijzondere doelgroepen (o.a. Reigersdaal ‘verdienwoningen’).

Daarnaast is aangegeven dat onveiligheidsgevoelens in Heerhugowaard veelal incident-gerelateerd zijn, en na verloop van tijd wegebben. Bijvoorbeeld een steekincident in Stad van de Zon en een problematische jeugdgroep in Zuidwijk.

C. Benadering vanuit subjectieve en objectieve veiligheid

Voor twee wijken is er een discrepantie waargenomen tussen de subjectieve en objectieve veiligheid: hier is het onveiligheidsgevoel hoger dan verwacht op basis van geregistreerde misdrijven en incidenten: **Schrijverswijk** en **Rivierenwijk**.

D. Samenvattend

- 1 Bovengemiddeld gevoel van onveiligheid (ten opzichte van vergelijkbare wijken):
  - Rivierenwijk
- 2 Negatieve ontwikkeling:
  - Schrijverswijk
- 3 Discrepantie objectief vs. subjectief (veiligheidsbeleving 'slechter' dan feitelijke beeld HIC/overlast):
  - Schrijverswijk
  - Rivierenwijk
- 4 Expertbenadering:
  - Rivierenwijk
  - Molenwijk

Verklarende factoren

5 Verklarende factoren voor onveiligheidsgevoel

5.1 Kwantitatieve benadering

5.1.1 Verklarende factoren op gemeenteniveau

In deze paragraaf komen de achtergronden van de veiligheidsbeleving in Heerhugowaard aan de orde. Hiervoor is gebruik gemaakt van de resultaten van Waarstaatjegemeente (WSJG) 2015 en 2017. De technische aspecten van de factoranalyse zijn beschreven in bijlage 3. Hoewel de vraagstelling van WSJG-enquête breed is, bevatten ze slechts een deel van alle mogelijke factoren die in het model in paragraaf 2.2 beschreven zijn. Met name op het vlak van de maatschappelijke oorzaken (zoals zorgen over de samenleving en invloed media) en individueel-psychologische oorzaken (zoals persoonlijk slachtofferschap) is WSJG minder geschikt. Daarom is aanvullend een burgerpeiling gehouden (zie paragraaf 5.2.1).

De belangrijkste factoren die bijdragen aan onveiligheidsgevoel zijn op gemeenteniveau:

- 1 hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (hoe prettiger wonen, hoe veiliger);
- 2 overlast van buurtbewoners (hoe minder overlast, hoe veiliger);
- 3 fysieke kwaliteit van de woonomgeving (hoe hoger de kwaliteit, hoe veiliger);
- 4 beperkingen om aan maatschappelijke leven deel te nemen, anders dan fysiek (inwoners zonder beperkingen voelen zich veiliger);
- 5 sociale cohesie (hoe meer cohesie in de buurt, hoe veiliger);
- 6 onveilige verkeerssituaties (als er geen onveilige verkeerssituaties zijn, voelen inwoners zich veiliger);
- 7 waardering zorg gemeente voor woon- en leefomgeving (hoe hoger waardering gemeente, hoe veiliger).

5.1.2 Verklarende factoren per wijk

Wijktype 1. Rivierenwijk

In de Rivierenwijk is het veiligheidsgevoel tussen 2015 en 2017 niet significant veranderd. Gemiddeld voelt 59 procent van de bewoners zich over beide jaren 'meestal of altijd' veilig.

VEILIGHEIDSGEVOEL	2015	2017
Soms, meestal niet of nooit veilig	42%	41%
Meestal of altijd veilig	58%	59%

Het veiligheidsgevoel in de Rivierenwijk wordt in sterke mate bepaald door een viertal factoren:

WIJK	RANGORDE	VARIABLE
Rivierenwijk	1	Prettig wonen in de buurt
	2	Overlast buurtbewoners
	3	Geslacht
	4	Belemmeringen, anders dan fysiek

Leesvoorbeeld

Aan de hand van de Rivierenwijk wordt de samenhang toegelicht.

- 1 De factor die in de Rivierenwijk het sterkst samenhangt met veiligheidsgevoel is of men het prettig vindt wonen in de buurt. Elk punt hoger (rapportcijfer) dat inwoners geven voor hoe prettig het wonen is in de buurt, betekent een toename in de kans dat een inwoner zich 'meestal of altijd veilig' voelt. *Oftewel: hoe prettiger men woont, hoe veiliger men zich voelt.*
- 2 De volgende factor die uit de analyse naar voren komt is overlast buurtbewoners. Elke punt hoger op deze schaalscore bestaande uit verschillende overlastvormen (5 vormen overlast...) betekent een toename in de kans dat een inwoner zich 'soms, meestal niet of nooit' veilig voelt. *Oftewel: hoe minder overlast, hoe veiliger men zich voelt.*
- 3 Geslacht is de derde factor die veiligheidsgevoel in de Rivierenwijk bepaalt. De kans dat een vrouw zich 'soms, meestal niet of nooit' veilig voelt in de wijk is hoger als voor een man. *Oftewel: vrouwen voelen zich onveiliger dan mannen (meer dan in andere wijken).*
- 4 Ten slotte spelen (psychische) belemmering een rol. Elke punt hoger op de schaal, bestaande uit vier vormen van belemmeringen (o.a. financieel) verhoogt de kans dat een inwoner zich 'soms, meestal niet of nooit' veilig voelt. *Oftewel: inwoners zonder beperkingen voelen zich veiliger.*

Hierbij is geslacht een factor die in Rivierenwijk wel een rol speelt en in de gemeente als geheel niet. Vrouwen voelen zich in de Rivierenwijk minder veilig dan mannen, veel sterker dan gemiddeld in Heerhugowaard.

VEILIGHEIDSGEVOEL	MANNEN	VROUWEN
Soms, meestal niet of nooit veilig	38%	45%
Meestal of altijd veilig	62%	55%

Wijktype 2 Eerste uitbreidingswijken

Binnen het cluster eerste uitbreidingswijken van Heerhugowaard is er alleen in de Schrijverswijk sprake van een significant negatieve ontwikkeling in de veiligheidsbeleving tussen 2015 en 2017. Hier zijn er duidelijk meer inwoners die zich 'soms wel, soms niet' veilig voelen in 2017 en minder inwoners die zich 'meestal' veilig voelen. Er zijn geen wijken met een significant lagere veiligheidsbeleving dan de overige wijken in het cluster. Wel wijkt de Edelstenenwijk in positieve zin af van het gemiddelde van de rest. Gemiddeld genomen voelt 83 procent van de bewoners zich in beide jaren 'meestal of altijd' veilig.

VEILIGHEIDSGEVOEL	2015	2017
Soms, meestal niet of nooit veilig	17%	16%
Meestal of altijd veilig	83%	84%

Het veiligheidsgevoel binnen dit cluster van wijken wordt vooral bepaald door de volgende factoren:

- 1 hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (hoe prettiger wonen, hoe veiliger men zich voelt);
- 2 overlast van buurtbewoners (hoe minder overlast, hoe veiliger men zich voelt);
- 3 fysieke kwaliteit van de woonomgeving (hoe hoger de kwaliteit, hoe veiliger men zich voelt);
- 4 eenzaamheid (zelden of nooit eenzaam, voelen zich veiliger dan vaak/soms eenzaam);
- 5 leeftijd (hoe ouder, hoe veiliger men zich voelt).

Hierbij zijn eenzaamheid en leeftijd afwijkend van het algemene beeld voor de gemeente. Enzame inwoners voelen zich in de eerste uitbreidingswijken sneller onveilig, en ook jongeren voelen zich hier sneller onveilig dan gemiddeld genomen in de gemeente.

VEILIGHEIDSGEVOEL	ZELDEN OF NOOIT EENZAAM	SOMS OF VAAK EENZAAM
Soms, meestal niet of nooit veilig	13%	30%
Meestal of altijd veilig	87%	70%

VEILIGHEIDSGEVOEL	18 - 29 JAAR	30 - 39 JAAR	40 - 54 JAAR	55 - 64 JAAR	65 - 74 JAAR	75 JAAR EN OUDER
Soms, meestal niet of nooit	27%	23%	17%	13,7%	14,0%	12,2%
Meestal of altijd	73%	78%	83%	86,35%	86,0%	87,8%

En in onderstaande tabel zijn de verklarende factoren per wijk weergegeven:

WIJK	RANGORDE	VARIABELE
Schrijverswijk	1	Sociale cohesie
	2	Beperkingen, anders dan fysiek
	3	Overlast buurtbewoners
	4	Opleiding
	5	Leeftijd
Schilderswijk	1	Onveilige verkeerssituaties
Planetenwijk	1	Waardering zorg gemeente voor de woon- en leefomgeving
	2	Overlast buurtbewoners
	3	Eenzaamheid
Bomen-recreatiewijk	1	Sociale cohesie
	2	Belemmeringen anders dan fysiek
Heemradenwijk	1	Prettig wonen in de buurt
Edelstenenwijk	1	Overlast buurtbewoners
	2	vertrouwen in de gemeente
	3	Belemmeringen anders dan fysiek
Molenwijk	1	Prettig wonen in de buurt
	2	Leeftijd
	3	Voldoende contacten

Wijktype 3: Nieuwe wijken

In geen van de nieuwe wijken van Heerhugowaard is er sprake van een significant negatieve of positieve ontwikkeling in de veiligheidsbeleving tussen 2015 en 2017. Ook zijn er geen significante verschillen in veiligheidsbeleving tussen de zes wijken. Gemiddeld genomen voelt 87 procent van de bewoners zich in beide jaren 'meestal of altijd' veilig.

VEILIGHEIDSGEVOEL	2015	2017
Soms, meestal niet of nooit veilig	15%	12%
Meestal of altijd veilig	85%	88%

Het veiligheidsgevoel binnen dit cluster van wijken wordt vooral bepaald door de volgende factoren:

- 1 voldoende gedaan aan leefbaarheid (hoe meer men het hiermee eens is, hoe veiliger men zich voelt);
- 2 overlast van buurtbewoners (hoe minder overlast, hoe veiliger men zich voelt);
- 3 sociale cohesie (hoe meer cohesie in de buurt, hoe veiliger men zich voelt).

Hierbij is 'voldoende gedaan aan leefbaarheid' een afwijking van het algemene beeld voor de gemeente. Inwoners die vinden dat er niet voldoende gedaan wordt aan de leefbaarheid in de buurt voelen zich eerder onveilig en inwoners die juist wel heel tevreden zijn over de aanpak van leefbaarheid voelen zich er sneller veilig.

VEILIGHEIDSGEVOEL	(HELEMAAL) EENS	NEUTRAAL	(HELEMAAL) ONEENS
Soms, meestal niet of nooit veilig	7,1%	16,2%	36,4%
Meestal of altijd veilig	92,9%	83,8%	63,6%

En in onderstaande tabel zijn de verklarende factoren per wijk weergegeven:

WIJK	RANGORDE	VARIABELE
Butterhuizen	1	Inspanningen leefbaarheid gemeente
	2	Opleiding
Oostertocht	1	Inspanningen leefbaarheid gemeente
	2	Geslacht
	3	Voldoende contacten
	4	Eenzaamheid
	5	Sociale cohesie
	6	Fysieke kwaliteit
Zuidwijk	1	Prettig wonen in de buurt
	2	Opleiding
	3	Overlast buurtbewoners
Stad van de Zon	1	Overlast buurtbewoners
De Draai	1	Vertrouwen in de gemeente
	2	Leeftijd
De Noord	1	Opleiding
	2	Overlast buurtbewoners
	3	Leeftijd

De respondenten is verder de vraag gesteld wat ervoor zorgt dat men zich veilig voelt in de buurt. In figuur 5.3 is dit weergegeven in een woordenwolk. De meest genoemde items zijn (in willekeurige volgorde):

- straatverlichting (aanwezig en niet defect);
- technische preventiemaatregelen (camera, alarmsysteem, hang- en sluitwerk);
- preventie in gedrag ('s avond niet meer op straat);
- meer politie/handhaving op straat;
- inrichting openbare ruimte (zichtbaarheid);
- onderhoud openbare ruimte (zichtbaarheid);
- afwezigheid van vervelende persoonlijke ervaringen;
- ontbreken van incidenten in de buurt (rustige buurt);
- burens: contact, elkaar kennen (bekende gezichten), sociale controle;
- buurtpreventie (app, surveillance);
- hond;
- ontbreken van intimiderende groepen (zoals hangjeugd);
- woonvorm (appartementencomplex).

Figuur 5.3 Wat zorgt ervoor dat u zich veilig voelt in uw buurt?

WordItOut

Bron: Burgerpeiling 2020

5.2.2 Expertinterviews en focusgroepen

Ook de expertinterviews en focusgroepen hebben veel informatie opgeleverd over de achtergronden van onveiligheidsgevoelens in Heerhugowaard. Omdat deze gesprekken op wijkniveau zijn ingestoken en omdat onveiligheidsgevoelens bij uitstek in elke buurt uit een andere mix aan verklarende factoren bestaat, is het niet mogelijk om een algemeen beeld hiervan te schetsen. De resultaten zijn verwerkt in de wijkprofielen.

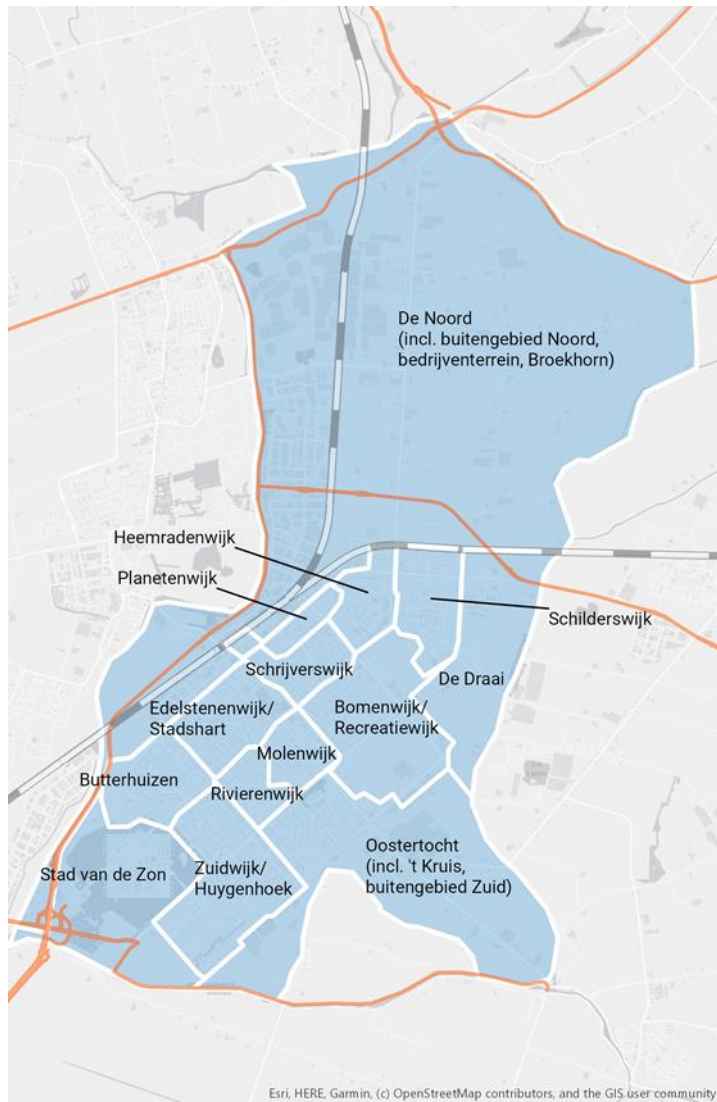
Bijlagen

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording

Wijkindeling

Figuur B1.1 Wijkindeling

Burgerpeiling

Tabel B1.1 Respons naar bron

BRON	UITGENODIGD	BRUIKBARE RESPONS	RESPONSPERCENTAGE
I&O Research Panel	87	47	54%
Woonwaardpanel	121	62	51%
Burgerpanel Heerhugowaard	Ca. 400	222	56%
open link		212	
TOTAAL		543	

Tabel B1.2 Respons naar wijk

WIJK	RESPONS
Schrijverswijk	31
Schilderswijk	27
Planetenwijk	19
Bomen-Recreatiewijk	51
Heemradenwijk	24
Edelstenenwijk	36
Stadshart (inclusief Stationsgebied)	26
Molenwijk	16
Rivierenwijk	34
Butterhuizen	45
Oostertocht	44
Zuidwijk	72
Stad van de Zon	59
De Noord / buitengebied Noord	8
De Draai	23
TOTAAL	543

Tabel B1.3 Responskenmerken

KENMERK	RESPONS	%
Geslacht		
Man	254	47%
Vrouw	283	52%
Anders	0	0%
Wil ik niet zeggen	6	1%
Totaal	543	100%
Leeftijdsklasse		
16-29 jaar	33	7%
30-54 jaar	236	47%
55 jaar en ouder	238	47%
Totaal	507	100%
Wil ik niet zeggen	36	
Koop- of huurwoning		
Koopwoning	429	79%
Huurwoning van Woonwaard	95	17%
Huurwoning van een andere verhuurder	14	3%
Anders	5	1%
Totaal	543	100%
Type woning		
Eengezinswoning (bijvoorbeeld vrijstaand, geschakeld, twee-onder-een-kap, rijwoning)	454	84%

KENMERK	RESPONS	%
Appartement/flatwoning/bovenwoning	80	15%
Anders	9	2%
Totaal	543	100%
<i>Opleidingsniveau</i>		
laag	21	4%
midden	275	53%
hoog	222	43%
Totaal	518	100%
Wil ik niet zeggen	25	
<i>Werkend?</i>		
nee	222	41%
ja	321	59%
Totaal	543	100%

Lijst van geïnterviewde gebiedsexperts

- Jeroen Bakker / Ferdinand Hofland / Monique Reinhard (Woonwaard)
- Ruud ten Brink / Jeroen Veltkamp (Boa's)
- Lenda Bruin (MET Heerhugowaard)
- Martin Hoefakker (wijkagent, politie)
- Marcel de Jong (wijkagent, politie)
- Cees Kruithof (gemeente Heerhugowaard, afdeling Stadsontwikkeling)
- Kim Schuijt (wijkagent, politie)
- Dirk Sijbesma (gemeente Heerhugowaard, afdeling Openbare Orde en Veiligheid)

Focusgroepen

- Focusgroep 1: 5 inwoners van Planetenwijk, Schrijverswijk en Heemradenwijk
- Focusgroep 2: 5 inwoners van Butterhuizen en Zuidwijk

Bijlage 2. Clustering wijken

Statistieken

Op basis van een overzicht van bevolkings- en woningstatistieken van de gemeente Heerhugowaard is het overzicht van demografische en woningmarkkenmerken gemaakt in tabel 2.1.

Tabel B2.1 Demografische en woningmarkkenmerken

	GROENE DRUK	GRIJZE DRUK	DIVERSITEIT	BEZETTINGSGRAAD	WONINGEIGENDOM	BOUWJAARKLASSE
	Aantal 0-19 per 100 inwoners 20-64 jaar	Aantal 65+ per 100 inwoners 20-64 jaar	Aantal (niet-) westers per 100 autochtoon	Gemiddelde aantal inwoners per woning	Aantal sociale huur per 100 koop won.	Gemiddelde bouwjaarklasse, (lager = ouder)
01 Schrijverswijk	46	51	30	2,29	58	3,06
02 Schilderswijk	46	48	27	2,43	26	3,00
03 Planetenwijk	42	45	29	2,39	10	2,97
04 Bomen-Recreatiewijk	42	57	26	2,27	42	3,25
05 Heemradenwijk	32	61	22	2,12	13	3,36
06 Edelstenenwijk	35	66	24	2,18	30	3,88
07 Molenwijk	32	31	29	2,14	39	3,61
08 Rivierenwijk	36	13	58	2,20	83	4,00
09 Butterhuizen	42	27	23	2,48	38	5,36
10 Oostertocht	40	29	20	2,35	29	4,84
11 Zuidwijk	52	10	34	2,75	19	5,71
12 Stad van de Zon	53	15	35	2,68	22	6,12
13 De Noord	41	22	24	3,06	11	4,50
14 De Draai	51	14	18	2,93	06	6,65

Deze variabelen zijn gebruikt om de wijken op zo'n manier te groeperen dat de verschillen in statistieken binnen de groep zo klein mogelijk zijn terwijl het onderscheidend vermogen tussen de groepen zo groot mogelijk is. De analyse die hiervoor gebruikt wordt is clusteranalyse¹³.

Clusteranalyse

Met behulp van de clusteranalyse is in verschillende stappen gewerkt naar een logische verdeling van de wijken in clusters met een vergelijkbaar profiel op de statistieken. Het resultaat van dit proces is te zien in tabel B2.2.

- Bij twee clusters is de indeling te grof, alleen Rivierenwijk en Schrijverswijk worden samen als aparte groep onderscheiden op basis van etnische diversiteit en woningeigendom.
- Bij drie clusters wordt er daarnaast ook een onderscheid gemaakt op grijze druk, ouderdom woningvoorraad en bezettingsgraad. Je hebt dan de Rivierenwijk, een cluster 'oude grijze wijken' en een cluster 'nieuwe wijken met gezinnen'.

¹³ K-means clustering, bezettingsgraad en bouwjaarklasse genormaliseerd naar de orde grootte van de andere variabelen zodat deze geen overmatige impact hebben op de indeling.

- Bij vier of vijf clusters is er verder geen verandering in het aantal variabelen wat gebruikt wordt voor het groeperen van wijken, maar wordt alleen het onderscheid fijnmaziger naar woningeigendom en demografie.
- Bij zes clusters wordt ook de laatste variabele (groene druk) als significant onderscheidend kenmerk meegenomen. De analyse stopt bij zes clusters, daarna komen er alleen 'losse wijken' bij.

Tabel B2.2 Mogelijke clusterindelingen

AANTAL CLUSTERS	CLUSTER 1	CLUSTER 2	CLUSTER 3	CLUSTER 4	CLUSTER 5	CLUSTER 6
2	01; 08	02; 03; 04; 05; 06; 07; 09; 10; 11; 12; 13; 14				
3	08	01; 02; 03; 04; 05; 06; 07	09; 10; 11; 12; 13; 14			
4	01; 04; 07	08	02; 03; 05; 06	09; 10; 11; 12; 13; 14		
5	01; 04	08	11; 12; 13; 14	07; 09; 10	02; 03; 05; 06	
6	01; 04	07; 09; 10	11; 12; 14	08	02; 03; 05; 06	13

Op basis van de clusteranalyse is een clustering in 3 gebieden het meest geschikt: Rivierenwijk, oude wijken; nieuwe wijken (incl. De Noord).

Expertbenadering

Vanuit de expertbenadering schaaft men Molenwijk/Rivierenwijk/Bomenwijk/Recreatiewijk bij elkaar in een cluster. Dit gebeurt vanuit het perspectief van de mate van overlast.

Edelstenenbuurt is bij de nieuwe wijken een wat vreemde eend in de bijt qua bouwperiode, maar op andere punten zoals oriëntatie voorzieningen wel weer onderdeel. Er zijn veel verhuizingen vanuit de Schilderswijk naar De Draai, en inwoners van De Draai maken gebruik van de voorzieningen in de Schilderswijk. De Noord is een dorpskern en niet vergelijkbaar met de wijken in Heerhugowaard. Een alternatieve indeling zou er als volgt uit kunnen zien:

- Cluster 1: Molenwijk, Rivierenwijk, Bomenwijk;
- Cluster 2: Stad van de Zon, Huijgenhoek, Butterhuizen, Zuidwijk, Oostertocht;
- Cluster 3: Edelstenenwijk (incl. Stadshart), Schrijverswijk, Planetenwijk, Heemradenwijk;
- Cluster 4: De Draai, Schilderswijk;
- Cluster 5: De Noord.

Resumé

Met de clusterindeling vanuit de expertbenadering heb je minder variatie binnen de clusters op overlast en misdrijven (minder wijken die bovendrijven), maar heb je wel een aantal heel erg verschillende wijken qua bevolkingssamenstelling / soort woningen bij elkaar zitten. Je maakt de indeling gebaseerd op de 'uitkomst' die je wil voorspellen. We hebben derhalve de uitkomst van de clusteranalyse (drie clusters) gebruikt als vertrekpunt voor verdere analyse.

Bijlage 3. Factoranalyse

Met een factoranalyse analyseerden we de achtergronden van de subjectieve veiligheidsbeleving in de wijken van Heerhugowaard. Hiervoor is gebruik gemaakt van de resultaten van de onderzoeken Waarstaatjegemeente 2015 en 2017. De resultaten van beide onderzoeken zijn samengevoegd om het aantal waarnemingen per wijk te verhogen. Dit heeft wel tot gevolg dat vragen die niet in beide jaren gesteld zijn, niet betrokken kunnen worden in de analyse. Met deze dataset is vervolgens een model geconstrueerd waarmee zo goed als mogelijk samenhang wordt aangetoond met hoe veilig inwoners zich voelen in de buurt.

Specifiek wordt er gekeken welke factoren bijdragen aan het correct 'voorspellen' of een bewoner zich 'soms, meestal niet, of nooit' veilig voelt of dat de bewoner zich 'meestal of altijd' veilig voelt. Factoren die zijn bekeken staan in onderstaande tabel, ingedeeld naar hoofdfactor. Factoren die zijn afgefallen omdat ze niet of beperkt samenhangen met de veiligheidsbeleving in Heerhugowaard zijn gemarkeerd met asterisk (*).

Tabel B3.1 Onderzochte factoren in factoranalyse

HOOFDFACTOR	VARIABELE	SCHAAL
<i>Persoonskenmerken</i>	Geslacht	2 categorieën
	Leeftijd	6 categorieën
	Opleidingsniveau	6 categorieën
<i>Kenmerken buurt</i>	Fysieke kwaliteit woonomgeving	Schaalscore 0-10
	Buurtontwikkeling	3 categorieën
	Voorzieningen *	
<i>Sociale kwaliteit</i>	Prettig wonen in de buurt	Rapportcijfer 1-10
	Sociale cohesie	Schaalscore 0-10
	Inzet voor de buurt *	
	Inzet voor mantelzorg, burens, vrijwilligerswerk *	
<i>Buurtproblemen</i>	Overlast buurtbewoners	Schaalscore 0-10
	Onveilige verkeerssituaties	2 categorieën
<i>Politiek/bestuurlijke oorzaken</i>	Voldoende gedaan aan leefbaarheid	3 categorieën
	Waardering zorg gemeente voor woon- en leefomgeving	Rapportcijfer 1-10
	Betrekken van de buurt *	
	Vertrouwen in manier waarop gemeente wordt bestuurd	3 categorieën
	Stellingen vertrouwen in de gemeente *	
	Ruimte voor eigen initiatief *	
<i>Individueel psychologische oorzaken</i>	Beperkingen om aan maatschappelijke leven deel te nemen, anders dan fysiek	Schaalscore 0-10
	Voldoende contact met andere mensen	2 categorieën
	Voelt zich wel eens eenzaam	2 categorieën

Bijlage 4. Resultaten burgerpeiling januari 2020

Tabel B4.1 Resultaten burgerpeiling januari 2020¹⁴

VRAAG	REESULTAAT
1. Als u de veiligheid in de gemeente Heerhugowaard een rapportcijfer zou mogen geven, welk cijfer zou u dan geven?	
Gemiddelde	6,6
2. Is uw gevoel van veiligheid in de gemeente Heerhugowaard in het afgelopen jaar toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven?	
Toegenomen	7%
Afgenomen	48%
Gelijk gebleven	43%
Weet ik niet / geen antwoord	2%
Totaal	100%
4. Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen huis?	
Ja	19%
Nee	80%
Geen antwoord	1%
Totaal	100%
6. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig in uw eigen huis? (indien V4=Ja)	
Vaak	9%
Soms	71%
Zelden	20%
Geen antwoord	0%
Totaal	100%
7. Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?	
Ja	46%
Nee	53%
Geen antwoord	1%
Totaal	100%
8. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig in uw eigen buurt? (indien V7=Ja)	
Vaak	12%
Soms	74%
Zelden	13%
Geen antwoord	0%
Totaal	100%
10. Voelt u zich wel eens onveilig op andere plekken in de gemeente Heerhugowaard?	

¹⁴ De resultaten van de burgerpeiling zijn niet representatief voor de gehele bevolking van Heerhugowaard. Dat was geen doelstelling van de burgerpeiling en is dan ook bij de uitvoering geen rekening gehouden. Het doel van de burgerpeiling was om inzicht te krijgen in de achtergronden van veiligheidsbeleving en verschillen tussen wijken en niet het meten van het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt. Daarvoor gebruiken we de Veiligheidsmonitor 2019 (gemeentelijke trend 2013-2019) en Waar staat je gemeente 2017 (verschillen tussen wijken).

VRAAG	REESULTAAT
Ja	45%
Nee	44%
Geen antwoord	11%
Totaal	100%
11. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig op andere plekken in de gemeente Heerhugowaard? (indien V10=Ja)	
Vaak	11%
Soms	73%
Zelden	15%
Geen antwoord	1%
Totaal	100%
13. U heeft aangegeven dat u zich thuis, in de buurt of op andere plekken in de gemeente Heerhugowaard wel eens onveilig voelt. Ervaart u dat als problematisch? Met andere woorden: zit u ermee dat u zich wel eens onveilig voelt? (indien V4 OF V7 OF V10=Ja)	
Ja	46%
Nee	45%
Geen antwoord	8%
Totaal	100%
14. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Rommel op straat?	
komt niet voor	25%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	17%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	51%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	7%
Totaal	100%
15. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Dronken mensen op straat?	
komt niet voor	67%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	3%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	24%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	5%
Totaal	100%
16. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Drugsgebruik of drugshandel?	
komt niet voor	61%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	8%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	24%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	6%
Totaal	100%
17. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Overlast door buurtbewoners?	
komt niet voor	63%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	9%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	27%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	2%
Totaal	100%
18. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Lastig vallen mensen op straat?	
komt niet voor	78%

VRAAG	REESULTAAT
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	3%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	15%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	4%
Totaal	100%
19. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Rondhangende jongeren?	
komt niet voor	38%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	18%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	37%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	7%
Totaal	100%
20. Komt het volgende wel eens voor in uw buurt: Andere vorm van overlast?	
komt niet voor	63%
komt wel voor en ik ervaar veel overlast	25%
komt wel voor en ik ervaar een beetje overlast	11%
komt wel voor en ik ervaar geen overlast	1%
Totaal	100%
14-21. Ervaart veel overlast van minimaal 1 vorm van overlast	
	42%
21. Heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens iets verdachts gezien of meegemaakt in uw woonomgeving (meerdere antwoorden mogelijk)	
Ja, iets verdachts bij een (leegstaand) bedrijfspand (bijvoorbeeld verdacht uitziende personen die het pand vaak in- en uitgaan, rolluiken die plotseling gesloten zijn)	1%
Ja, iets verdachts bij een (leegstaande) woning (bijvoorbeeld verdacht uitziende personen die de woning vaak in- en uitgaan, rolluiken die plotseling gesloten zijn)	4%
Ja, personen die op een verdachte manier met elkaar in gesprek waren (bijvoorbeeld veel om zich heen kijken, geld of pakketjes met elkaar uitwisselen)	16%
Ja, één of meer verdachte personen die lang in een geparkeerde auto bleven zitten	30%
Ja, één of meer verdachte personen die rondhingen in de buurt	28%
Ja, buurtbewoners die dure spullen of auto's bezitten, waarvan je zou verwachten dat ze die niet kunnen betalen	8%
Ja, een andere verdachte situatie met betrekking tot een auto of een ander voertuig (bijvoorbeeld rondjes blijven rijden in de buurt, lang geparkeerd staan, altijd verschijnen op een bepaalde dag / tijdstip)	25%
Ja, verdacht uitziende pakketjes / ladingen die werden opgehaald of geleverd bij een woning of een bedrijf?	3%
Ja, aanwijzingen voor drugsgebruik, bijvoorbeeld verdachte zakjes met wiet of poeder, tabletten of spuiten	19%
Ja, bedrijven zonder bedrijvigheid (weinig klandizie)	2%
Ja, iets anders	8%
Nee	32%
Weet ik niet / geen antwoord	8%
Totaal	100%
Gemiddeld aantal verdachte situaties	1,4
22. Vindt u dat de veiligheid in uw buurt moet worden verbeterd?	
Ja	50%
Nee	35%
Geen antwoord	15%

VRAAG	REESULTAAT
Totaal	100%
23. Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?	
Aantal respondenten dat een idee heeft beschreven	245 (45%)
24. Wilt u hier zelf een bijdrage aan leveren? (indien idee beschreven)	
Ja, zeker	15%
Ja, misschien	36%
Nee	33%
Weet ik niet	16%
Totaal	100%
26. Aan welke van de volgende veiligheidsonderwerpen moet de gemeente volgens u (meer) aandacht besteden?	
Inbraak in woningen, garages en schuren	29%
Burengerucht/burenruzies	5%
Overlast van alcohol- en/of drugsgebruikers op straat	15%
Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren	37%
Overlast van verwarde personen	8%
Vandalisme (vernielingen en graffiti)	32%
Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)	31%
Gesprekken tussen bewoners en overlastgevende groepen	3%
Bewonerssamenstelling in de buurt	9%
Inrichting van de buurt (ontmoetingsplekken, toegankelijkheid, uitstraling, etc.)	14%
Verkeersveiligheid in woonstraten	31%
Verkeersveiligheid in en om scholen	23%
De relatie tussen buurtbewoners verbeteren	3%
Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)	63%
Bewoners betrekken bij leefbaarheid en veiligheid	22%
Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)	20%
Zorgen voor goede samenwerking tussen instanties	12%
Goede nazorg bij incidenten	7%
Anders	7%
Geen van bovenstaande onderwerpen	3%
Weet ik niet	2%
Totaal	100%
27. Vindt u dat over het algemeen de normen en waarden in Nederland de verkeerde kant of de goede kant opgaan?	
Verkeerde kant	81%
Goede kant	4%
Geen antwoord	15%
Totaal	100%
28. Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?	
28a. Over het algemeen zijn de meeste mensen wel te vertrouwen	
Helemaal mee eens	8%
Mee eens	61%

VRAAG	REESULTAAT
Niet mee eens en niet mee oneens	20%
Mee oneens	8%
Helemaal mee oneens	3%
Totaal	100%
28b. Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen	
Helemaal mee eens	7%
Mee eens	35%
Niet mee eens en niet mee oneens	34%
Mee oneens	20%
Helemaal mee oneens	4%
Totaal	100%
28c. Er zijn nog altijd veel mensen die bereid zijn om een ander te helpen	
Helemaal mee eens	17%
Mee eens	61%
Niet mee eens en niet mee oneens	16%
Mee oneens	6%
Helemaal mee oneens	1%
Totaal	100%
28d. In ons land gaan de mensen met steeds minder respect met elkaar om	
Helemaal mee eens	23%
Mee eens	47%
Niet mee eens en niet mee oneens	19%
Mee oneens	9%
Helemaal mee oneens	1%
Totaal	100%
29. Bent u het eens of oneens met de volgende uitspraak? Ik heb vertrouwen in de manier waarop de gemeente Heerhugowaard wordt bestuurd.	
Helemaal mee eens	3%
Mee eens	39%
Niet mee eens en niet mee oneens	38%
Mee oneens	9%
Helemaal mee oneens	4%
Geen antwoord	6%
Totaal	100%

Bijlage 5. Literatuurlijst

- Burgerpeiling Heerhugowaard (Waar staat je gemeente?), gemeente Heerhugowaard, januari 2020.
- Het CCV. De tafel van 12. Via: <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/actie/de-tafel-van-12/>.
- Ministerie van Justitie en Veiligheid (2018). Veiligheidsmonitor 2017.
- Spithoven, R. (2017). Keeping trouble at a safe distance. Unravelling the significance of 'the fear of crime'. Den Haag: Eleven International Publishing.
- Spithoven, R. (2017). Presentatie 'Onderzoek veilige buurten', CCV-bijeenkomst 'Onveiligheidsgevoelens aanpakken', 21 november 2017.
- Spithoven, R. (2017). Verstoorde veiligheidsbeleving. In gesprek met buurtbewoners over de 'onveiligheid' in hun buurt naar aanleiding van gestegen 'gevoelens van onveiligheid'. In: Tijdschrift voor Veiligheid 2017 (16) 4.
- Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2013, 2015, 2017), I&O Research, mei 2018.
- Hoe veilig is Heerhugowaard? (Veiligheidsmonitor 2013, 2015, 2017, 2019), I&O Research, april 2020.
- Waar staat Heerhugowaard? (Waarstaatjegemeente 2015, 2017), I&O Research, augustus 2017.
- Motie Verbeteren veiligheidsgevoel, Gemeenteraad Heerhugowaard, 4 juli 2019.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl